

PEDAGÓGUSOK

LAPJA

LXIV. ÉVFOLYAM
A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE HÍRLAPJA ÉS HÍRLEVELE
2008. FEBRUÁR 11.
ALAPÍTVÁ: 1945-BEN

2.

SZEGŐDÖTT BÉR, OSZTOTT KONC

Mit ér a szakszervezetek és a kormány megállapodásában rögzített 2008. évi közalkalmazotti béremelés? Sokan vagyunk elégedetlenek vele, hiszen az átlagosan 5%-os emelkedéstől senki nem fog jobban élni. Talán a reálkereseteink szinten maradnak. Tudni kell azonban azt is, hogy a PSZ népi kezdeményezése nélkül nem lett volna semmilyen béremelés, hiszen a konvergenciaprogramban a közszféra kétéves bérbefagyasztása szerepel. A kormány eredeti javaslata ugyan csak 3,5%-os emelésre vonatkozott, ám sikerült feltornáznia ötre. A szükséges központi költségvetési forrás azonban változatlanul 40 milliárd maradt, amely csak részben fedezi a szerény emelést, a többit az önkormányzatnak kell hozzátennie. Ráadásul a szabályozás úgy szól, hogy ha a dolgozó béreállása 100%-os, akkor az emelés teljes összegét a központi költségvetés állja. Amennyiben a béreállítás átlagosan 103%-os vagy afeletti, akkor a régi és az új garantált illetmény különbözetének csak 60%-át adja a költségvetés. Az ebből kikövetkeztethető önkormányzati lépés: a béreállást mindenütt a minimumon (100%-on) kell tartani. Az esetlegesen magasabb alapbért, amelyet néhány kollégánk nyilvánvalóan teljesítménye után kapott, a 2008. évi emeléssel „le kell nyeletni”. Azaz az ilyen, igyekvő pedagógus keresete ne növekedjék.

A fentiek markánsan rávilágítanak jelenlegi finanszírozási és bérrendszerünk tarthatatlanságára. Félreértés ne essék, a PSZ ezzel nem azt akarja mondani, hogy a közalkalmazottiságra, a közalkalmazotti bértáblára nincs szükség, mint ahogy ezt bizonyos liberális körökben még ma is sokan kijelentik. Jól emlékezhetünk még *Andor Mihály* szociológus egyik országos napilapban megjelent írására, amelyben szakszervezetünket is elmarasztalta. „Ha a szakszervezetek valóban felelősséget éreznének az oktatás színvonaláért, akkor a kilencvenes évek elején tiltakoztak volna a pedagógusok közalkalmazotti státusa ellen. Ehelyett épp ők harcolták ki, és ezzel a lépésükkel a munka minősége szerinti differenciálás addig is szűk lehetőségét még szűkebbre szabták.” Nyilván a jelenlegi helyzetben is azt mondja, hogy: lám, lám, igazam volt. Pedig nem a közalkalmazottisággal és a bérrendszerrel van a baj. A legnagyobb közszolgálati réteg közalkalmazotti voltát felelőtlenség vitatni. Ha megszűnne, tovább süllyedne a pedagógus pálya presztízse. Inkább a garantált finanszírozás feltételeit kell megteremteni és a bérrendszer egyes elemeit kell olyaná tenni, hogy az ne csak jelképesen ismerje el a többleteljesítményt, a minőségi munkát. Elvileg persze a mai illetményrendszer is lehetőséget nyújthatna erre, mert csak a kötelező minimumokat tartalmazza. A felső határ „a csillagos ég”. Ám a felvázolt ideai jelenségek jól demonstrálják, hogy a valóság ettől milyen messze van.

A PSZ éppen a fentiekre és a bérhelyzetre tekintettel dolgozta ki koncepcióját, amely természetesen nem a Kjt. illetménytáblájának eltörlését, hanem továbbfejlesztését jelenti. Az alapilletmények folyamatos emelésére, karbantartására természetesen továbbra is szükség van, mint ahogy a jelenlegi fizetési osztályokra és fokozatokra is. A nyugdíjkorhatár emelkedése miatt a 3 évenkénti fokozatokat kellene még kettővel megtoldani. Jelentősen tovább kell fejleszteni viszont a bérrendszer többi elemét: a plusztevékenységet és a minőségi munkát elismerő részeket, beleértve a hátrányok kompenzálását, a különleges munkakörülmények között dolgozó, a hátrányos helyzetű tanulókkal foglalkozó pedagógusok egyéb elismerési lehetőségeit is. Például a vezetői, az osztályfőnöki, a munkaközösség-vezetői pótléknak a többszörösére kellene emelkednie. Ezáltal nem jelképes néhány ezer, hanem valós több tízezer forintos elismerés járna ezekért a felelősségteljes munkákért. További részleteket majd az egyeztetések későbbi szakaszában teszünk közzé. Hiszen erről a PSZ-javaslatról a tárgyalások csak most kezdődtek. Véleményünk szerint 2009. január 1-jétől vagy szeptember 1-jétől kellene bevezetni ezt a modellt. Nagy kérdés azonban, hogy mennyi forrás áll majd rendelkezésre. Javaslataink teljesítése ugyanis sok milliárd Ft többletet igényel, amelyet garantáltan, központi forrásokból kell előteremteni.

E lépésekre sürgetően szükség van azért, hogy elkezdődhessen a pedagógus pálya presztízisének helyreállítása. Ennek nem egyetlen, de legfőbb tényezője a bérhelyzet javítása. Az elmúlt években már a pályára jelentkezők körében is egyre inkább tetten érhető a negatív szelekció: a főiskolák, egyetemek pedagógusszakjaira az érettségizett diákok gyengébbik fele jelentkeznek. Az utóbbi években például már közepes matematika érettségivel vettek fel matematikatanár szakra jelentkezőket.

A lényegesen jobb kereseti viszonyok, az álláshelyek nagyobb biztonsága megállíthatná, visszafordíthatná ezt a folyamatot, amihez természetesen nem elég csupán a kezdőbérek emelése (mint ahogy ezt néhány közgazdász javasolja). A kezdőbéreknek valóban olyan magasnak kell lenniük, hogy a pedagóguspálya vonzó legyen. A PSZ elvárása szerint legalább a minimálbér kétszerese legyen (ma csupán 1,76-szorosa – lásd: lapunk hátsó borítója). Ha mindez bekövetkezik, akkor lesz remény arra, hogy megszűnjön a kontraszelekció, és elkötelezett tanárok, magas szintű tudással, módszertani kultúrával, megélhetési gondok nélkül álljanak a katedrán.

Árok Antal

A TARTALOMBÓL:

- **A SZAKSZERVEZETI ÉLET ESEMÉNYEI**
- **VÁLASZOK A PARLAMENTBŐL**
- **EURÓPAI UNIÓ – EURÓPAI ÉRDEKVÉDELEM**
- **A VII. NEVELÉSÜGYI KONGRESSZUSRÓL**
- **HAZAI MOZAIK**
- **EÖTVÖS JÓZSEF-EMLÉK-PLAKETT KITÜNTETÉSEK**
- **AZ ÜDÜLÉSI CSEKKRŐL**
- **SZÖKŐÉV – SZÖKŐ BÉREK**
- **PL-ÚTMUTATÓ:**
 - Szakszervezeti taglétszám, szakszervezeti reprezentativitás;
 - A Kjt. újabb módosításáról;
 - Mi mennyi 2008-ban?
 - Munkajogi kérdések;
 - A munkaügyi perek költségeiről;
 - MKB Nyugdíjpénztár, Egészségpénztár

Egy kupica Alveo – egészségünkre!

Az Alveo a vitális energia egyedülálló forrása. Összetetten hat. Kanadában gyártják. Alkalmas a mindennapi használatra. A legjobb: étkezés előtt. Megfelel a Magyar Köztársaság közegészségügyi rendeletének.

Huszonhat gyógynövény hatóanyagát tartalmazza: *ceyloni fahéj* (segíti az emésztést, a puffadás ellen hat), *közönséges cickafark* (csökkenti a magas vérnyomást, segíti az emésztést), *réti here* (daganatos megbetegedések, vese- és májproblémák ellen), *eleuterokokkusz* (fáradtság és kimerültség ellen), *aloe vera* (segíti az emésztőrendszer működését, antibiotikus hatású), *téli zsurló* (allergia, prosztatata, fekély ellen), *igazi édesgyökér* (enyhíti a gyomorfekély-fájdalmakat, gyomorgörcsöket), *kerti kakukkfű* (szénanátha, penész, élőködők ellen), *cserjés paprika* (serkenti a vérkeringést, artritida, reuma ellen), *közönséges levendula* (erősíti az idegrendszert), *kései meggy* (vesekő ellen, erősíti a kiválasztó szervet), *gyepürózsa* (fertőzés, felfázás ellen), *malabári kardamom* (segíti az emésztést, a felszívódást), *hólyagmoszat* (pajzsmirigy, túlsúly, gyulladás ellen), *húsos ginszenggyökér* (szervezet- és szíverősítő), *chondrus krispus* (segíti a tüdő, a belek, a vese működését), *édeskömény* (segíti az emésztést), *sárga tárnics* (segíti az emésztést, a felszívódást, a máj, az epehólyag működését), *paulinia cupana* (segíti az ideg- és izomrendszer ellazítását), *benedekfű* (a stressz, a depresszió ellen, segíti a szív működését), *ázsiai centella* (elősegíti a vérnyomás egyensúlyát, a szellemi frissességet), *golgotavirág* (ingerültség, szorongás, stressz ellen), *fürtös salamonpecsét* (segíti a vese, a máj működését), *sédkender* (felfázás, nátha, bőrbetegségek ellen), *takarmánylucerna* (artritida, asztma, szénanátha ellen), *ginkfőja* (asztma, allergia, impotencia ellen).

• **Nagyobb ellenállóképeség a terhelésekkel és a betegségekkel szemben:** elősegíti az egész szervezet tisztítását; az immunrendszer funkciójának optimalizálását, segít a szervezetnek az antiallergén, gyulladásos, antibakteriális és antivírusos működésében.

• **Erős szív és egészséges érrendszer:** az összes kardiovaszkuláris betegség megelőzését szolgálja; segíti a szív működését, a vérnyomás javulását, a hajszálerek jobb vérellátását, a koleszterinszint csökkentését.

• **Könnyebb emésztés és kiválasztás:** javítja az emésztőrendszer funkcióját, erősíti a cukorszint értékének stabilitását, a bélrendszer mikroflóráját, a máj és az epe működését; serkenti a vese működését.

• **Rugalmasabb izmok és ízületek:** antireumatikus hatásai vannak; hatékony az artrózis elleni prevenciókban; elősegíti a test gyorsabb anyagcseréjét; csökkenti a ballisztikus és a toxikus anyagok mennyiségét a sejtekben; enyhe anabolikus hatással rendelkezik.

• **Jobb kondíció és kevesebb fáradtság:** elősegíti a szövetek jobb vérellátását; befolyásolja a potencia erősödését; elősegíti a tejsav gyorsabb távozását az izmokban.

• **A rák megelőzése:** elegendő antioxidánsal rendelkezik, mellyel csökkenti a veszélyes burjánzásokat a testben.

• **Tiszta fej és erős idegrendszer:** elősegíti az agysejtek oxigénnel való ellátását; fokozza a koncentrációképességet és nyugodtságot; a stressz elleni védekezőképességet.

• **Hosszan tartó fiatalosság:** hatással van a test biokémiai egyensúlyára; elősegíti a sejtek szaporodását; hatékonyan segíti a gyorsabb felépülést; elősegíti a szövetek regenerálását; lassítja az öregedést.

Adagolás: – Az ajánlott bevétel fél órával étkezés előtt: napi 1-2 adagoló, naponta 28-56 ml. **Web:** www.akuna.net. **Tel.:** 20/331-0892.

Világunk művészeti kincsei

Az UNESCO által a világörökségek listájára felvett helyek közül igen nagy jelentőségűek a művészeti emlékek. A könyv a legérdekesebb helyszínek közül mutat be hetvenet, kontinensről kontinensre haladva. Ami Európát illeti, a valcamonicai sziklarajzoktól az assisi Szent Ferenc-bazilikáig csupa olyan műemlékről esik szó, amely más-más módon ugyan, de meghatározta földrészünk művészett fogalmának alakulását. Képzletbeli utazásunkon páratlan emberi és művészi értéket képviselő kincseket fedezhetünk fel. (Kossuth Kiadó, 350 oldal, 9 990 Ft.)

A pedagógusok és szülők figyelmére

egyaránt számít a *Mentor* című oktatási, egészség- és életmódmagazin, mely hű tükröt nyújt az iskola, a kultúra, a mindennapi élet időszerű eseményeiről. Hasznos kiegészítője az újság tankönyvkritikai melléklete, a *Támpont*, valamint a szülőknél szóló, negyedévenként megjelenő *Támasz*. A szerkesztőség új címe: 1054 Budapest, Tüköry u. 3. Tel./fax: 269-2730.

OLVASD ÉS ADD TOVÁBB!

A Pedagógusok Lapja internetes honlapunkkal (www.pedagogusok.hu) együtt szakszervezetünk tisztségviselőinek, tagjainak egyik legfontosabb információforrása. Minden PSZ-alapszervezethez (intézményhez) egy-egy példányban ingyen juttatjuk el, településenként egy címre postázva. Amennyiben több intézmény van egy településen, a helyi PSZ-szervezet terjeszti tovább a példányokat. Föltétlenül szükséges, hogy lapunkat minden intézményben késlekedés nélkül megkapja a PSZ-alapszervezet titkára. Az ő felelőssége pedig abban rejlik, hogy egyrészt maga gondosan olvassa el és számonként gyűjtse a lapot, másrészt igyekezzék minél több kollégával megismertetni. *Egyre több intézmény nevelőtestületi szobájában, könyvtári olvasótermében is hozzáférhető már lapunk. Jól bevált gyakorlat, ha egy-egy érdeklődést keltő, aktuális írás fénymásolata vagy a lapban olykor megjelenő miniplakát a hirdetőtáblára is kikerül. Jogszabályokat ismertető anyagainkat – amelyek a zöld PL-útmutatóban kapnak helyet – pedig tanácsos a PSZ-tisztségviselőnek és az intézményvezetőnek együttesen áttekinteni, megbeszélni. Így sokkal kevesebb félreértés, esetleges konfliktus adódik.*

Előfizetőinknek közvetlenül a megadott címre küldjük lapunkat. Az évi előfizetés díja 5% áfával 3 850 forint, amelyet egy összegben kérünk. Az intézmények banki átutalással (számlaszám: 11707024-20100456) fizethetnek elő, az egyéni érdeklődőknek pedig – megrendelő levelük alapján – csekket postázunk. Csak a befizetés megérkezését követően, utólag tudunk számlát küldeni.

Továbbra is szívesen fogadjuk a hirdetéseket a következő, változtatlan fizetési feltételekkel: egész oldalas hirdetés (A/4-es formában, fekete-fehérben) 80 000 forint, féloldalal 40 000, negyedoldalal 20 000 forint. Az apróhirdetés közlési ára: szavanként 40 forint. Minden egyes díjtételt 20 százalékos áfa terhel. A hirdetések beküldésének határideje: a megjelenési hónap 3. napja.

Vendégház Mándokon

Vendégházunk Szabolcs-Szatmár-Bereg megye keleti részén található, az ún. Tiszakönyök területén. A 2007-től már város Mándok szélén álló, eredetileg lepusztult állapotú épület felújításával hoztuk létre; 10 főnek tudunk benne kényelmes szállást biztosítani. Az istálló is átalakítottuk, ahol baráti összejövetelek, családi ünnepek tarthatók.

Szeretnénk, ha vendégházunk nem csupán szálláshelyként üzemelne, hiszen igyekeztünk megmenteni a régi építészeti és népi emlékeket. Az ország peremén élve tudjuk, mekkora kincs egy-egy hagyományos étel, kézimunka, mit érnek a régi berendezések, használati tárgyak. Nemrég készült el a búbos kemence, amelyben egyszerre több mint 10 kenyeret lehet sütni. Tavasztól lovaglási lehetőség is lesz.

Bővebb információ: www.mandokivendeghaz.hu. Várunk mindenkit, aki szeretne kapcsolódni a hétköznapi rohanásából: fiatalokat, családokat, baráti társaságokat, nyugdíjasokat. Tel.: *Oláh Istvánné*, 20/431-7404.

Győrtől 15 km-re, **Győrújbaráton** gyermektáborunk faházaz és sátras elhelyezéssel, kiszolgáló épületekkel, sportpályákkal várja az osztálykirándulást, erdei iskolát, táborozást lebonyolító csoportokat. Elő- és utószezonos áraink: 8 személyes gyermekfaházban – 1 680 Ft/fő/éjszaka; 4 személyes sátorban – 732 Ft/fő/éjszaka; pedagógusok elhelyezése 4 vagy 2 ágyas szobákban – 1 680 Ft/fő/éjszaka. 20 fő gyermek után 1 fő pedagógus ingyenes. Étkezés: saját főzőkonyhánkon történik, menüválasztással vagy egyeztetés alapján, igény szerint.

Érdeklődésére részletes információval szolgálunk. T.: 06-30/855-1125. E-mail: igazgato@gyorigyermecktabor.hu; www.gyermektabor.hu. (x)

PEDAGÓGUSOK LAPJA

A Pedagógusok Szakszervezetének hírlapja és hírlevele

Főszerkesztő: **Árok Antal**

Örökös szerkesztő: **dr. Fényi András** Olvasószerkesztő: **dr. Dalos Gábor**

Technikai szerkesztő: **Márfiné Bécsi Erika**

Szerkesztőség: 1068 Budapest, Városligeti fasor 10., Telefon/fax: 322-8464

Levélcím: 1417 Budapest, Postafiók 11.

Kiadja: a Pedagógusok Szakszervezete Országos Irodája

1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Központi telefon: 322-8452-től 56-ig

Internet: www.pedagogusok.hu; E-mail: psz@enternet.hu

Terjeszti: a Pedagógusok Szakszervezete. Évi előfizetési díj: 3 850,- Ft

Index: 26651 ISSN 0133-2260

A SZAKSZERVEZETI ÉLET ESEMÉNYEI

A **PSZ bérkoncepciójáról**, amelyet vezető testületeink januári ülésükön vitattak meg, megkezdődtek az egyeztetések. Szakszervezetünk képviselőiben *Árok Antal* elnök és *dr. Horváth Péter* igazgató-titkár kormányzati szakértőkkel és az MSZP-frakció oktatási munkacsoportjával folytatott eredményes tárgyalásokat. A PSZ bérkoncepcióját lapunk következő számában, a kormányzati bejelentéseket követően adjuk közre. (A jelenlegi bérrendszerrel, finanszírozással kapcsolatos problémákat lásd lapunk címlapján: Szegődött bér, osztott konc.)

A **PSZ és a szlovák pedagógus-szakszervezet (OZPŠV) vezetői** 2008. február 1-jén és 2-án Budapesten tanácskoztak. A tárgyaló delegációkat a két szakszervezet elnöke: *Árok Antal* és *Ján Gašperan* vezette. A megbeszéléseken az együttműködés kiszélesítéséről és a visegrádi országok szakszervezeteinek összefogásáról született megállapodás. Az erre vonatkozó dokumentumok kidolgozása megkezdődött. A találkozón a pedagóguspálya presztízséről, elismerési rendszerének továbbfejlesztéséről cseréltek véleményt.

A **Közoktatás-politikai Tanács (KÖPT)** 2008. február 5-én tartotta soros ülését, amelyen a PSZ képviselőiben *Szlanó Erzsébet* alelnök vett részt.

Napirend előtt a kormányoldal bejelentette, hogy 2007. december 11-i rendezvényén a szakmai oldal mintegy 119 regisztrált szervezet nevében megújította KÖPT-tagjainak mandátumát. Ez egyes személyeknél megerősítést jelentett, mások esetében új tagok delegálását eredményezte.

A kormányoldal javaslatára a közoktatási intézmények elhelyezésének és kialakításának építészeti-műszaki követelményeiről szóló rendeletet elnapolta a testület.

A *nemzetiségi nevelési, oktatási feladatokhoz nyújtott kiegészítő támogatás igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának és elszámolásának rendjéről szóló jogszabályt* kiemelt érdeklődés övezte.

Valamennyi hozzászóló – az esélyegyenlőség elvét kiemelve – hangsúlyozta a tárcával szemben azt az elvárást, hogy azonos feltételek mellett jussanak az oktatáshoz a hazánkban élő nemzetiségi gyerekei. Ez legyen érvényes akár a tankönyvtámogatásra, akár a munkafüzetek megvásárlásának körülményeire.

Az előterjesztő az összefoglalójában elmondta, hogy ha nem is bőséges támogatással, de minden településen, ahol van nemzetiségi oktatás, az intézmény stabilan fenntartható.

A *kétszintű érettségiről* adott helyzetjelentés is – bár csupán tájékoztatás céljából került a testület elé – sok vélemény megfogalmazására adott lehetőséget.

Minden jelenlévő megnyugtatóra szolgált az írásos jelentés következő mondata: „Az érettségi reform bevezetésével a vizsga-fejlesztés folyamata nem fejeződött be, de azt is tudomásul kell venni, hogy a rendszer nagyobb horderejű megváltoztatása, tartalmi átalakítása még nem kerülhet szóba, mert minden szereplő, érintett számára a rendszer megtanulása és rögzülése volt a legfontosabb.”

A vitában elhangzott vélemények közül az alábbiakat emelem ki:

- a kétszintű érettségi funkcióját egyértelműsíteni szükséges;
- a kötelező tantárgyak száma nem optimális;
- a pluszpontok nem tudnak abszolút objektívek lenni;
- az egész rendszer az indokoltnál bonyolultabb;
- az igazgatók tételért való utaztatása, a tételek szállítása, tárolása nem éppen 21. századi megoldás;
- az érettségi botrányokért nem lett felelősségre vonva igazán senki sem;
- az érettségi lebonyolításában részt vevő tanárok díjazása nincs arányban az elvégzett munkával.

A PSZ véleményét az intézményvezetői tagozat elnökének, *dr. Pataki Mihálynak* az összeállítása alapján alakítottuk ki.

KÖZLEMÉNY

A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) felháborítónak és elfogadhatatlannak tartja az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium jogszabálymódosítását [56/2007. (XII. 22.) IRM rendelet], amely szerint 2008. február 6-tól drágábban pereskedhetnek a munkavállalók. **Erre a módosításra mindenfajta előzetes hatásvizsgálat és érdekegyeztetés nélkül került sor.** A szakszervezetek is a sajtóból értesültek a változásról, miszerint a munkaügyi perben az ügyfelet csak tárgyi költségfeljegyzési jog illeti meg. Ez azt jelenti, hogy a munkavállaló a per megindításakor ugyan nem köteles a költségeket megelőlegezni, pervesztessége esetén azonban kénytelen a költségeket állni.

A korábbi rendelet a munkaügyi perekre – az ügyfelek jövedelmi és vagyoni viszonyaira tekintet nélkül – teljes (ügynevezett tárgyi) költségmentességet biztosított, vagyis a bírósághoz forduló munkavállalónak nem kellett tartania attól, hogy pervesztessége esetén ki kell fizetnie a per költségeit.

Az elmúlt időszakban amúgy is nehezebbé váltak a munkavállalók megélhetési körülményei, szaporodtak a munkaügyi viták, a munkáltatók jogsértései. Ez a módosítás álszent módon, a jogi segítségnyújtásról szóló törvény végrehajtásáról rendelkező jogszabály záró rendelkezései között elrejtve, az érdekegyeztetés teljes megkerülésével született.

A Pedagógusok Szakszervezete tiltakozik ez ellen és felszólítja az Igazságügyi és Rendészeti Minisztériumot, a kormányt, hogy vonja vissza a módosítást. Kezdeményezzük a hazai szakszervezeti mozgalom együttes fellépését ez ügyben.

Budapest, 2008. február 4.

Pedagógusok Szakszervezete Országos Iroda

A közleményhez kapcsolódó szakmai anyagot lásd a PL-útmutató VII. oldalán.

A szakszervezeti reprezentativitás

A Kjt. hatálya alá tartozó munkáltatóknál a 48/2005. (III. 23.) Korm. rendelet, valamint a Közalkalmazottak Országos Munkaügyi Tanácsának (KOMT) döntése alapján a szakszervezeti tagok létszámát a 2008. január 31-i állapot szerint kell összesíteni, és a kiadott jelentésnyomatványokon eljuttatni a Szociális és Munkaügyi Minisztériumnak, a PSZ Országos Irodájának (1068 Budapest, Városligeti fasor 10.) és az intézmény fenntartójának, legkésőbb 2008. április 15-ig.

Ezeknek az adatoknak összesítése alapján fogják megállapítani a szakszervezetek részvételi lehetőségét a helyi, önkormányzati és ágazati érdekegyeztetésben, valamint a kollektív szerződések megkötésében. A részletes tudnivalókat lásd lapunk PL-útmutatójában.

Kérjük a PSZ tisztségviselőit, hogy a jelentések elkészítéséről és határidőre történő megküldéséről ne feledkezzenek meg!

TAGOZATRÓL TAGOZATRA

A **PSZ Országos Óvodai Tagozata** nagy érdeklődéssel kísért, sikeres tanácskozást tartott 2008. január 30-án. A napirend az óvodák gazdasági, anyagi helyzetét, a tartalmi munkát, valamint a szakterület jogszabályi változásait egyaránt érintette, de áttekintést adott a PSZ érdekvédelmi tevékenységének legutóbbi eseményéről is.

Ez utóbbiról *Szlanó Erzsébet*, a szakszervezet alelnöke tartott tájékoztatót, felvázolva a költségvetési törvény előkészítése és az egészségügyi biztosítás rendszerének átalakítási elképzelése kapcsán tanúsított PSZ-SZEF magatartást, és a tiltakozó megmozdulásokat.

A Társadalmi Párbeszédközpont létrehozásának gondolatát a már említett tiltakozó megmozdulások, valamint a SZEF – tehát közvetve a PSZ – és a kormány közötti tárgyalások eredményeként említette. Hangsúlyozta a Pedagógusok Szakszervezetének munkavállalói érdekvédelmi tevékenységén túli, szakmai érdekvédelmi feladatát, melyhez elengedhetetlen a tagozatok segítő „háttérmunkája”.

Dr. Horváth Péter igazgató-titkár részletesen ismertette az óvodák és az ott dolgozók létét is alapvetően meghatározó költségvetési törvény oktatásra vonatkozó fejezeteit. Összehasonlításra is alkalmas adó, vetített képes, tanulságos előadása nagy érdeklődést keltett (a teljes anyag megtalálható a www.pedagogusok.hu honlapon a [tovább](#) feliratra kattintva a KÖLTSÉGVETÉS 2008 címen), és számos kérdést eredményezett. A téma részeként szólt a bértárgyalásokon megszületett 5%-os táblaemeléssel, valamint a 13. havi illetmény ez évi kifizetésének módjáról. Külön felhívta a figyelmet a törvény 3. számú mellékletének 10/b pontjára, amely az önkormányzatokkal folytatandó egyeztetésekhez ad segítséget.

Az Oktatási és Kulturális Minisztérium főtanácsosa, *Kovács Erika* Kompetencia-alapú nevelés az óvodákban címmel tartotta előadását. A kompetencia-alapú nevelés fogalmát három összetevő

együttes jelenléteként határozta meg, úgymint: ismeret, képesség, motiváció. Az elméleti eszme-futtatást a szakember gyakorlati tapasztalattal példázta. Hangsúlyozta a befogadó (inkluzív) óvodapedagógusi szemlélet fontosságát. Az óvodai nevelés országos programcsomagjához kapcsolódó, helyi programcsomag megvalósítási lehetőségeként jelölte a kompetencia-alapú nevelést. Céljaként pedig: a jó hagyományok megőrzésével törekedni az új feladatok megvalósítására. A kompetencia-alapú programcsomag a különböző fejlettségi szinten lévő gyermekek együttes nevelésére ad lehetőséget. Kifejtette, hogy híve az integrációnak, az SNI-s gyermekek együttes nevelésének, de ennek személyi, tárgyi feltételei vannak. Ezzel együtt elismerte, hogy van létjogosultsága a szegregált nevelésnek is. Fontos elemként határozta meg a szemléletváltást.

Hangsúlyozta, hogy az óvoda feladata az iskolai tanulásra alkalmassá tevő pszichikai fejlesztés, az erkölcsi, érzelmi nevelés, játékos formában, az ismeretközlés, de „az óvodai nevelés nem mehet el a kognitív fejlesztés irányába.”

Végezetül elmondta, hogy a kompetencia-alapú programcsomagot eddig tesztelő óvodák gyermeklétszáma meghaladja a 10 000-et. A jelenlévők közül többen jelezték, hogy nem ismeretlen előttük a programcsomag, s szívesen csatlakoznának a tesztelők köréhez.

A tanácskozást *dr. Dudás Lilian* jogtanácsos tájékoztatója zárta munkajogi, társadalombiztosítási jogszabályváltozásokról. Az azt követő kérdésekből számos, helytelenül értelmezett vagy tudatosan jogszabályellenesen végrehajtott „spórolási” gyakorlatra derült fény. Az esetek megszüntetésére felhívjuk a figyelmet, s ha kell, a szakszervezeti tagok számára jogi segítséget adunk.

Juhász Olga

Jubileumi ünnepek

Ki vitatná a kulturált pihenés, szórakozás, kikapcsolódás szükségességét? Az sem lehet vita tárgya, hogy napjainkban az ilyesmi egyre drágább; sokak számára így csupán elérhetetlen vágy, vagy esetleg egy-egy különös alkalom. Ezért is külön öröm, hogy az elmúlt év végén két olyan eseményre kerülhetett sor, ahol a több évtizedes, kulturális és „sport” tevékenység lehetőségének megőrzéséért, a pedagógus kollégák testi-lelki megújítása érdekében végzett munkáért fejezhette ki köszönetét a Pedagógusok Szakszervezete.

Sopronban, a Pedagógus Művelődési Ház létrejöttének 55. évfordulóját ünnepelve kitüntetésekkel adta át *Galló Istvánné*, a szakszervezet alelnöke. A szerény lehetőségekkel, de annál több ötlettel, kitartással és kellő nyitottsággal – a város kulturális életének szerves részeként – működő intézmény munkáját videón mutatta be a vezető. A színvonalas műsor, a megjelentek sokasága és a hangulat igazi ünneppé tette az évfordulót. A PSZ a ház igazgatóját, *dr. Tillné Schmidt Editet* az Eötvös József-emlékérem arany fokozatával tüntette ki, két munkatársa *Roskó Mára*, a gyapjúszövőök alkotóköre, és *Hettinger Ernőné*, a népi díszítő művész kör elnökei az emlékérem ezüst fokozatát kapták. Betegsége miatt egy későbbi alkalommal vette át az „Eötvös-aranyat” *Almásiné Jánosné*, a ház társadalmi vezetőségének elnöke, a nemzetközi kapcsolatok élterője.

Hasonló módon éltes kort tudhat maga mögött a **Szegedi Pedagógus Fáklya Természetbarát Egyesület**. Az ötvenedik évfordulón jelen voltak az alapító tagok közül jó néhányan, s több tucatnyi egykori tanítvány, ma egyesületi tag. Az egyesület munkáját a társaság létrejöttét egykor megálmodó *Feketű József* elnök értékelte. Felidézte a túrák, városok, emlékét, az együtt töltött

napokat, az igazi közösség erejét. Hazánk csodálatos szépségéről, a „birtokba vett” hegyek-erdők, városok sokaságáról a fotókiállítás több száz fényképe tanúskodott. A megjelentek emlékezetesen szép műsor közönlött, mellyel a Fodor József Élelmiszeripari Szakközépiskola tanulói örvendeztették a csaknem kétszáz jelenlévőt.

A Pedagógusok Szakszervezete – amely kezdettől támogatja a társaságot – Eötvös József-emlékérem átadásával jutalmazta a közösségért s a jövő generációjáért legtöbbet tevő kollégákat. Az érmelet *Szlanó Erzsébet*, a szakszervezet alelnöke adta át: *Tóth Imre* alelnöknek, *Tóth Imréné* elnökségi tagnak arany, *dr. Solymossy Margit* gazdasági vezetőnek pedig ezüst fokozatot.

Feketű József már korábban átvehette a PSZ által alapított emlékérem életművet elismerő kitüntetését, az Eötvös József-emlékérem vas fokozatát, amelyet csak néhány kollégánk mondhat magáénak. Fáradtságot nem ismerő, gondoskodó, szívvel teli munkájának jelképes elismerésül „időtálló” ajándékot nyújtott át az alelnök. Az ünnepi aktust kísérő mondatait a következő jökvánóságokkal zárta:

– *Kívánom, hogy járjatok be együtt sok hegyet-völgyet, lankát, árteret, homokhátat... Várjon benneteket még sok fű, fa, virág. Kérem, hogy mélyítsétek el további tevékenységekkel ember és környezete harmóniáját, gyógyítsátok Gaia, a föld istennője sebeit, építsétek tovább ezt az életközösséget, ismerjétek meg a „Szerelmes földrajz” minden részletét! Jó érzés tudni, hogy a szép elveket, melyeket magáénak vall, az egyesület továbbadja, hiszen itt átadók, emberformálók – a szó igaz értelmében vett – pedagógusok ülnek.*

PSZ AZ INTERNETEN

www.pedagogusok.hu

Korszerű, gyors tájékoztatósi lehetőség.

PSZ–MAKASZ-SZOLGÁLTATÁSOK AZ INTERNETEN

www.makasz.hu

A PSZ-tagkártyával kedvezményesen vehetők igénybe.

VÁLASZLEVELEK A PARLAMENTBŐL

A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) és a Felsőoktatási Dolgozók Szakszervezete (FDSZ) a 2008. januári együttes elnökségi ülésén az egészségbiztosítási reform ügyében az országgyűlési képviselőknek levelet fogalmazott meg (megjelent lapunk előző számában), amelyet megküldtünk az országgyűlés elnökének és a frakcióvezetőknek azzal a kéréssel, hogy minden képviselőhöz juttassák el. Az erre érkezett válaszokat az alábbiakban tesszük közzé. A Fidesz és az SZDSZ frakciójától nem kaptunk véleményt. (Ezt nem is várhatjuk?!) A válaszok, illetve nem-reagálások értékelését az olvasóra bizzuk. A parlamenti reagálások mellett néhány részletet bemutatunk az egészségügyi és szociális miniszter több oldalas leveléből is, amelyet viszont felfoghatunk az SZDSZ-frakció válaszáként is.

Tisztelt Elnök Úr! Levelüket természetesen eljuttatjuk a képviselőkhöz, de néhány lényeges kérdésben máris szeretném megnyugtatni a két szakszervezet elnökségét.

1. Természetesen komolyan foglalkozunk a köztársasági elnök véleményével. Már eddig is a szolidaritást és a közvagyonot védő garanciákra törekedtünk (pl. szó sincs arról, hogy bárki korlátok nélkül átengedné a járulékot a pénztártagnak - a járulék nem képezi a pénztárak tőkéjének, vagyonának részét, éppúgy, mint ahogy a bankbetétünk sem a bank tulajdonosainak tulajdona, ellenkezőleg, a pénztáraknak kell biztonsági tartalékot képezni stb.) Most a módosító indítványok újabb garanciákat építenek be a törvénybe – pl. a járulékbefizetők (munkavállalók, munkaadók) valamilyen felügyeleti, rálátási formájának megteremtéséről.

2. A tárcá honlapján már korábban olvasható volt egy kb. 200 oldalas, a hatásokat és példákat elemző tanulmány, most ez is kiküldésre kerül.

3. Természetesen mi is elengedhetetlennek tartjuk az OÉT-tel való újabb egyeztetést, és a frakció részéről már előtte is örömmel vennénk esetleges módosító javaslatokat. Abban ugyanis feltétlenül egyetértünk, hogy egy „igen” vagy „nem” választásra szorító népszavazás alkalmatlan a valódi megoldásra.

Budapest, 2008. január 28.

Üdvözlettel: *Lendvai Ildikó*

Tisztelt Elnök Úr! Köszönettel vettem *dr. Kis Papp László* elnök úrral közösen – az egészségbiztosítás átalakításával kapcsolatos – hozzám írott levelét. Kérésüknek megfelelően a dokumentumot eljuttattam a frakció tagjainak. A Magyar Demokrata Fórum az egészségbiztosítás tervezett átalakításával kapcsolatos, levelükben megfogalmazott aggodalmakat teljes mértékben osztja. A törvény előkészítő szakaszban közel száz írásbeli kérdéssel, személyes konzultációval, illetve a javaslat parlamenti vitája során felsorolt érvekkel próbáltuk bizonyítani, hogy a koncepció hibás.

Véleményünk szerint súlyosan sérülnek a betegjogok, továbbműködésük az ellátáshoz való hozzáférés, fokozódik az intézmények működésének bizonytalansága, és számos igen fontos részlet (pl. a fejkvóta, a betegutak, az ellátás engedélyezése stb.) ma még nem ismert. Arról nem is beszélve, hogy az új rendszer működési költségei jóval magasabbak a jelenleginél, és így több tízmilliárd forinttal csökkenteni a gyógyításra szánt, amúgy is szűkös keretet.

Egy törvény hatályosulásának egyik feltétele, hogy az érintettek – jelen esetben az állampolgárok, egészségügyi szolgáltatók – elfogadják vagy tudomásul vegyék. A témában eddig nyilvánosságot látott megnyilatkozások alapján nem túlzás azt állítani, hogy ez a feltétel nem teljesül.

A jogalkotási törvényben előírt egyeztetési kötelezettségét már számtalan alkalommal figyelmen kívül hagyta a kormány. Legutóbb ezt – az egészségügyben működő kamarákkal kapcsolatos határozatában – az Alkotmánybíróság is megállapította.

Végül, de nem utolsósorban, az Országos Érdekegyeztető Tanács működésére a parlamentnek nincs hatása, az a mindenkorai kormány felelőssége. Mindezek ellenére természetesen támogatjuk, hogy az OÉT tárgyaljon az egészségbiztosítási törvényről.

Budapest, 2008. január 29.

Üdvözlettel: *Herényi Károly*

Tisztelt Elnök Úr! Január 21-én kelt levelét, amelyben az egészségbiztosítási törvénnyel kapcsolatos érdekegyeztetésre tesz javaslatot, köszönettel megkaptam. A Pedagógusok Szakszervezete álláspontja támogatásunkat élvezi. Az egyeztetések elmaradásáért a koalíciós pártokat terheli a felelősség.

Budapest, 2008. február 6.

Szívélyes üdvözlettel:

Dr. Semjén Zsolt, Dr. Hoffmann Rózsa

Tisztelt Elnök Úr! Megértéssel és rokonszenvvel olvastam január 21-én kelt levelét, amelynek főbb állításaival magam is egyetértek. Én is úgy gondolom, hogy a kiegyensúlyozott társadalmi fejlődéshez párbeszédre van szükség mind a politika, mind a társadalmi közélet különböző szereplői között. Sajnálatosnak tartom, hogy az elmúlt másfél év során, az egészségügyi reform kapcsán, minden kezdeményezésünk ellenére, egyszer sem sikerült érdemi politikai vitát folytatnunk a felvetett kérdésekről.

Önök igaza van abban, hogy a biztosítási rendszer átalakítása az egész országra tartozó közügy. Felhívom azonban a figyelmét arra, hogy az egészségügy finanszírozásának kérdése nem ma, még csak nem is ebben a ciklusban került a politika napirendjére, hanem 18 évvel ezelőtt, a rendszerváltás időszakában, s azóta is megoldásra vár. Többféle elképzelést kipróbáltunk már, a társadalombiztosítási alapok 1993-as önkormányzati működésétől az állami irányításig, azonban egyik modell sem hozott elfogadható eredményt.

A verseny kialakítása, és a magántőke bevonása sem új javaslat: az SZDSZ 1989 óta konzekvensen képviseli azt az álláspontot, hogy a hatékonyság növeléséhez – tehát a gazdaságosabb működtetés, és az egyre jobb minőségű szolgáltatás egyidejű megvalósításához – verseny, a versenyhez pedig több szereplő és a magántulajdon megjelenése szükséges.

A kialakítandó rendszerről gyakorlatilag a 2006-os kormányalkotás óta folyamatosan folyt, folyik a társadalmi közgondolkodás. A kérdésben civil szervezetek sora és szinte az összes parlamenti párt is szervezett konferenciát, s a média is komoly teret szánt a témának. A modellválasztás tehát komoly társadalmi érdeklődés és párbeszéd közepette zajlott le. Valóban igaz, hogy a konkrét formák kialakítása a koalíciós pártok hosszú és sok vitával terhelt egyeztetéseiben történt. E folyamatban azonban szakértői szinten a szakma képviselőit is bevontuk. Az is igaz, hogy a törvénytervezet elkészülése és parlamenti vitája között nagyon rövid idő telt el. Ugyanakkor nagy hangsúlyt helyeztünk arra, hogy minden érintett szervezettel – így a szakmai kamarákkal, a szakmai szervezetekkel, az érintett civil szervezetekkel, sőt, még a szakmai kollégiumokkal is – legalább két körben, egy elvi, koncepcionális kérdéseket érintő, és egy, a konkrét törvénytervezetet érintő alkalommal egyeztessünk.

Örömmel olvastam, hogy Önök szerint is be lehet vonni a magántőkéket az egészségügyi rendszerbe. Ugyanakkor szeretném megnyugtatni, hogy az Egészségbiztosítási Alap forrásait nem szándékozunk kontroll nélkül átadni a magántulajdonú befektetőknek. Ezt a lehetőséget már az a tény is kizárja, hogy a források egy részével rendelkező pénztárak többségi tulajdonosa továbbra is a Magyar Állam marad. Szintén komoly korlát, hogy a források leolvasztásáról továbbra is az állami tulajdonban maradó, az OEP szerepét átvevő Nemzeti Egészségbiztosítási Központ fog dönteni, s a felhasználás területei között csak egy lesz a pénztáraknak juttatott fejkvóta. Szintén jelentős kontrollnak tartom, hogy mind a fejkvóta kiszámításának módját, mind az ellátási csomagok tartalmát és az egyes tételek díjazását, mind a működésre fordítható költségek mértékét, mind a profit maximumát az állam határozza meg. Úgy gondolom tehát, hogy a nemzeti kockázatközösség keretében összeadott pénzt a pénztárak csak nagyon szigorú és kellően ellenőrzött keretek között használhatják majd fel.

Szintén egyetértek Önnel abban, hogy az egyeztetést tovább kell folytatni. Ezért tájékoztatom, hogy a törvénytervezet változásait, az elkészült módosító indítványokat, illetve a végrehajtási rendeletek koncepcióit az Országos Érdekegyeztető Tanács elé vittük, ahol személyesen képviseltem az Egészségügyi Minisztériumot, és természetesen az Egészségügyi Érdekegyeztető Tanács napirendjére is felvettük, még a parlamenti tárgyalása előtt.

Tervezzük azt is, hogy még a benyújtás előtt egyeztetést kezdeményezzünk a Köztársasági Elnök Úrral, mert szeretnénk, ha a törvényt nem csak azért írná végül alá, mert formailag nincs más lehetősége, hanem azért, mert maga is egyetért a kezdeményezett változásokkal.

Remélem, levelem minden felvetett kérdésére kielégítő választ adott!

Budapest, 2008. január 31. Tisztelettel: *Dr. Horváth Ágnes* miniszter

EURÓPAI UNIÓ – EURÓPAI ÉRDEKVÉDELEM

Beszámoló az EB Szakképzési Szakértői Bizottságának (ACVT) december 14-15-i brüsszeli üléséről

A Szakképzési Szakértői Bizottságban, amely az Európai Bizottság (az Unió kormánya) mellett működik, 2004 óta képviselem a magyar munkavállalókat.

Az ülés anyagait előzetesen eljuttattam a szakszervezeti főnököknek és a hazai kormány képviselőivel is egyeztettem.

A program szerint – mint mindig – első nap délelőtt a három oldal képviselői (minden országból) külön-külön alakították ki álláspontjukat az egyes előterjesztésekről, amelyeket a plenáris ülésen az oldal szóvivői képviseltek. Délután és másnap plenáris ülésre került sor.

Az ACVT általában az Európai Bizottság (továbbiakban: EB) javaslata alapján készülő előterjesztésekkel foglalkozik, melyek később a miniszterek tanácsa elé kerülnek. Ezek később az Európa Parlament elé jutnak a kodifikációs eljárás folyamán, illetve találkozunk még az EB számára, megrendelésére készített dokumentumokkal. A bizottság, konzultatív jellegéből adódóan, a vita után állást foglal (pl. támogatja, vagy elveti az előterjesztést). Az ülések levezető elnökségében most is helyet kaptak a CEDEFOP (Európai Szakképzés Fejlesztési Központ) képviselői. Az EB képviselői nyitottak a vitára, az élesebben kritizált előterjesztéseket hajlandóak módosítani, javaslatainkat befogadni.

Feltűnt, hogy erre az ülésre mindössze egy előterjesztéshez érkezett írásos anyag. A többi téma szóbeli előterjesztésként került a bizottság elé, ezt több képviselő kifogásolta. A bizottság első napirendi pontként elfogadta az előző, 2007. júniusi ülés jegyzőkönyvét.

A második napirend az Európai Szakképzési Kreditrendszerrel (ECVET) foglalkozó előterjesztés vitája volt. Mint ismeretes a rendszer vitái már 2004 óta folynak, bevezetésének időpontja pedig – az EB korábbi szándéka szerint – 2010 lesz. Az ülésen és az előterjesztés alapján megtudtuk, hogy jelenleg már 2011 a bevezetés cél dátuma. Az ACUT korábbi észrevételeire, kritikáira is megpróbáltuk válaszolni az előterjesztők.

Most az ECVET tesztfázisa folyik bizonyos szakmákban (pl. autópári szakmák), ennek tapasztalatai és a felmerülő igények alapján, valamint a konzultációk eredményeit figyelembe véve finomítják tovább majd az előterjesztést. Az EB ajánlásban terjeszti majd a tagállamok elé a végeredményt. Az ajánlás tartalmazni fogja a technikai részleteket is. Bizottságunktól az előterjesztés támogatását kérték. Az EB ún. ECVET-felhasználói csoportot hoz majd létre, amely 5 év múlva jelentést tesz a bevezetés tapasztalatairól.

Mint az már korábban eldőlt, a rendszerhez való csatlakozás önkéntes lesz, és bilaterális egyezmények megkötését feltételezi. Azt hiszem, ez a rendszer legproblémásabb pontja, mert az egyes országok még mindig védik saját szakképzési rendszerüket.

Az előterjesztésben és a hozzászólásokban is hangsúlyozták és üdvözölték, hogy sikerült megteremteni az ECVET és az Európai Képzési Keretrendszer koherenciáját. Mind munkavállalói, mind munkaadói oldalon az ECVET-et az európai munkaerő mobilitásának fontos eszközének tekintik. Emellett azonban elsősorban a német és osztrák hozzászólók felszólították az EB képviselőit, hogy pontosítsák a bevezetés technikai részleteit; még akár a felhasználók számára készült segédanyagok kidolgozását is elképzelhetőnek tartották. Mindezen felvetésekre az EB jelenlévő képviselői ígéretet is tettek.

A munkavállalói oldal aggályosnak tartotta a 2011-es bevezetést. Jó lenne ugyan, ha sikerülne, de kérdéses, hogy fel tudnak-e készülni az országok kb. 3 év alatt erre. A bevezetés tapasztalatainak összegzésével kapcsolatban túl soknak tartották az 5 évet, szerintük előbb is kezelni lehetne majd a felmerülő problémákat. Hangsúlyozták, hogy semmiképpen ne legyen túl bürokratikus a rendszer működése.

A munkaadói oldal is túl szorosnak tartotta a bevezetés határidejét, kisebbségi véleményként azonban az oldalon belül éppen a bevezetés felgyorsítását szorgalmazták, valamint azt, hogy minden or-

szágnak feltétlenül részt kellene vennie az ECVET-ben, a folyamatot pedig koordinálja az EB.

A kormányoldal szerint még sok mindent át kell gondolni, sok munka előzi meg a bevezetést. Szerintük sem szerencsés, hogy csak 5 év múlva kerülhet sor a rendszer kontrolljára, inkább folyamatos korrekció szükséges. Az osztrák képviselő szerint majd csak akkor tárgyalja meg az előterjesztést az EB, ha a vitás részleteket már tisztázták.

Ugyanakkor volt olyan hozzászóló, aki szerint már most is készen állna néhány ország a bevezetésre, többen pedig azt kritizálták, hogy miért csak néhány szakmát érint a tesztfázis. Egyes vélemények szerint lehetséges és szükséges volna az ECVET és a felsőoktatási Európai Kredittranszfer Rendszer összeolvasztása.

A következő napirendek szóbeli előadások voltak. Ezek közül az első az „Oktatás és képzés, 2010” munkaprogram 2008 évi köztes jelentésének előkészületeiről szólt. Elhangzott, hogy elsősorban a nemzeti tapasztalatokra kívánnak támaszkodni. A munkaprogram céljai ma is érvényesek és fontosak mindenki számára. A jelentés két témával foglalkozik kiemelten: az alacsony képzettségűek gondjaival, valamint a finanszírozási kérdésekkel. A francia kormányzati szakember a migránsok problémájának kezelésére hívta fel a jelentés készítőinek figyelmét.

A munkavállalói oldal és a spanyol munkaadók képviselője pedig azt hangoztatták, hogy sem az egyes országjelentésekben, sem a közös jelentésben nem szerepel majd a szociális partnerek véleménye, hiányolták az országos szinten való egyeztetést. Az EB képviselői a belső átszervezésekkel magyarázták a hiányosságokat. Rövid előadás foglalkozott a szakképzésben dolgozó tanárok és szakoktatók képzésével. Úgy tűnik fel számomra, hogy következő lépésként az Unió ezen a téren valamiféle egységesítést fog kezdeményezni.

A következőkben egy tanulmány előadását halhattuk, amely azzal foglalkozott, hogy az ECVET milyen jelentőséggel bír az első szakképesítésben. Általában nagyon hasznosnak találták a rendszert. Sokak számára nem tiszta azonban az ECVET viszonya a nemzeti szakképzési rendszerekhez. Nem tartanak szerencsésnek, ha az országokban a nemzeti szakképzéssel párhuzamosan jönne létre az ECVET rendszere. Sokan nem értik még azt sem, hogy mi a különbség az ECVET egységei és a tananyag-modulok között. A különböző véleményeket figyelembe veszik az előterjesztés elkészítése közben. Többet a www.ecvet.net címen tudhatunk meg.

Az utolsó lényesebb napirend az EUROPASS bevezetésének tapasztalataival foglalkozott. A jelentés készítői bemutatták, hogy a bevezetés óta mennyien éltek az EUROPASS lehetőségével, és mennyire elégedettek a bizonyítvánnyal. Érdekes és elgondolkodtató számomra, hogy teljes európai viszonylatban is azok közül, akik kiváltották, mindössze 17%-uk hallott az EUROPASS-ról saját képzési helyén (iskola, szakképzés, felsőoktatás stb.) Kiderült, hogy elsősorban az uniós mobilitási projektekben (pl. Leonardo) részt vevők vették igénybe a bizonyítványt. Általában hasznosnak, ezért az EB képviselői sikeresnek tartják a bevezetést. A tanulmány alapján a az EB 2008-ban jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek.

A hozzászólások között két fontos megjegyzés hangzott el bizottságunk ülésén: az elsőtben a spanyol munkaadók képviselője azt vetette fel, hogy jó lenne az EUROPASS rendszerét kiszélesíteni az unión kívülről érkező munkavállalókra, ilyen módon a munkáltatók jobban átlátnák az adott munkaerő értékét. Az EB képviselőit meglepte a felvetés, és elgondolkodtak rajta.

A másik megjegyzés az ülés legkritikusabb hozzászólása volt, elsősorban a német és francia kormányzati szakemberektől: a résztvevők kis számát és a ráfordított pénzek nagyságát tekintve rosszul hasznosuló beruházásnak nevezték az EUROPASS bevezetését.

VII. NEVELÉSÜGYI KONGRESSZUS

2008. augusztus 25-28.

A kongresszust összehívó szervezetek: a Magyar Pedagógiai Társaság, a Magyar Tudományos Akadémia Pedagógiai Bizottsága, az Alapítványi és Magániskolák Egyesülete, a Katolikus Pedagógiai Szervezési és Továbbképzési Intézet, a Magyar Diáksport Szövetség, a Magyar Szakképzési Társaság, a Magyar Úttörők Szövetsége, a Magyarországi Evangélikus Egyház, a Magyarországi Gyermekbarátok Mozgalma, a Megyei Jogú Városok Szövetsége, az Országos Köznevelési Tanács, a Pedagógusok Szakszervezete, a Szülők Egyesülete a Gyermekekért, a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége és a Történelemtanárok Egylete.

A csatlakozási szándékot a VII. Nevelésügyi Kongresszus Szervező Bizottságánál (e-mail: nk-szb@eik.bme.hu; telefon: 1-4632655) lehet bejelenteni. Az alábbiakban a készülő kongresszusi tézisekből adunk közre néhány jellegzetes részletet, egyúttal tájékoztatjuk olvasóinkat a jelentkezéssel és a regisztrációval kapcsolatos tudnivalókról.

A nevelésügyi kongresszusok szerepe és funkciója Magyarországon

2008 augusztusában a magyarországi társadalom és magyarországi tanügy történetében - **1848 óta – hetedszer kerül sor egyetemes nevelésügyi kongresszusra.** Valamennyi kongresszus kiemelkedő eseménye volt korának: előkészített és/vagy lezárt egy-egy jelentős neveléstörténeti időszakot. E tanácskozások magukon viselték koruk bélyegét, különböző mértékig vállalván a szakmai-társadalmi párbeszédet, hirdetve a folytonosságot: vállalva vagy elvetve, saját céljaikhoz igazítva az előző kongresszusok örökségét.

A VII. Nevelésügyi Kongresszust másfél évtized után rendezték meg. Ez alatt az idő alatt a magyar közoktatásban és a közoktatás tágabb környezetében olyan horderejű változások zajlottak le, amelyek történelmi léptékkal is rendkívülinek mondhatók. A VII. Nevelésügyi Kongresszus akkor lesz képes a társadalom és a nevelésügyi szakma számára érvényes, a magyar közoktatás fejlődését befolyásolni képes üzeneteket megfogalmazni, ha megtörténik e változásoknak a nevelésügyi szempontjából átgondolt értékelése.

Fontos hagyomány és feladat a társadalom és az oktatás közötti párbeszéd erősítése. A VII. Nevelésügyi Kongresszus szervezői nem csupán a pedagógus szakma, az óvodák, iskolák, kollégiumok szakembereinek találkozáját kívánják megszervezni, hanem olyan programot kínálnak, amelyhez a magyarországi társadalom mind több csoportja kapcsolódik érdeklődéssel, hozzászólási szándékkal. Nemcsak arra akarnak lehetőséget adni, hogy a nevelésügy megmutassa magát a társadalomnak, hanem arra is, hogy a társadalom megfogalmazza: mit vár a nevelés-oktatás intézményeitől, és – annak érdekében, hogy ezt megkapja – milyen támogatást nyújt neki.

Ugyan a kongresszus fő témája a *gyermekek és a fiatalok* nevelése, de szó esik majd a tanulás minden formájáról, így az *egész életen át tartó tanulásról* és a munkavégzés vagy a szakmai képzés közben zajló tanulásról is.

A kongresszusi kommunikáció leggyakrabban említett fogalma az *iskola*. A modern társadalmakban az *iskolának nevezett intézmény* s a benne zajló tevékenységek jelentősége meghatározó. Nem győzzük hangsúlyozni, hogy az oktatás s az iskola fogalmában, mint részben az egészt látjuk és látatjuk a nevelésügyet. *Mindig azt a teljességet vesszük szemügyre, amelyet a nevelésre-oktatásra, gyermekvédelemre rendelt intézményrendszer egésze jelent, különösképp az óvoda és a kollégium, a fiatal korosztályokat megszólító kulturális, sport, szabadidős és egészségnevelési intézményrendszer, nemkülönben a kultúra- és értékközvetítésben szerepet vállaló média, a felnővekvő korosztályokat szolgáló számos civil kezdeményezés és piaci szolgáltatás. Ezek egymásra hatását is ideértjük.* Az oktatásügyről, a nevelésről lehetetlen szólni annak áttekintése nélkül, hogy mi történik a *családokban*. S végül lehetetlen nem bevonnai a tárgyalásba azokat, akikről szó van, a gyerekeket, kamaszokat, ifjakat, a különböző csoportokat, közösségeket.

Mindezért fogalmaztunk felhívásunkban így a rövid mottóval: *„Az oktatás közügy!”* A kongresszuson és a kongresszus jegyében megvalósuló rendezvényeken, nyilvános vitákon e közös érdekeltég és közös felelősségvállalás tudatosodására, aktivizálódására, a párbeszéd és az önvizsgálat élénkülésére számítunk.

A nevelési-oktatási intézmények s a közoktatás helyzetének, egyszersmind a közoktatás előtt álló perspektíváknak és kihívásoknak elemzéséhez érdemes áttekinteni a közoktatásban, valamint a társadalmi, gazdasági és politikai szférában zajló folyamatokat.

A nevelésügy előtt álló kihívások, problémák, megoldási keretek

A kongresszus szekcióinak vitaindítóiban, előterjesztéseiben és remélt vitái számára kiemeljük az alábbiakat: *gyermekek, kamaszok, fiatalok, a felnővekvő korosztályok és a szocializáció, és ezen belül az intézményi szocializáció; a pedagógusok, a felnővekvő korosztályok támogatására hivatott értékközvetítő és kompetenciafejlesztő szakemberek; a tanulás fogalmának és folyamatának átalakulása, a tanítás módszerei és a tanulás környezete, az új információs és kommunikációs technológia jelenléte az iskolákban, új típusú tudások és források iránti társadalmi igény, az intézmények belső világa és a nevelés tágabb környezete; eredményességi és minőségproblémák; a méltányosság és az igazságosság kérdései, az esélyegyenlőséghez való jog kihívásai; a közoktatás és társadalmi-gazdasági környezet közötti kapcsolatokat változó, a közoktatási rendszer kormányzása, a közoktatás finanszírozása; iskolaszervezeti problémák, a nevelési alrendszerek kapcsolódása, tartalmi szabályozás és fejlesztés a közoktatásban; a közoktatás fejlesztése és a fejlesztés eszközei, a közoktatás fejlesztésének tudásháttere, a fejlesztés nyilvánossága, társadalmi közfigyelme.*

A gyermek és az iskola – gyermekek, serdülők, fiatalok a nevelés intézményrendszerének hálójában

Azt az elmúlt másfél évtizedet, amelyben történetének egyik legnagyobb horderejű átalakulásán ment keresztül a magyar társadalom, gyakran jellemezzük az *átmenet* fogalmával. E fogalom arra az állapotra utal, amikor a korábbi helyzet normái már nem képesek szabályozni az egyéneket és a közösség életét, de az új helyzet még nem stabilizálódott annyira, hogy a szerepüket az új helyzetnek megfelelő normák tudják átvenni. Átmeneti időszakokban szükségképpen zavarok keletkeznek a szocializációs folyamatban. A személyiség alakulását meghatározó közösségi erők nem képesek megfelelő orientációs hatást gyakorolni, ráadásul több, sajátos értéknormát valló közösség él egymás mellett, növekszik az egyének közötti, illetve az egyének és a közösség közötti súrlódások és konfliktusok valószínűsége.

Ezt az átmeneti időszakot jelentős társadalmi csoportok objektív élethelyzetének a rendkívüli mértékű átalakulása is kísérte. Mindez az iskolai nevelésben szükségképpen közvetlenül és rendkívül nagymértékben visszatükröződött. Az iskoláknak és a nevelőknek feloldhatatlan ellentmondások sokaságával kellett szembenéznük, amire a választ esetenként a korábbi időszakokból ismert és megőrzött normák felé fordulással, esetenként új normák aktív megteremtésére való törekvéssel adták meg. Gyakran tehetetlenül – lemondással vagy sikertelen erőfeszítéseket téve – szemlélték a kialakult helyzetet. Kérdések sokasága merül fel ezen a területen, pusztá számbavételük is jelentős erőfeszítést igényel.

Vajon segíti-e a jelenlegi nevelési dilemmák megértését az átmenet fogalma?

Egyesek szerint vannak prognózisok, még inkább megfogalmazódó igények arra vonatkozóan, hogy a jövőben számíthatunk a normák és az értékek nagyobb stabilitására. Mások szerint éppenséggel azzal kell szembenéznünk, hogy mindezek folyamatosan fejlődnek, változnak. Az iskolai nevelésnek – megannyi partnerével karöltve - azt kell elősegítenie, hogy a személyiség megőrizze integritását egy állandóan változó környezetben. Elterjedt az a vélekedés: eszközeink szegényesek arra, hogy az individualizálódás várható további erősödése mellett biztosítsuk a közösség és az autonóm egyén közötti viszonyok dinamikus harmóniáját. Hogyan védhetjük meg az egyént azoktól a kockázatoktól, amelyek az autonómiával szükségképpen együtt járó nagyobb

magarahagyatottságból fakadnak, és hogyan készítsük fel az autonómiával járó nagyobb felelősségre? Új típusú nevelői személyiséget igényel a sikeres nevelés egy olyan társadalmi környezetben, amelyre az értékek és normák állandó vitája, az egymással súrlódó normák egymásmellettsége jellemző. Új nevelési technikák szükségesek, amelyek ilyen feltételek mellett eredményesek lehetnek. Igen nehezen biztosítható eredményes politikai szocializáció, azaz a felelős, elkötelezett és együttműködésre képes aktív és autonóm polgár nevelése a mai társadalmi-politikai környezetben, ahol többféle – korántsem mindig harmonikus rendszert alkotó - közösség tagjaként kell élnünk. Különböző kisebbségek és többségek viszonya drámai konfliktusokban jelenik meg a felnövekvő generáció számára is.

Hogyan változott az *iskolák belső világa*? Az iskolák jelentős hányada nem nyújt – nem képes erre, más vélemények szerint nem is vállal – olyan, a gyermekek és a fiatalok számára vonzó, érzelmi biztonságot ígérő, szellemileg serkentő környezetet, amelyben a diákok szívesen tartózkodnak, és amely a fejlődésüket maximálisan támogatni tudja. Az iskolák jelentős hányadának belső pedagógiai és szervezeti viszonyai (szegényes partnerkapcsolatai szegényes és funkcióválsággal küzdő partnerekkel) nem alkalmasak arra, hogy a gyermekekben, serdülőkben és a fiatalokban kibontakoztassák, fejlesszék az aktív közösségi létehez és a demokratikus együttéléshez szükséges motiváltságot, képességeket.

Az intézmények korábban nem látott mértékű önállóságot kaptak saját működésük meghatározásában. Közöttük ennek köszönhetően is igen nagy eltérések alakultak ki. Látunk egyfelől a tanulás intelligens megszervezésére és önfejlesztésre képes, kooperáción, érdekegyeztetésen alapuló sikeres technológiai és szervezeti újítások sokaságát alkalmazó, kooperációt, érdekegyeztetési kultúrát fejlesztő intézményeket, iskolákat. Másfelől – és ez alkotja a többséget – olyanokat, amelyekben a tanulás megszervezésének a módszerei alig változtak, amelyeket gyakran szervezeti és vezetési apátia jellemez, és amelyek saját erőből, belülről nem képesek a fejlődésre.

A nemzetközileg is jól fogadott magyar óvodai alapprogram szelleme megerősítette a magyar óvoda hagyományosan progresszív törekvéseit. Látunk kell: a társadalmi átalakulások sodrában olyan elvárások is nyilvánossághoz, sőt érvényesülési erőhöz jutottak, melyek a *fejlődés támogatása* helyett a direkt fejlesztést hangsúlyozták, tanítást szorgalmazzák a szabad játék kárára, az óvoda felkészítő szerepét valóságos iskola-előkészítésként, előtanításként értelmezték. Más társadalmi környezetben „gyermekmegőrző” szerepre redukálódtak a funkciók.

Megváltozott a *gyermeki motivációk* rendszere. Értelmezni szükséges éppen a változó intézményi funkciók nézőpontjából: mit is jelent a motivációk szempontjából: „érdekelte tenni”, „élményhez juttatni”, „pozitív érzelmeket kelteni”. Az iskola alapkérdése sok esetben még mindig a „*mit tudsz?*”, vagy a „*mit nem tudsz?*”. Az utóbbi beállítódás vezet el a kompetencia-érzés súlyosbodó zavarához. Az iskolai élet egésze olykor nem szakszerűen, nem életkorhoz szabottan alkalmazza az állampolgárságra nevelés eszközeit, olykor éppenséggel saját „különbékéje” fenntartása érdekében csak az „alattvalóvá formálásban” érdekelt. El egy mágikus kultusz – főként az iskola világában - a lehetőleg minél egységesebb társadalmi normákról, a sztenderdről (ezzel szoros összefüggésben az ettől való eltérés szigorú szankcionálásáról). Erről a diszfunkcióról tanúskodnak az iskolán belüli kommunikáció formái, gyerektanár, szülő-tanár, tanár-tanár viszonylatban. Az „osztályzás vagy értékelés?” átpolitizálódott vitái éretlenségről, értetlenségről is árulkodtak. A különböző dimenziók mentén megfigyelhető társadalmi hátrányok (szociális, területi, illetve az etnikai hovatartozásból vagy a korlátozott személyes képességekből fakadó hátrányok) szinte sorsszerűen iskolai kudarcá alakulnak át már az iskolarendszerű oktatás kezdő szakaszában. Az iskolai kudarcok pedig társadalmi hátránnyá rendeződnek, és ezzel a kör bezárul.

A Nemzeti alaptanterv kiindulópontja lehetett volna a fenti kérdésekre válaszolni képes belső reformoknak. Az oktatáspolitikai szabályozási taktikáinak gyors változásai azonban nem segítették a NAT-ba foglalt korszerű elemek érvényesülését. Miközben – le kell szögeznünk – a Nemzeti alaptanterv gazdagodó változatai nemzetközi mércével is korszerű választ adnak a kihívásokra.

Intézményeinkben megjelent az *integráció és inklúzió* elvárása és gyakorlata. S megjelent az ezzel ellentétes elvárások nyilvánossága is. A szakszerű *integrálás*, már a kezdő szakaszban is, a családdal és a helyi közösséggel való együttműködés legfontosabb kiindulópontja. Ehhez kapcsolódik a szakszerű *differenciálás* kultúrájának szakmai igénye. Ebben a felfogásban az átmenetek „*puhák*”, mind az óvoda és iskola, mind a

magasabb iskolai szakaszok közt. A pedagógusi kultúrában erősödnie kell a tudásnak a testi és lelki fejlődés – illetve fejlettség – tényeiről, és figyelembe vételükről, a személyes kötődésükről, érzelmi biztonságukról. Meltányolja az iskola az intelligenciák *különbözőségét*, megfelelővel ezzel a gyerekek, a családok és a társadalmi elvárások *különbözőségének!*

Fontos kimondanunk: az óvoda, iskola, az iskolai osztály, az iskola megannyi más belső szerveződése, szervezeti formája, a kollégium a korosztály *társulási igényének* is színtere, változó iskolaképek esetén is.

Ma csaknem mindenki egyetért abban, hogy az iskoláknak *nyitniuk* kell a külvilág felé. Nyitottnak kell lenniük a helyi közösség, a tanulni vágyó felnőttek, a társadalmi problémák megoldásán dolgozó partnerek igényei igényei előtt. Ehhez új szervezeti formákra, új vezetési megközelítésre, a nyitottságot pozitív módon kezelő pedagógiai megközelítésekre van szükség.

Megállapítható, hogy új törvény, új szabályok szerint a *gyermek- és ifjúságvédelem* a teljes korosztályra vonatkozik, mégis differenciál. Több körülrajzolt célcsoportja van. Az új alapelvekre épülő gyermekvédelem egyik alappöszöke, hogy *minden gyermek védelemre szorul* a maga módján, de különböző mértékben és módon. Mindez fokozottan épül a jogállamiság elvére. A jog mint különlegesen fontos, a döntéshozótól függetleníthető eszközként jelenik meg a gyermeki érdekvédelemben, s így a gyermek- és ifjúságvédelemben is felértékelődtek a gyermeki jogok. A rendszer a tulajdonlás tekintetében pluralista. A társadalmisított gyermekvédelem szektorsemlegességet hirdet. Az ifjúságot, s így ezen belül a gyermek- és ifjúságvédelem problémakörét alapvetően szociális problémaként jeleníti meg, visszaállította a család szerepének jelentőségét. Az állami szerepvállalás csökkenésének arányában növekednie kellett volna a nem-állami szféra szerepének, felértékelődnie a civil önszerveződésnek, önszerveződésnek. Ez a változás csak részben következett be. A fiatalok körében tapasztalható új keletű riasztó jelenségek - szegénység, iskolázatlanság és a szakképzés hiánya, munkanélküliség, bűnözés, prostitúció, illegális gyermekmunka, szexuális kizsákmányolás, bántalmazás, kolduló maffiák stb. - szakszerű gyermekvédelmi koncepciót, kezelésmódot igényelnek.

Újraértelmezendőnek tartjuk a fiatalok neveléséért viselt felelősség „*munkamegosztását*” az iskolák (óvodák, kollégium) és a tágabb társadalmi környezet között. Erősödjen a dialógus a tanítást és nevelést professzionális módon végző és az e területen meghatározó szerepet játszó egyéb szereplők között.

A gyermekek és az ifjúság nevelése nemcsak az iskolákon belül, az intézményes ellátórendszerben zajlik. Az iskolákon kívüli viszonyok - így például a civil társadalom szerveződései, a gyermekeket és a fiatalokat befogadó társadalmi szervezetek, szórakozási és sportolási lehetőségek, az ifjúsági és gyermekkultúra által közvetített tartalmak, szervezett kulturális öntevékenységek vagy a tömegkommunikáció igen eltérő mértékben és igen eltérő módon fejtik ki hatásukat a fiatalok különböző csoportjainak, rétegeinek szocializációjára nézve.

A gyermekkultúrában korábban érzékelt értékvesztés és a hozzájutás érzékelhető esélyegyenlősége - magas szintű vívmányaival együtt - a piac és a szabadság kettős súlya alatt lényegében összeomlott. Nem elég magyarázatként az állami közvetítő és támogató infrastruktúra és kulturális politika látványos kivonulása, itt mélyebb folyamatok is érvényesülnek. A piac - sőt a világpiac - felismerte, hogy valóságos, sőt a legmakacsabb kereslet alakítható ki a gyerekek számára kínált kulturális, vagy kulturális jellegű fogyasztások körül. Az igények különbözőségének tiszteletben tartása mellett az értékelvű jelenségek támogatásának és promóciójának újjászervezése, s a kritikus tájékoztatás új rendszerének kialakítása szükséges. Hiszen a *tömegkultúra* igazán most veszi birtokba a gyerekkultúrát. Erről a magyarországi gyerekek hajmeresztő mennyiségű és minőségű tévé-fogyasztási szokásai tanúskodnak. Ide sorolható a könyvpiac elárasztása ellenőrizetlen, több szempontból selejtjes licenc-művekkel A média gyermekszolgáltatásaiban az értékszemponthuság kimutathatatlan. A médiafogyasztással összefüggő, élesen eltérő szakmai megítélések közt kezdetleges a dialógus, szakmai szekértáborok állnak egymással szemben: megengedni illetve korlátozni vágyók - a társadalmi közbeszédben a gyermek és média viszonya sem képezi közbeszéd tárgyát.

A *gyermek- és serdülőszervezetek* öngazoló utóvédharcokat folytatnak létükért a körükön túlmaradt kis számú közösség érdekei védelmében, rájuk hivatkozva. Állami prioritások nincsenek, melyek e szerveződések az új társadalom szocializációs szereplőiként méltányolnák; a civil világ forráshiányos e téren, a családok és szülők vagy vásárlóerővel, vagy érdekérvényesítő képességgel nem rendelkeznek, hogy e közösségeket jelentőségteljesebben fenntartsák.

A tanulásról, a tanulás változó értelmezéséről és eszközrendszeréről

Az elmúlt évtizedekben egyre erőteljesebben fogalmazódott meg az az igény, hogy az iskolai tanulás oldja meg eredményesebben a sikeres élethez szükséges és a munka átalakuló világában is egyre inkább igényelt képességek fejlesztését. Az a pedagógiai megközelítés és azok a módszerek, amelyek az iskolai tanulási környezetet Magyarországon jellemzik, az elmúlt másfél évtizedben azonban keveset változtak. Ugyanakkor a pedagógiai kultúra és a tanulás szervezési módszerek megújításának a célja mára a hivatalos oktatáspolitikai stratégiák egyik központi elemévé vált, és – döntő részben az uniós források felhasználásával – több konkrét fejlesztési program folyik. A kompetenciafejlesztés az egyik legfontosabb oktatáspolitikai cél lett. A kompetenciaközpontú fejlesztési törekvésekkel kapcsolatban azonban ma még nagyon sok nyitott, megválaszolatlan kérdés van. Pl.: melyek azok a legfontosabb kompetenciák vagy képességek, amelyek fejlesztését előtérbe kell helyeznünk, amennyiben fejlesztésük személyre szabott módszerekkel igényel? Milyen feltételei vannak annak, hogy e módszereket a tömegoktatás feltételei között is alkalmazni tudjuk?

A gyors társadalmi és gazdasági változások szükségessé tették a tanulás fogalmának kitágítását és az iskolai tanulás funkcióinak újraértelmezését is. A tanulás expanziója felgyorsult, és két irányban is túlterjed a formális iskolai oktatáson. Egyrészt a tanulás nem zárul le az iskolával: ismét megjelent az *egész életen át tartó tanulás* eszméje (Life-Long-Learning – LLL), s napjainkra már a hétköznapiok realitásává vált. Másrészt az ezredforduló körül az előző kifejezés analógiájaként egy másik szókapcsolat is megjelent: az élet *minden területére* kiterjedő tanulás (Life-Wide-Learning – LWL). Ez utóbbi arra utal, hogy nem csupán a formális tanulási kontextusban, hanem a gyorsan változó környezethez alkalmazkodva mind több élethelyzetben, folyamatosan új tudást sajátítunk el. E folyamatokhoz a szervezett keretek között zajló tanulásnak, az élet korai szakaszaira koncentrált fejlesztésnek, a formális oktatásnak is alkalmazkodnia kell. A modern társadalmak iskolájának egyrészt meg kell találnia az ésszerű együttműködés, munkamegosztás, más esetekben a versenykihívás elfogadásának alapelveit az iskolán kívüli tanulási lehetőségekkel, másrészt szerveznie, integrálnia kell az iskolán kívüli tanulási tapasztalatokat.

A pszichológia kognitív forradalma felgyorsította az iskolai tanulás és a tanári munka tudományos alapjainak fejlődését is. Új ismeretekhez jutottunk arról, milyen változásokon keresztül, miképp alakulnak a tanulók fogalmai, miképp szerveződik tudásuk rendszerbe, mi a különbség az értelmes, jelentés-teli tanulás és a tananyag pusztá reprodukálása között, mi a megértés lényege, és miképpen lehet elérni, hogy az iskolában tanultak szélesebb körben is alkalmazhatóvá váljanak. A mind több funkciót integráló komplex módszerek a tanulás jól szervezett tartalmait használják fel a készségek, képességek fejlesztésére. A projekt-módszerek, a problémaalapú tanulás, a kooperatív módszerek sikert értek el a szervezett tanulás és az iskolán kívüli alkalmazás javításában.

Az is világossá vált, hogy az iskolai tanulás eredményességét meghatározó folyamatokat nem lehet megérteni, ha figyelmünket csak a kognitív tényezőkre fordítjuk, és nem vesszük tekintetbe azt a társas közeget, érzelmi hatásrendszert, amelyben a tanulás zajlik. A motiváció, az én-kép, a tanulásról fűződő viszony, a tantárgyakkal és a tananyaggal kapcsolatos attitűdök szerepének mélyebb megértése lehetőséget teremtett az oktatás gyakorlatának megváltoztatására, a pedagógiai kultúra fejlődésére is.

Kutatások erősítették meg a kisgyerekkori tanulás jelentőségét, az alapvető készségek fejlesztésének fontosságát; megmutatták a család

meghatározó szerepét, és azt is, hogy az oktatási rendszer egy-egy eleme, egy-egy vállalkozó, innovatív pedagógiai műhely – hosszabb-rövidebb ideig – eséllyel veszi fel a küzdelmet a társadalmi meghatározottság bénító erőivel. A modern oktatási módszerek sikereinek egyik kulcsa lehet, hogy mind gyakoribb és kifinomultabb visszacsatoló és korrekciós mechanizmusok támogatják a differenciált utakon megvalósuló tanulást.

Az utóbbi időszakban megtörtént a magyar iskolák felszerelése az új információ- és kommunikációs eszközökkel, és megtörtént bekapcsolásuk a világhálóba. Az új technológia a tanulás és tanítás megszervezése számára sokféle új lehetőséget tár fel. Kihasználásuk csak akkor lehetséges, ha az iskolák és a pedagógusok megfelelő módon fel tudnak erre készülni. Az interneten szerezhető információk közvetlen bekapcsolása a tanulási folyamatba, a tanulást segítő eszközök és tartalmak, illetve az ezeket előállítók körének a bővülése, a tanuló és oktatója közötti személyes kapcsolatokat bizonyos vonatkozásokban helyettesíteni képes távoktatás, a virtuális tanulási környezeteket létrehozó és működtető iskolák megjelenése, a tanulás egyénre szabott megszervezését lehetővé tevő oktatási programok terjedése eredményesebbé és hatékonyabbá teheti a tanulást, de káros hatással is lehet rá. Mindez kérdések sokaságát is felveti. Vajon a drága új technológiák beszerzésének és működtetésének költségei kit terheljenek? Hogyan tudjuk biztosítani az új digitális ismerethordozók pedagógiai minőségét? Hogyan kezeljük azt a helyzetet, amelyre az interneten keresztül elérhető tartalmak végtelen sokasága és ellenőrizhetetlensége jellemző? Nem látható még pontosan, hogy a tanulásnak az új technológia által átalakított formái hogyan hozhatók összhangba a személyiség minden oldalú fejlesztésének általános céljaival. Ehhez az iskolai élet megszervezésének olyan új modelljeire van szükség, amelyek harmonikus viszonyt képesek teremteni a technológiai és emberi szükségletek között.

A műveltségről való gondolkodásban mind nagyobb szerepet játszik egy másik tendencia, az emberi tanulásról, a tudás természetéről, szerveződéséről, alkalmazásáról alkotott tudományos ismeretek látványos gyarapodása. A műveltség komponensei között mind nagyobb szerepet kapnak bizonyos alapvető és általános készségek, mint például az olvasás, bonyolult szövegek megértésének, értelmezésének készségei, komplex problémák megoldásának képessége. A műveltség-konceptió átalakulásában meghatározók lehetnek a modern társadalmaknak az egyénnel szemben támasztott bizonyos szinten – a társadalmi relevancia szintjén – konvergáló elvárásai. Egy ilyen indíttatású műveltség-konceptiót fejlesztettek tovább a PISA-felmérések elméleti kereteinek kidolgozói. Az írni-olvasni tudás fogalmának kiterjesztésével újrafogalmazták az olvasáskultúra, a természettudományos műveltség és a matematikai műveltség fogalmát. Az ilyen globális – minden fejlett ország polgárától elvárható – műveltség mellett azonban az iskolának el kell látnia tanulóit a regionális, európai műveltséggel, fel kell készítenie a nemzeti kultúrák megőrzésére és gazdagítására, és a sokféle szubkultúrában való eligazodásra is.

Van átfogó benyomásunk, s vizsgálatok is szólnak arról, hogy a tanulók társadalmi-kulturális összetételében végbemenő változások milyen követelményeket támasztanak s egyszersmind milyen mozgásteret jelölnek ki a pedagógusok számára. Nyilvánvalóan minden eddiginél változatosabbá válik a 18 éves korig tanköteles fiatalok letitűdje a tanúlással szemben, motiváltsága és értelmi kapacitása a nagyon sokrétű tudás megszerzésére, amely folyamatban az iskolák látogatása csak egy – bár fontos – szakasz: a tömegkommunikációval összeszövődő informatika külső és belső környezetében zajló periódus.

Jelentkezés

A VII. Nevelésügyi Kongresszus a teljes magyar pedagógustársadalmat szólítja meg. A Szervező Bizottság a kongresszus motójával: **“Az oktatás közügy!”** azt is szeretné érzékeltetni, hogy várja és hívja mindazokat, akiket érdekel, mi történik ma Magyarországon a közoktatás intézményeiben, a pedagógia mindennapjaiban. Kongresszusi honlapunkon a tanácskozás előkészítésének tartalmát érintő lépéseiről és a szervezés folyamatáról tájékozódhat. Honlapunkon lehetőség van – az előkészítő munkálatokról beszámoló – rendszeresen megjelenő Hírlevél megrendelésére is. (www.nk7.hu)

Néhány hónapja a kongresszusi felhívás és az első tájékoztatónk megjelenése óta sok ezer megkeresést kaptunk, honlapunknak már több mint 10 ezer látogatója volt.

Regisztrációs feltételek

A kongresszus részvételi díja tartalmazza a rendezvény négy napján: az előadásokon, a szekciókban (a jelentkezők több szekció munkájában is részt vehetnek), a kulturális programokon való részvétel lehetőségét, a dokumentációt tartalmazó kiadványokat, továbbá az étkezéseket (ebéd, fogadás, kávé és üdítő). Az előregisztráltak a kongresszus részvételi díjából kedvezményt kapnak.

Részvételi díj előregisztráció esetén, azaz **2008. február 20-ig: 16 500 Ft.** Részvételi díj a **2008. február 20-a után** jelentkezőknek: **19 500 Ft.** A regisztráció lépéseiről a honlap Jelentkezés menüjében olvashatók a konkrét teendők.

A fizetéssel kapcsolatos valamennyi kérdésre választ kaphatnak Balázs Deák Katalintól a deak@nyvaralunk.hu e-mail címen és a +36 30/9175730, valamint a +36 30/9839000 telefonszámon.

HAZAI MOZAIK

Nyílt levél Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Képviselő-testületének

Tisztelt Polgármester Úr! Tisztelt Képviselő-testület!

Önök az önkormányzati fenntartású nevelési-oktatási intézmények gazdasági önállóságának megszüntetésére készülnek.

Tudják-e, hogy ez idén mintegy 50 millió forintos pluszkiadást jelent az önkormányzatnak?

Elvégezhető-e a csökkentett létszámmal az intézményben maradó pénzügyi-gazdasági feladatok?

A közgyűlési előterjesztésben szereplő alternatíva szerint az óvodáktól-iskoláktól újabb 123 millió forintot akarnak elvonni.

Tisztában vannak-e azzal, hogy egy ilyen újabb lépés milyen következményekkel jár, amikor az intézmények ma is működőképességük határán vannak.

Az idei költségvetésükben a tavalyi energiaárakkal számoltak.

Már eddig sem tudtak biztosítani olyan, jogszabály által megengedett személyi juttatásokat, mint pl. vizsgáztatási díjak, a minőségi munka elismerése, étkezési hozzájárulás stb., amelyeket korábban megkaptak a dolgozók.

Mindez idő alatt egyre összetettebbek lesznek és tovább nőnek az intézmények feladatai.

ÁLLJ! ÉS NE TOVÁBB!

Önök az évek során az oktatási intézményeket racionalizálták, felülvizsgálták, integrálták, összevonták, s megszüntettek egy iskolát.

Nem lehet újabb pénzt elvonni anélkül, hogy a működés ne kerüljön veszélybe, anélkül, hogy az oktatás színvonala ne csökkenjen!

Fontos-e Önöknek Zalaegerszeg közoktatása? Fontos-e, hogy a város intézményeiből kiművelt emberfők kerüljenek ki?

Elégedettek-e az oktatás jelenlegi színvonalával? Látnak-e összefüggést a színvonal és az intézmények finanszírozása között?

Tudják-e, hogy a kutatások szerint az oktatás a társadalmi különbségek leküzdésének a leghatékonyabb eszköze?

AZ ÖNÖK DÖNTÉSE: GYERMEKEINK ÉS UNOKÁINK JÖVŐJE!

a PSZ Zalaegerszeg Városi Titkárok Tanácsa

Mennyit ér az alapító okirat?

Országunkat az alaptörvény, az alkotmány szerint szervezték, működtetik. Ennek szellemében hozzák a szintén fontos egyéb törvényeket. Előfordult már, hogy olyan törvényt kellett alkotnia a parlamentnek, amely a régi alkotmány kereteibe nem fért bele. Ekkor, a szükséges törvény megalkotása előtt, módosítani kellett az alkotmányt.

Oktatási-nevelési intézményeink mindegyike a fenntartó által megállapított alapító okirat szerint működik úgy, hogy amíg az érvényben van, attól eltérni nem lehet. Természetesen – akár az alkotmányt – ezt is lehet módosítani, ha a szükség úgy hozza. Azt azonban figyelembe kell venni, hogy az alapító okirat a fenntartó (önkormányzat) rendelete, s mint ilyen, nem lehet ellentétes a jogi hierarchiában felette álló rendeleteknek, törvényeknek.

Nem kíván magyarázatot, hogy a közoktatási törvény előírásait meg kell tartani az egyes oktatási intézmények alapító okiratainak kialakításakor.

Szüksítünk a kérdést az óvoda alapító okiratára, s abban is a maximális férőhelyszámra. A Kt. az óvodai csoport átlaglétszámát 20 főben határo-

za meg, de 25 főben maximálja. Ezzel kívánja biztosítani a pedagógusok túlterhelésének elkerülését, illetve a gyermekek jogát, hogy megfelelő színvonalú nevelésben részesüljenek. Ezt a létszámot nagyon nyomós indok esetén, külön engedéllyel szabad csak meghaladni. Az élet azonban produkál olyan eseteket, amikor ezeket az engedélyeket meg kell adni. Az ilyen nehéz esetekhez itt is van „kiskapu”, de ez mindenki számára ismert és használható, ha az előre meghatározott feltételeknek megfelel.

Az óvodákat fenntartó önkormányzatok (és más fenntartók) gyakran élnek azzal a lehetőséggel, hogy a maximális létszámkorlátot túllépjék. Az ilyen engedély megadásakor is tekintettel kell lenni az óvoda alapító okiratában rögzített férőhelyszámra. Ez esetek többségében az alapító okiratban szereplő férőhelyszám a törvényi maximális csoportlétszám és az óvodában szervezett csoportok számának szorzataként adódik.

Igy pl. egy 4 csoportos óvoda maximum férőhelyszáma az alapító okirat szerint 100, feltéve, hogy az intézmény ehhez megfelelő nagyságú csoportszobákkal rendelkezik. Ez az óvoda több mint 2 csoportos, ezért a fenntartó saját jogkörében nem engedélyezheti a 25-ös létszám túllépését a nevelési év indulásakor. Engedélyt kérhet az Oktatási Hivataltól (OH), amely a feltételek teljesülése után, az oktatási szervezési indokokat megvizsgálva, mérlegelve hoz döntést az ügyben.

Az előbbi példát vizsgálva, a 4 csoportos, 100 férőhelyes óvoda kérvényét az OH-nak el kell utasítani, ha a bemutatott csoportlétszámokat összeadva az összlétszám a nevelési év folyamán 101-re emelkedik. A törvény szerint erre az OH sem adhat engedélyt, csak úgy, ha a határidő előtt az önkormányzat megváltoztatja az alapító okiratot, s ebben megnöveli a férőhelyek számát, miközben figyel a törvényileg maximalizált csoportlétszámra. Ezért megváltoztatja a csoportok számát 4-ről 5-re, így a férőhelyszám 125-re is nőhet, ha az ehhez szükséges feltételek megvannak. Az ügynevezett méretgazdaságosság sem szenved csorbát, hiszen az így kijött átlaglétszám $101/5 = 20,2$. Más törvényes lehetőséget az ügyben nem látunk. 26-os létszámú csoport nem tervezhető!

Kérjük az OKM-et, hogy éppen a minisztérium előterjesztése nyomán született s az általa felügyelt törvénynek szerezzen érvényt, mert az óvodai csoportszobák méret alattiak, a csoportlétszámok viszont méret feletti, az óvodapedagógusok pedig túlterheltek, helyenként lehetetlen körülmények között vannak, és még sok más dolog is nehezíti munkájukat.

A közoktatási törvény csoportlétszámokról szóló rendelkezését szabadon értelmezve, a maximális csoportbővítést kalkulálva egy 50 csoportot üzemeltető közepes város az 50 csoportszobában $50 \times 25 = 1250$ óvodás helyett akár $50 \times 33 = 1650$ gyermekről gondoskodhatna. Természetesen 100 óvónő és 50 dajka foglalkoztatásával, holott a +400 gyerekhez lehetne újabb 16 teljes feltöltöttségű csoportja és hozzájuk 32 óvónő s 16 dajka tartozhatna.

Remélem, a fenti példa rossz, és ilyen sehol sem fordul elő. Sajnos a lehetőséget a hivatalok közti útvesztők megadják.

Magunknak is ajánlok valamit. Járjunk utána pontosan, mihez van joga a fenntartónak, s milyen feltételeknek kell teljesülniük, hogy jogaival élni tudjon. Közülük csak egyet, befejezőként: a szülői szervezet egyetértő írásbeli hozzájárulása, egyetértő nyilatkozata szükséges ahhoz, hogy egy adott csoport engedélykérelmét az OH egyáltalán megvizsgálja. Sok kollégánk tagja ilyen szülői szervezetnek. Kérték ilyen kérdésben az előzetes egyetértésüket? Ha kérék, akkor az érdekelt pedagógus szülők ezt a beleegyezést szó nélkül megadnák, tudva azt, hogy emiatt sok kollégánk nem talál állást, és gyermekének csoportja túlszűfolt, óvó nénijük pedig túlterhelt lenne? Ha megvan a magas létszámú csoport, de tudható, hogy az engedélyezés körül nincs minden rendben, akkor nekünk, pedagógusszülőknek, szakszervezeti tisztségviselőknek hallgatnunk kell? NEM!!!

Konecsni Sándor,
a PSZ Kaposvár Városi és Körzeti Bizottságának titkára

PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE

az oktatási ágazatban dolgozók országos és európai uniós hatáskörű, reprezentatív érdekvédelmi szervezete.

Képvisel, segít, szolgáltatást nyújt.

Ha velünk léPSZ, ha együtt léPSZ, többre mész!

EÖTVÖS JÓZSEF-EMLEKPLAKETT KITÜNTETÉSEK

A magyar közoktatás napjához kapcsolódva legutóbb is több intézménynek, közösségnek ítélték oda a PSZ által alapított Eötvös József-emlékplakettet. E testületek, PSZ-szervezetek nemcsak eredményes nevelési-oktatási tevékenységükkel, kiemelkedő szakmai munkájukkal tűntek ki, hanem közösségépítő, érdekvédelmi eredményeikkel, magas szakszervezeti szervezettségükkel is felhívták magukra a figyelmet. Lapunk hasábjain az átadás sorrendjében folyamatosan bemutatjuk a kitüntetett szervezeteket. Ezúttal a 2008. január folyamán átadott kitüntetéssel elismert szervezeteket: a PSZ Tiszaföldvár városi alapszervezetét, a PSZ Salgótarjáni Nyugdíjas Tagozatát és az algyői Szivárvány Óvodát mutatjuk be.

A PSZ Tiszaföldvár városi alapszervezetei

Tiszaföldvár város Jász-Nagykun-Szolnok megye tiszazugi települése.

Az intézmények alkalmazotti létszáma (állományi létszám) **415 fő**.

Az intézmények PSZ-tagjainak létszáma (aktív taglétszám) **219 fő**.

Tiszaföldvár 8 közoktatási intézményéből 7-ben élő, aktív PSZ-alapszervezet működik. A kimaradó egy óvodában az eredmények láttán jelenleg szerveződik a szakszervezet. Kialakult gyakorlat, hogy a települési érdekegyeztető fórumon az alapszervezeti titkárok valamennyien részt vesznek, és évek óta eredményesen képviselik a szakszervezeti tagokat. Az alapszervezeti titkárok konstruktív együttműködése több területen is tapasztalható.

2007-ben összefogásunknak köszönhetően, szakszervezeti eredményként könyvelhető el a városban:

- az intézményösszevonások megakadályozása,
- pedagógus-álláshelyek megmentése,
- ruhapénz (egységesen, ajándékutalvány formájában kapják meg a kollégák), és 5000 Ft/hó/fő étkezési utalvány juttatása a munkatársaknak.

A városban folyamatosan nő a szakszervezeti taglétszám. Odafigyelünk a 38 év alatti kollégák bevonására, az utánpótlás nevelésére. Az intézményekbe való érkezésük után az új kollégák szívesen csatlakoznak a PSZ-alapszervezetekhez, melyek jól szervezett, színes tevékenységet folytató közösségek. A megyei ifjúsági tagozat vezetője, *Nagy István* is Tiszaföldváron tanító kolléga, aki egyben tagja a PSZ Országos Ifjúsági Tagozata Intéző Bizottságának.

Az érdekvédelmi munka úgy valósul meg, hogy minden, az óvodaiskolai életet és a dolgozókat érintő lényeges döntés előtt a szakszervezet tagjai véleményt nyilvánítanak. A költségvetési tárgyalásokon a szervezetek vezetői is érvényt szereznek a dolgozói érdekeknek, igyekeznek a fenntartóval előteremteni a megfelelő bérek és juttatások fedezetét, közösen kialakítani a jutalmazások elveit. Határozott állásfoglalással segítjük az intézményvezető-választást.

Közösségeink maguknak vallják mindazokat az értékeket, melyeket a szakszervezet is fontosnak tart, ilyen a szolidaritás, az összefogás, egymás segítése, megbecsülése.

Sorsz	Az intézmény neve	Az összes dolgozó létszáma	A PSZ-tagok száma	A 38 év alatti PSZ-tagok száma
1.	Papp Bertalan Ószőlői Általános Iskola	49	28	4
2.	Kossuth Lajos Általános Iskola	41	26	13
3.	Tiszaföldvár - Homok, Általános Iskola	35	20	19
4.	Tiszaföldvár - Homok, Óvoda, Ált. Isk., Szakisk., Koll. és Gyermekeotthon	179	100	7
5.	Hajnóczy József Gimnázium, Humán Szakközépisk. és Ped.-i Szakszolg.	63	10	1
6.	Tiszaföldvár - Homoki Óvoda	23	21	7
7.	Kossuth Úti Óvoda	25	14	1
8.	Belterületi Óvoda	Szerveződő alapszervezet		
Összesen:		415 fő	219 fő	52 fő

A PSZ Tiszaföldvár városi alapszervezetei az eredményes tevékenységük elismeréseként Eötvös József-emlékplakett kitüntetésben részesültek, melyet 2008. január 22-én, a Magyar Kultúra Napján vettek át *Árok Antal* elnöktől. Az igen hangulatos ünnepség – amelyet a Reneszánsz Év jegyében minden résztvevő számára emlékezetesen rendezett meg a művelődési ház – a városi szakmai díjak átadásával együtt zajlott. Örömmel üdvözlöttük – mint Tiszaföldvár szülőttét is –

Sztlankó Erzsébet alelnököt és *Szabó Zsuzsát*, a PSZ Jász-Nagykun-Szolnok megyei titkárát. Az ünnepségen a fenntartó önkormányzattól *Borza Attila* polgármester és csaknem minden képviselő részt vett.

Nagy megtiszteltetés számunkra, hogy megkaphattuk ezt az országos elismerést. Köszönjük a közösségekért, tagjainkért végzett közös munkát tovább folytatjuk. *Nagy Eszter*, a Kossuth L. Ált. Isk. PSZ-titkára

A PSZ Salgótarjáni Nyugdíjas Tagozata

A Pedagógusok Szakszervezete Salgótarjáni Nyugdíjas Tagozata 2008. január 24-én tartotta választói értekezletét a Madách Imre Gimnáziumban. A rendezvényen részt vett *Árok Antal*, a PSZ elnöke, *Deák Kálmánné*, a PSZ Nógrád megyei titkára, *Gubola Istvánné*, a PSZ Salgótarján városi-körzeti titkára is.

A választói értekezlet ünnepi hangulatban zajlott. A műsor keretében fellépett a Salgótarjáni Pedagógus Kórus, amely az idén ünnepi fennállásának 50. évfordulóját, majd a PSZ elnöke Eötvös József-emlékplakett kitüntetését adott át a nyugdíjas tagozatnak.

A tagozat 1970-ben alakult, s azóta folyamatosan működik. Igen jó közösségi életet élnek, együtt, egymásért sokat dolgoznak. Havonta tartják összejöveteleiket, éves programmal rendelkeznek. Rendezvényeik között szerepelnek ismeretterjesztő előadások, nyugdíjasokat érintő kérdésekről megbeszélések, továbbá kirándulások, ünnepségek. Támogatják beteg társaikat a gyógyulásban, segélyben részesítik a rászorulókat. Legtöbben ebben a közösségben találják meg az összetartozás örömét. Különböző civil szervezetekben is tevékenykednek. A PSZ által szervezett tagozati programokon rendszeresen részt vesznek.

A tagozat vezetője, *Kun Istvánné* számolt be az elmúlt 5 év tartalmas munkájáról. Összejöveteleik igen változatos programok

színesítettek. Ismeretterjesztő előadásokon meghívott vendégek közreműködésével foglalkoztak az időseket érintő kérdésekkel: szociális, jogi, nyugellátási, egészségügyi témákban. Jeles évfordulókról emlékeztek meg: Perliczy János, a mohácsi csata, Kazinczy Ferenc, Mocsári Antal, Dornyay Béla, Balassi Bálint. Vetítéssel egybekötött előadások megtartására is sor került: Kassa, Radnai havasok, Völgyváros, Palócföld nevezetességei. Kirándulásokat szerveztek: Budapestre, Egerbe, Esztergomba, Hollókőre, Kassára, Selmechányára stb. Csatlakoztak a Salgótarjáni Körzeti Bizottság külföldi kirándulásaihoz is. Az úticél Erdély, Szlovákia, Ausztria, Németország volt. Évente 3-szor ünnepi megemlékezéseket is tartottak, amelyeken a megyeszékhely óvodásai és iskolásai adtak műsort a számukra. Karácsony, nőnap, pedagógusnap alkalmával ellátogattak oktatási intézményekbe is.

A tagozat tagjai közül többen tagjai egyéb civil szervezeteknek is, ahol vezető tisztségeket is betöltenek. (Tájak Korok Múzeumok Egyesülete, BEBESE, NYOK, Idősek Tanácsa)

A tartalmas beszámoló után 5 tagú vezetőséget választottak. A Salgótarjáni Nyugdíjas Tagozat új elnöke *Gubola Istvánné* lett.

Az algyői Szivárvány Óvoda

2008. január 31-én vendégünk volt *Árok Antal*, a Pedagógusok Szakszervezetének elnöke, *Papp Jánosné*, a PSZ Szeged városi és körzeti titkára, valamint *Ördögné Pungor Erzsébet*, az Algyői Általános Iskola szakszervezeti titkára. Az önkormányzat részéről megtisztelték jelenlétükkel bennünket *dr. Piri József* polgármester és *Molnárné Vida Zsuzsanna* alpolgármester. Vendégeinket a *Törpike csoport* „Lángok tánca” című műsorával köszöntöttük, ezt követően Árok Antal intézményünk PSZ-alapszervezetének Eötvös József-emlékplakettet adott át. Az emléklapett az eredményes szakszervezeti tevékenység (az intézményben mindenki tagja a PSZ-nek) és a magas színvonalú oktató-nevelő munka elismerése óvodánk számára. Papp Jánosné pedig az Eötvös József-emlékérem arany fokozatát adta át *Ozsváth Lászlónénak*, aki 15 éven át volt a PSZ-alapszervezet titkára, ma az intézmény vezetője.

Mottó: „*Szivárvány, amely arra emlékeztet, hogy a gyermek születésével egy újabb sokszínű egyéniség lépett életünkbe. A gyermek fizikai-szellemi fejlesztésének lehetőségét – mi, szülők és óvodapedagógusok – ajándékkal kaptuk, s nagy felelősség hárul ránk, amikor sokrétű színes összetételben biztosítjuk az egyénre szabott fejlődést.*”

Az Algyői Szivárvány Óvoda 2007-ben ünnepelte 75. születésnapját. A 3 napos ünnepségsorozaton felelevenítettük az elmúlt 75 év szépségét.

Óvodánk arculatát a helyi speciális körülményekre épített nevelőmunka jellemzi. Az új irányzatok iránti nagyfokú érdeklődést mutatja az óvónők magas szintű módszertani kultúrája, amely a gyermek kreativitására épít. A nevelőmunkát szakképzett dajkák segítik, méltó társai az óvónőknek.

1992-ben a megújulásra kész óvodapedagógusok megismerkedtek a *Montessori Mária* pedagógia alapelveivel és nevelési módszereivel. Számos új eszköz bevezetésére kerülhetett sor, amely a gyermekek fejlődését, a mindennapi életre való felkészítését segíti, valamint megkönnyíti az iskolai élethez való alkalmazkodást.

Óvodánk nevelőtestülete tagja az Országos Montessori Egyesületnek, a dél-alföldi régióban bázisóvodaként működik. A pedagógia szakos hallgatóknak gyakorlati színhelye, rendszeresen tartunk szakmai bemutatókat, és hospitálási lehetőséget biztosítunk az érdeklődők számára.

1997. október 1-jén Algyő önálló településsé vált, és ezt követően 1998. július 1-jétől az óvoda fenntartója Algyő Nagyközség Önkormányzata. Sokat köszönhetünk *dr. Piri József* polgármesternek, aki az elmúlt 10 év alatt számos fejlesztést valósított meg, az oktatási intézményeket maximálisan támogatja és rendezvényeinket rendszeresen látogatja. Önállóságunk óta a testvértelepülésekkel – Hebertsfelden, Martonos, Ótelek, Újvár, Kórogy – nagyon jó kapcsolatot alakítottunk ki, rendezvényeiket látogatjuk.

Az Óvodai Szakmai Egyesület által létrejött együttműködési megállapodás szerint Zenta, Ada oktatási intézményeivel folyamatos a szakmai tapasztalatcsere.

A szülők kezdeményezésével az óvodás gyermekek kapcsolat-építő szabadidős programjainak támogatására 1999 szeptemberében megalakult a Boldog Gyermekkor Alapítvány. A legfontosabb célok között megfogalmazták a gyermekek egészséges életmódra nevelésének támogatását, mozgás- és készségfejlesztő eszközök beszerzését.

2004 szeptemberétől fejlesztőszobát rendeztünk be, ahol fejlesztő pedagógus foglalkozik a részképesség-zavarral küzdő gyermekekkel.

Óvodánk korábban 7 csoporttal, 185 férőhellyel működött, de 2005 őszétől a gyermeklétszám csökkenése miatt jelenleg 6 csoportos. Ezt követően az egyik foglalkoztató teremből tornaszobát alakítottunk ki, mely alkalmas a gyermekek állóképességének növelésére. Gyógytestnevelő pedagógus foglalkozik a tartásjavításra szoruló gyermekekkel. A focizni vágyók számára ovi-foci lehetőséget kínálunk.

A dolgozói létszám 23 fő, 9 fő szakvizsgázott és 5 fő óvodapedagógus, gyógytornász, fejlesztőpedagógus és 9 fő technikai dolgozó segíti munkánkat. Mindenki tagja a PSZ-nek, száz százalékos a szervezethez. Szakszervezetünk mind az érdekvédelemben, mind közösségünk fejlesztésében, építésében intenzív és eredményes munkát végez. Az óvodában elkezdett személyiségfejlesztés, a tudatosan tervezett, irányított pedagógiai munka egész életre kiható, meghatározó felelősségteljes pedagógiai vállalkozás. A társadalmi és gazdasági változásoknak megfelelően alakul, fejlődik óvodánk nyitottsága.

Ebből adódóan a szülők folyamatosan tájékozódhatnak a gyermekükkel történt eseményekről. Közös programokat ajánlunk a családoknak, az ünnepek ügy szervezzük, hogy külsőségeiben és belső tartalmukban egyaránt kiemelkedjenek az óvoda mindennapjaiból.

2006. évtől EU-pályázati támogatásból megkezdődött a kompetencia-alapú óvodai nevelés 3 csoportban. Követő intézményként nevelőtestületünknek szakmai megújulásra nyílik lehetősége.

Fontos számunkra, hogy az ide járó gyermekek érzelmi biztonságot nyújtsanak, derűs, szeretetteljes, elfogadó, megértő óvodai légkörben nevelkedjenek.

A pedagógus, mint közalkalmazott, normákat, értékeket közvetít. E feladat csakis jól szervezett közösségi együttműködés keretében és egymás kölcsönös tiszteletben tartásával teljesülhet. A több évtizedes csapatmunka eredményeként minden dolgozó tagja a pedagógus-szakszervezetnek, nyugdíjasaink többsége megtartja tagságát. Számunkra évente egyszer családias hangulatú ünnepséget szervezünk.

Köszönjük, hogy munkánk elismeréseként megkaphattuk az Eötvös József-emléklapett, mely ösztönző szerepet játszik közösségünk további munkájában.

Tavaszi Invitel–MAKASZ ADSL-ajánlat a PSZ tagjainak és szervezeteinek

Új előfizetőknek telefon, internet „fél évig féláron”!!!

Megrendelés: www.makasz.hu/adsl, vagy 1 281 1190 (MAKASZ-ügyfélszolgálat)

A csomag neve:	Havidíj T-Com területen				Belépési díj:
	az első 6 hónapban		a 7. hónaptól		
	Invitel normál ár	MAKASZ speciális ár	Invitel normál ár	MAKASZ speciális ár	
ADSL 1Mb*	3490Ft	1 645 Ft	3490Ft	3 290 Ft	0 Ft
ADSL 1Mb	4990 Ft	2 095 Ft	4990 Ft	4 190 Ft	0 Ft
ADSL 4Mb	7490 Ft	3 645 Ft	7490 Ft	7 290 Ft	0 Ft
ADSL 8Mb	9490 Ft	4 645 Ft	9490 Ft	9 290 FT	0 Ft

* További ajánlatok részletes tájékoztatóval a PSZ–MAKASZ-tagkártyával elérhető kedvezményekről: www.makasz.hu

Emlékportré-CD, példás összefogásból

A komolyzene, az opera iránt érdeklődő kollégák figyelmébe ajánljuk a *Magyar Állami Operaház* és a *Discorara Kft.* közös kiadásában most megjelent CD-t: a példás kezdeményezés *Laczó István* (1904-1965) művészetének állít emléket. A híres tenorista a honi operajátszás aranykorának kiemelkedő egyénisége volt.

– Egy előadóművész kettős sírban nyugszik: az egyik a föld, a másik a feledés – idézte *Jókai* szavait *dr. Szomolányi Gy. István*, a kft. ügyvezető igazgatója a dalszínház Székely Bertalan-termében rendezett CD-bemutató sajtótájékoztatón. – Kulturális örökségünk gondozása mindannyiunk feladata, ebből kíván részt vállalni a Discorara Kft.

Az Operaház is igyekszik megmenteni a fellelhető hangzóanyagokat, hiszen nem csak korunk művészeinek megbecsülését tekinti kötelességének, hanem azt is, hogy emléket állítson mindazoknak, akik valaha e színpadon tudásuk legjavát nyújtották és lettek ezáltal a hazai operatörténet meghatározó alakjai. A múlt megőrzése tehát a jelen feladata. A *dalszínház 123 éves fennállása óta egyébként ez az első eset, hogy az intézmény lemezt ad ki saját énekeséről.*

Laczó István építész-mérnökként kezdte pályáját – részt vett Európa első fedett uszodájának a megalkotásában –, ám Olaszországban már énektanulmányokat is folytatott. A Parasztebecsület zeneszerzőjének, *Mascagninak* az ajánlására felvették a budapesti Zeneakadémiára, ahol két év alatt operaénekesi diplomát szerzett. 1935-ben debütált az Operaházban a *Tosca* Cavaradossjaként. Karrierje gyorsan ívelt felfelé: egymás után kapta a legnehezebb tenor feladatokat. *Verdi* és *Puccini* műveiben aratta a legnagyobb sikereit nem csupán a hangjával, hanem kirobbanó egyéniségével, szilaj temperamentumával.

Hamarosan ismertté vált Európa vezető dalszínházaiban, sőt, fellépett Rio de Janeiróban is a *Rigoletto* mantuai hercegeként. Teljes kibontakozását a határon túli színpadokon a második világháború akadályozta meg. A század közepén tovább bővült repertoárja. Az egyetlen magyar, aki *Maria Callas* partnere lehetett: 1949-ben Nápolyban a *Turandot* Kalafját keltette életre.

Ő is egyike volt azoknak a nemzetközi hívnévre hivatott énekeseknek, akiket a belterjes kultúrpolitika utóbb arra kényszerített, hogy csak idehaza szerepeljenek. Itthon viszont az Operaház egyik legmegbecsültebb tagja lett, akire a kollégák mindig a legnagyobb szeretettel emlékeztek-emlékeznek. 24 opera 27 szerepét énekelte, összesen 744-szer, a legtöbbször: 131-szer illetve 122-szer *A trubadúr* Manricóját és a *Bajazzók* Canióját.

Laczó és kortársai klasszisát csak a labdarúgó aranycsapatéhoz lehet hasonlítani, ám míg kiváló focistáinknak megadatott az évszázad mérközése, nagy énekesek nem léphettek fel a jeles külföldi operaházakban.

Érdekessége a CD-nek, hogy a művészportré nem csak róla szól, de családjáról is, hiszen felesége, *Zsögön Lenke* operaénekesnő volt, sőt lányuk, *Ildikó* is szülei hivatását választotta. Az énekművészet története kevés olyan familiát ismer, amelynek tagjait külön-külön is a műfaj avatott művelőiként tartják számon. A CD-n részletek hangzanak el egyebek közt *A trubadúrból*, a *Bajazzókból* és az *Otellóból*. Laczó partnerei: *Svéd Sándor*, *Takács Paula*, *Németh Anna*, *Kelen Tibor*, *Bukucs Károly*, *Vámos Ágnes*, *Radnay György* és *Turpinszky Béla*. Zsögön Lenke a *Toscából*, a *Tannhäuserből* és a *Parasztebecsületből*, Laczó Ildikó pedig *A trubadúrból* énekel részleteket. A *Bánk bán* Hazám, hazám-áriája zárja a CD-t.

Érdekes a hangfelvételek története, hiszen Laczó művészetét hanglemez nem örökölte meg, és rádiófelvételekből is csak töredékek maradtak fenn. Szerencsére megőrizte hangját több – igaz, kezdetleges körülmények közt született – amatőrfelvétel, és fiának az a merész vállalkozása, hogy 1961 és 1963 között egy szál magnóval, a zsinórpadlason „stúdiót rendezett be”. A hangélmény tehát technikailag nem kifogástalan, de így is meglepően élvezhető, és képes arra, hogy közénk varázsolja egy nagy korszak kimagasló művészegyéniségét.

– Magyarországon rendkívül kevés jól szerkesztett és minden lehetséges forrásból merítő, dokumentált vokális archív CD jelenik meg. Feladatunknak tekintjük, hogy az operatörténet egyik legszebb tenorhangját minél többekkel megismertessük. Művészportréink célja, hogy az utókor számára megőrizzük kiváló énekesek emléket – mondotta végül *dr. Szomolányi Gy. István.* (dal-bor)

Üdülési csekk, az idén is

A Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány – mint a kedvezményes üdülési csekk kibocsátója és forgalmazója – 2007-ben mintegy **30 milliárd** Ft értékben, **1,7 millió** személy pihenéséhez, üdüléséhez, kikapcsolódásához járult hozzá. *Karácsony Mihálytól*, az alapítvány elnökétől megtudtuk: az előző évekhez képest több mint 100%-os növekedést az tette lehetővé, hogy a jogszabályok adó- és járulékkedvezményrel ösztönzik a munkáltatókat: vásároljanak munkavállalóik, volt munkavállalóik és ezen személyek közeli hozzátartozói részére üdülési csekket.

A gazdálkodó szervezetek a velük szemben egyre erőteljesebben megfogalmazódó **társadalmi felelősségvállalás** iránti elvárásnak úgy tudnak a leghatékonyabban megfelelni, ha a dolgozóik életminőségének javításához a készpénzben történő kifizetés helyett az akár 60%-os megtakarítást eredményező üdülési csekkformát választják. Ma már az üdülési csekk testesíti meg azt a munkáltatói gondoskodást, amely korábban a működő „vállalati” üdülők, kulturházak, sportlétesítmények, egészségügyi intézmények révén valósult meg.

Az életminőség javulását jelentősen elősegíti az üdülési csekkel igénybe vehető hazai szolgáltatások egyre bővülő köre, amely mára már eléri a 27 félé szolgáltatást, csaknem **8 000 belföldi szolgáltatónál**. A hagyományos turisztikai kínálat szinte 100%-os lefedettség mellett az idén főként a kulturális és szabadidősport-szolgáltatók bekapcsolásával kívánják bővíteni a felhasználási lehetőségeket. **2008-ban már az erdei iskolák költségeinek fedezetére is igénybe lehet venni az üdülési csekket.** Kedvező tendencia, hogy egyre több elfogadóhely - az üdülési csekk névértéken történő beváltásán túl – többet is ad: ajándékot vagy árkedvezményt az üdülési csekkel rendelkező vendégei számára.

Azok a szociálisan rászorult személyek, akikről munkáltatójuk, volt munkáltatójuk vagy az illetékes önkormányzatok nem gondoskodnak, egyre inkább számíthatnak a **társadalmi szolidaritásra**. Az alapítvány az üdülési csekk forgalmazásának eredményét a szociálisan rászorultak megsegítésére fordítja. Ebben az évben – a 2007-est kis mértékben meghaladóan – csaknem 60 ezer alacsony jövedelemmel rendelkező nyugdíjas, több gyermeket nevelő munkavállaló, fogyatékossgal élő személy és szakiskolai diák részesülhet pályázatokon keresztül mintegy 2.7 milliárd Ft összegű támogatásban.

További információ: www.udulesicsekk.hu

Az üdülési csekket több jelentős budapesti kulturális intézményben is elfogadják, egyebek közt a Művészetek Palotájában, a Nemzeti Táncszínházban, a Mikroszkóp Színpadon, a Radnóti Miklós Színházban, a Lézerszínházban, a Duna Palotában, a Nyári Fesztivál előadásain, a Városligetben pedig a Vidámparkban, a Fővárosi Nagycirkuszban és a Fővárosi Állat- és Növénykertben.

Várkonyi Judit, a Magyar Állami Operaház sajtóreferense arról tájékoztatta szerkesztőségünket, hogy 2007 szeptembere óta a dalszínház opera- és balett-produkcióira jegyeket és 3-5 előadásra szóló kedvező árú bérleteket is vásárolhat a közönség üdülési csekkel.

Az elmúlt hónapok tapasztalatai bizonyítják, hogy az utalványok tulajdonosai előszeretettel látogatnak az Ybl-palotába – így a pedagógusok számára is új élményeket és a kikapcsolódás lehetőségét nyújtja az Operaház, mint beváltóhely. Már most érdemes a csekkek felhasználását megtervezni, mert májustól újra, majdnem 40 féle bérletből válogathatnak az érdeklődők.

Műsorkalendárium és jegyinformáció: www.opera.hu

Több pedagógus-szakszervezeti üdülőben is fizethetünk üdülési csekkel. **Így például a PSZ balatonföldvári üdülőjében, a Hotel Família Kiss-ben.** (8630 Balatonföldvár, Báthory u. 40.) Az üdülő pihenésre és konferenciák rendezésére is egész évben igénybe vehető. A két-háromágas szobákban összesen 130 vendég számára tudnak háromcsillagos szállodai minőségben helyet adni. *Tel.: 84/340-224, 30/969-5979, 30/936-6600.*

A **PSZ Győr-Moson-Sopron megyei szervezetének csopaki üdülőjében** is elfogadják az üdülési csekket. (T.: 96/320-545, e-mail: szef_gyor@vodafone.hu)

Ezzel a címmel a sajtóorgánumban tallózva a velünk vagy rólunk készült írásokból közlünk összeállítást. Így egyrészt – csokorba gyűjtve – áttekintést kaphatunk arról, hogy milyen információk jutottak el gondjainkról, eredményeinkről a társadalomhoz, másrészt azt is láthatjuk, melyek azok a lényeges problémák, törekvések, amelyek még nem vagy nem kellő módon váltak ismertté. Egyszerre célunk tehát a tájékoztatás és tájékozódás.

NÉPSZABADSÁG

(2008. I. 31.)

Átcímkezett hivatalnokok

(...) A KSH gyorsjelentéséből az derült ki, hogy míg a közigazgatásból 68 200-an, az egészségügyből pedig 27 ezren távoztak, az oktatásban ma tízezerrel több az alkalmazott. Utánajártunk, mitől nőtt 2005 júniusa óta 238,9 ezerről 248,9 ezerre az oktatási szférában a létszám.

A válasz meghökkentő. Kiderült ugyanis, hogy a közigazgatásból, leginkább az intézményfenntartó önkormányzatoktól 30 ezer alkalmazott szakfeladat-átörölés következtében tavaly óta az oktatási ágazatba, vagyis papíron más területre került át. Többségük fizikai munkás, gondnok, vagyonkezelő, illetve gazdasági vezető. Az általunk megkérdezett önkormányzati vezetők, közöttük helyi polgármester is úgy nyilatkozott: annyi történt, hogy az intézményi struktúra változása – például a falusi iskolák összevonása, a kistérségi társulások megjelenése – lehetőséget adott arra, hogy bizonyos szaktevékenységek művelői – ilyen a gazdasági vezető, illetve ügyintéző is – az önkormányzatok állományából átkerültek az intézményekbe. Vagyis az irányítás ezentúl nem a jegyző, hanem az intézményvezető hatáskörébe tartozik.

Az oktatási tárcánál lapunk megkeresésére megerősítették, hogy valójában nem a pedagógusok száma emelkedett, hiszen a minisztérium adatai szerint a közoktatásban a 2005-2006-os tanévben még 163 261 volt a tanári létszám, a mostani tanévben pedig már csak 157 149. (...) A Pedagógusok Szakszervezetének elnöke, *Árok Antal* is arra hívta föl a figyelmet, hogy a statisztikai hivatal adatai nemcsak a pedagógusokat, hanem a technikai és adminisztratív alkalmazottakat is az oktatási ágazatban jelenítik meg. Utalt arra, hogy az előző tanévhez képest a mostaniban csaknem nyolcezerrel kevesebb a főállású pedagógus. Az iskolák visszajelzése szerint úgy tízezer álláshely szűnt meg a közoktatási intézményekben.

A KSH főosztályán *Kovácsné Balázsfalvi Ágnes*től megtudtuk: a közintézményeknél szakfeladatokat ellátó dolgozók statisztikailag is az alaptevékenységüknek megfelelő szakághoz kerültek. Emiatt jelent meg az oktatás területén a pluszlétszám, ami egyúttal hiányzik a közigazgatásból. Onnan tehát nem a reform eredményeként, hanem módszertani okokból kerültek ki, miközben ugyanazt csinálják, mint eddig, és ugyanott.

(2008. II. 1.)

Dráguló munkaügyi perek

Február 6-tól drágábban pereskedhetnek a munkavállalók – az illetéket és más költségeket is meg kell fizetniük. *Handó Tünde*, a Fővárosi Munkaügyi Bíróság elnöke tegnap közölte: csak a társadalombiztosítási perek lesznek költségmentesek. *Handó* szerint a legrászorultabbak maradhatnak jogi segítség nélkül.

(2008. II. 6.)

Munkájuk után a pénzüket is veszthetik a pereskedők

Több szakszervezet is tiltakozik a mától életbelépő intézkedés ellen, amely szerint ezentúl drágábban pereskedhetnek a munkavállalók. A per befejezésekor ugyanis az illetéket és az esetleges költségeket a vesztes félnek kell állnia attól függetlenül, hogy a munkáltatóról vagy a munkavállalóról van-e szó. Korábban ilyen esetben csak a munkaadónak kellett fizetnie.

Árok Antal, a Pedagógusok Szakszervezetének elnöke szerint a módosítás álszent módon, a jogi segítségnyújtásról szóló törvény végrehajtásáról rendelkező jogszabály zárórendekezései között elrejtve, az érdekegyeztetés teljes megkerülésével született. A PSZ felszólítja a szaktárcát és a kormányt, hogy vonja vissza a módosítást. Ezen túlmenően kezdeményezik a hazai szakszervezeti mozgalom együttes fellépését az ügyben.

Tiltakozik a Magyar Köztisztviselők és Közalkalmazottak Szakszervezete is. *Fehér József* főtítkárfel fogadhatatlannak tartja, hogy e döntést az igazságügyi miniszter „fü alatt”, egyeztetés nélkül hozta meg. (...)

Handó Tünde, a Fővárosi Munkaügyi Bíróság elnöke lapunknak azt mondta: a munkavállalók helyett eddig, ha veszítettek, az állam viselte a költségeket. Mától azonban a pervesztesség-pemyertesség arányában kell fizetniük. A munkavállalónak az ellenfél ügyvédi költségein felül meg kell fizetnie az illetéket és az állam által előlegezett költségeket is. A munkaügyi bíróság elnöke példaként említette, hogy ha valaki a munkaviszonya megszüntetése miatt fordult a bírósághoz – a havi 100 ezer forintos átlagkeresete alapján – a per tépje 1,2 millió forint volt. Ha elveszíti a jogviszonyát, úgy köteles megfizetni a munkáltató képviselével felmerült 72 000 forint ügyvédi díjat (az 1,2 millió 5 százalékát plusz áfa), 72 000 forint illetéket (az 1,2 millió 6 százalékát), valamint az esetleges további költségeket.

NÉPSZAVA

(2008. I. 18.)

Együtt lép két oktatási szakszervezet

Együttműködési megállapodást kötött az oktatási ágazat két legjelentősebb érdekvédelmi szervezete, a Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) és a Felsőoktatási Dolgozók Szakszervezete (FDSZ). A kiemelten fontos témák között tartják számon a közalkalmazotti előmeneteli és illetményrendszert, az oktatási bérrendszer folyamatos fejlesztését, a bérek uniós szintre történő felzárkóztatását, továbbá a közszolgáltatóság alapelveinek megőrzését.

Árok Antal, a PSZ és *Kis Papp László*, az FDSZ elnöke aláírt egy másik okmányt is. A két szervezet levélben fordult az országgyűlési képviselőkhöz az egészségbiztosítási rendszer átalakítása ügyében. Szükségesnek nevezik a rendszer reformját, de a változtatáshoz elengedhetetlennek tartják a szociális párbeszédet, a minél szélesebb körű közmegegyezést. Úgy vélik, a reformról nem lehet népszavazással

véleményt mondani. Ezért a PSZ és az FDSZ nem csatlakozik a népszavazási kezdeményezéshez, de felhívják az országgyűlési képviselők figyelmét, hogy a köztársasági elnök kezdeményezése nyomán mód van megfelelő garanciák elhelyezésére a törvényben. Ezért azt kezdeményezik, hogy a parlament döntése előtt az Országos Érdekegyeztető Tanácsban tartsonak érdemi vitát a törvényről.

(2008. II. 5.)

Megdrágultak a munkaügyi perek

Elfogadhatatlannak és felháborítóknak tartja a Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) az Igazságügyi Minisztérium előzetes hatásvizsgálat és érdekegyeztetés nélkül meghozott azon jogszabály-módosítást, amelynek következtében február 6-tól a munkaügyi perekben pervesztesség esetén – az eddigiekkel szemben – a munkavállalónak kell a költségeket állnia. *Árok Antal*, a PSZ elnöke a Népszavának elmondta, tagjaik évente mintegy 6-8 ezer munkaügyi pert indítanak, az aktuális jogszabályváltozásoktól függ, hogy milyen ügyben. Legutóbb az elbocsátások, felmondások miatt pereltek legtöbben. A perek költsége tízezer forinttól akár százezer forintig is terjedhet. A PSZ felszólítja a minisztériumot a módosítás visszavonására, és sürgeti a hazai szakszervezetei mozgalom együttes fellépését az ügyben.

24 ÓRA (Komárom-Esztergom megye)

(2008. II. 9.)

Követeli a szakszervezet a módosítás visszavonását

Felháborítóknak és elfogadhatatlannak tartja a Pedagógusok Szakszervezete az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium jogszabály-módosítását, amely szerint február 6-tól drágábban pereskedhetnek a munkavállalók – tájékoztatta lapunkat *Szabó Gáborné*, a PSZ megyei titkára.

A szakszervezet szerint a jogszabályt előzetes hatásvizsgálat és egyeztetés nélkül változtatták meg, csak a sajtóból értesültek róla. A módosítás következménye: ha a munkavállaló elveszti a munkaügyi pert, akkor kénytelen állni a költségeket. (...) A PSZ felszólítja a tárcát, a kormányt, hogy vonja vissza a módosítást. Kezdeményezik a hazai szakszervezeti mozgalom együttes fellépését is.

NAPLÓ (Veszprém megye)

(2008. I. 21.)

Eötvös-díjat kapott Felsőörs

Felsőörs önkormányzata Eötvös-díjban részesült, melyet *Árok Antal*, a Pedagógusok Szakszervezetének elnöke nyújtott át *Kenézné Berei Györgyi* polgármesternek a Malomvölgy Általános Iskola karácsonyi ünnepélyén. Ezen ritka elismerésben azok a települési önkormányzatok részesülnek, melyek kiemelkedően magas színvonalon látják el hosszú esztendőik óta fenntartói kötelezettségüket. *Á. A.*

Nomen est omen - nevünkben a sorsunk

A nevünk olyan mágikus szó, amelyben benne van mindaz, amiért a világra jöttünk. Elárulja az életünk feladatát, utat mutat, és tisztában lehetünk azzal is, mi okozhatja végzetünket. Aki ismeri a neve jelentését, teljesebb életet élhet.

AZ ERŐSEK (A többi kategória később következik.)

ANDREA – *Feladata:* partnerkapcsolatban élni. *Erőssége:* határozottság, háttérből irányítás, amivel a gyenge férfinak erőt, bátorságot ad. *Gyengesége:* a párkapcsolat és a munka összekapcsolódása, mert kihasználhatják.

BERNADETT – *Feladata:* az ösztönök megzabolázása. *Erőssége:* tiszteletben tartja a tulajdont, nem veszi el a másét. *Gyengesége:* kökéménység, akamoksága, amellyel később önmagát teheti áldoztá.

GYÖRGYI – *Feladata:* az elmúlás elfogadása. *Erőssége:* tudja, hogy az érzelmek, a szépség nem örök, és ami/aki nincs menni akar, azt el kell engednie. *Gyengesége:* mániakusság, nem tud felejtani és megbocsátani.

IRMA – *Feladata:* mindig rendelkezésre állni. *Erőssége:* olyan pályát választ, ahol a testileg, lelkileg sérült embereket kiszolgálhatja. *Gyengesége:* hisz a szép szavakban, könnyen elcsábul, majd csalódik, kiég.

VANDA – *Feladata:* előbújni az álarc mögül, és vállalni önmagát. *Erőssége:* csak elég gondolnia valamire, és a körülötte élők azt teszik, amit ő szeretne. *Gyengesége:* nem meri megmutatni igazi énjét, ami sok energiáját elemeszi.

DEZSŐ – *Feladata:* hinni a megérzésekben, nem csak a realitásban. *Erőssége:* titkok kiderítése, pszichológia és a természet erejével való gyógyítás. *Gyengesége:* túlságosan fegyelmezett, elfojtja az érzéseit.

MÁTYÁS – *Feladata:* az érzelmi kiegyensúlyozottság megteremtése. *Erőssége:* amihez érzelmileg kitődik, abban nagy sikert érhet el. *Gyengesége:* bizonyítékok után kutat, mert nem hiszi el, hogy szeretik.

RÓBERT – *Feladata:* kilépni a család árnyékából. *Erőssége:* elhiszi, hogy önmagáért szeretik, és bízik a saját meglévő tehetségében. *Gyengesége:* állandóan a szokások rabságában vergődik, nem mer lépni, fél az újtól.

SZABOLCS – *Feladata:* mások véleményére adni. *Erőssége:* kihasználja és él a remek megfigyelő- és a kombinációs készségével. *Gyengesége:* hajlamos az indulatosságra, a szélsőséges viselkedésre, ezzel elriasztja a környezetében élőket.

A hónap névnapja: Mátyás

Eredete: mattith-Yah (héber) Névnap: február 24., szeptember 21.

Változatok: Matthew, Mathias, Matthäus, Matteo, Mateo, Mattias

A Mátyás bibliai név, a héber Mattatías latin formájából származik. Jelentése: Jahve ajándéka. A Biblia szerint Jézus halála után az apostolok tizenegyen maradtak, mivel Júdás felakasztotta magát, s Mátyást választották maguk közé tizenkettediknek. Mátyás napjához időjárási szokások kötődnek: „Mátyás ront, ha talál, ha nem talál, csinál.” Vagyis elolvassza a jeget, ha napján még van, de az is előfordulhat, hogy visszatér a fagy. A hagyomány szerint Mátyás osztja ki a sípokot a madaraknak, hogy kedvükre fújhassák a nótájukat. A szökőnapot régen „Mátyás ugrásának” hívták, mivel február 24-én toldottak be egy napot, így Mátyás ünnepe február 25-ére csúszott. A névelmezés szerint a Mátyás név alkotó, érzékeny személyiség kialakulását támogatja. Teljesítménye akkor a legjobb, ha nyugodt körülmények között dolgozhat. Nem kenyere a beszéd, sokkal szívesebben fejezi ki magát írásban.

A hónap vice

Ébresztgeti reggel az anya a fiát:

- Ébredj, kisfiam, iskolába kell menned!
- Anya, nem akarok bemenni az iskolába, mert a gyerekek és a tanárok is utálnak!
- Fiacskám, akkor is be kell menned!
- Egy nyomós okot mondj, miért menjek be az iskolába...
- Mert Te vagy az igazgató!

Szökőév, szökőnap, Mátyás-ugrás

A Föld Nap körüli keringésének ideje 365,242 nap. Ez jó közelítéssel 365 és ¼ nap. A töredék negyednapok számbavétele érdekében négyévente egy-egy pótnapot kell beiktatni a naptárba, ami a Julianus-naptár bevezetése óta (Kr. e. 46) történelmi így. Több száz év alatt azonban a közelítő negyednapos érték és a pontos 0,242 nap közötti különbségek felhalmozódása is tetemessé válhat. A ma használatos Gergely-naptárban ezért ezt úgy egyenlítik ki, hogy a kerek százaz végű évek közül csupán a 400-zal oszthatókat (pl. 1600, 2000) tekintik szökőéveknek. A naptár pontosságát tovább növeli, hogy a 4000-rel osztható éveket viszont nem szökő-, hanem közönséges évekként kell számítani. (Majd meglátjuk!) Mindezzel azt biztosítjuk, hogy a naptári év szinkronban maradjon a szoláris évvel, vagyis az évszakok változásával. **Tehát ez az esztendő, 2008 is szökőév, ami azt jelenti, hogy februárban egy nappal többet dolgozunk, mert 29 napot számlálunk.** A naptár szerinti szökőnap azonban nem huszonkilencedike, hanem február 24-e. Azaz a „jégtörő” Mátyás napja ugrik egyet huszonötödikére, mint ahogy az utána következő februári névnapok is. A különböző kiadású naptárak ugyan eltemek egymástól, ám a hagyomány szerint ennek így kell lennie.

2008 azonban nemcsak szökőév, hanem reneszánsz év is, annak tiszteletére, hogy Hunyadi Mátyás ötszázötven évvel ezelőtt lépett trónra. 1458 januárjában a Duna jegén (milyen kemény tél lehetett akkor!) kiáltották ki Magyarország királyának. Egyik legnagyobb királyunk jószágos, igazságos, már-már mesebeli alakként él az emberek tudatában. Összeállítunk is ezt tükrözi.

Késégtelenül kiváló uralkodó volt, és a reneszánsz magyarországi megteremtője. Ám a történelmi kutatásokból kiderült, hogy ő sem volt híján néhány emberi és politikai gyengeségnek. Uralkodásának utolsó éveiben például betegesen gyanakvó és magába forduló lett. Közbenjárására felesége alig hat éves unokaöccsét esztergomi érsekké nevezték ki (Mátyásnak ezek szerint nagy befolyása volt VIII. Ince pápára), s amikor a fű 13 éves lett, bíborossá léptették elő. Mátyást, uralkodásának utolsó öt évében szinte mániásan egyetlen cél vezérelte: törvénytelen gyermekéből, Corvin Jánosból királyt faragni. Pedig teljesen nyilvánvaló volt, hogy amennyiben fiából trónutódot kreál, több oldalú külföldi támadásnak teszi ki Magyarországot. Corvin Jánosból ugyan nem lett uralkodó, de a külföldi támadások, megszállások Mátyás halála után (1490) évszázadokon keresztül megnyomorították hazánkat.

EMLEKDAL MÁTYÁS KIRÁLY HALÁLÁRA (részlet)

Néhai való jó Mátyás királ!	Magyarországnak fényes csillaga,
Sok országotat te bírál,	És rettenetes bajnaka,
Nagy dicséretet akkoron vallál,	Nyumurultaknak kies hajlaka,
Ellenségednek ellene állál.	Nagy ékességnek es te valál oka.

Mátyás király és Kinizsi Pál – Kinizsi Pál szegény molnárlegény volt. Kis korától fogva csodálták hatalmas testi erejét. Egy alkalommal Mátyás király *Nagyvásonyon* lovagolt keresztül. Melegen tűzött a nap, a király igencsak megsomjazott. A falusiak futottak, hogy innivalót hozzanak Mátyásnak. Kinizsi Pál volt a leggyorsabb: felnyújtotta a királynak a somlai bort, amit egyenesen a hús pincéből hozott. Mátyás azonban így szólt:

- Öcsém, a bort köszönöm; hanem a tálca hol marad?

Kinizsi fordult egyet, és – alkalmasabb tárgyat nem lelven – felkapott egy ott heverő malomkövet, azon nyújtotta a kancsót Mátyásnak.

A király elhült Kinizsi erejét látva, és rögtön felvette híres fekete seregébe.

Kinizsi Pál legalább olyan vitézül forgatta a kardot, mint a liszteszákot. Ám a hadseregben nemcsak erejével, hanem ességével is kitűnt, így hamarosan magas rangot ért el.

Egyszer Mátyás királynak fontos üzenete volt a török szultán számára. Kiválasztotta hát Kinizsi Pált, hogy menjen követségbe. De Kinizsinek nem fült a foga a feladathoz. A szultán ugyanis gorbomba ember volt: azonnal leütette a követ fejét, ha az a nagyhatalmú uralkodót rosszkedvében találta. És a szultánnak abban az időben igencsak elrontották a kedvét Mátyás győzedelmes hadai.

Ezért Kinizsi összeszedte minden bátorságát, és így szólt Mátyáshoz:

- Uram, királyom, életem, halálom a tiéd, és ha úgy kívánod, elmegyek a szultánhoz. De mégis úgy gondolom, hogy a fejem eddig is becsületesen kiszolgált, és ezután sem válna szégyenemre. Jó helyen van az ott a nyakamon. Nem szeretném, ha a mérges uralkodó elválasztaná onnan.

- Ne félj, derék szolgám! Ha a szultán bántani merészel, megízleli a bosszúmat. Haddal megyek ellene, és a te fejedéért cserébe leütöttek harmincezer török fejet.

- Mégsem lesz ez így jó, királyom. Harmincezer fej ugyan szép mennyiség, de attól tartok, hogy a harmincezer között egyet sem talállok, ami olyan jól állna a nyakamon, mint ez a mostani!

Mátyás elmosolyodott, és megveregette derék tisztje vállát.

- Igazad van, nekem is ez a fej tetszik legjobban a nyakadon.

Magyar szólások, mondások. Meghalt Mátyás király, oda az igazság. Voltunk Mátyás idején magyarok. Király Mátyás és Mátyás király. (*Nagy különbség!*) Azt is tudja, mit sügött Mátyás király a felesége fülebe. Lesz Mátyás-ugrás (*szaladás*). Mátyás ront, ha talál, ha nem talál, csinál. (*Jég Mátyás napján.*) Tapogatva jár a jégen a róka Mátyás után. (*Felenged az idő.*) Szökőnapnál hosszabb az esztendő. Ne szomorkodj, egy nap nem egy esztendő! A szökőnapon szőlőborral kell vigadni. A szökőnapból csinálj szőlő(bor)napot! *A. A.*

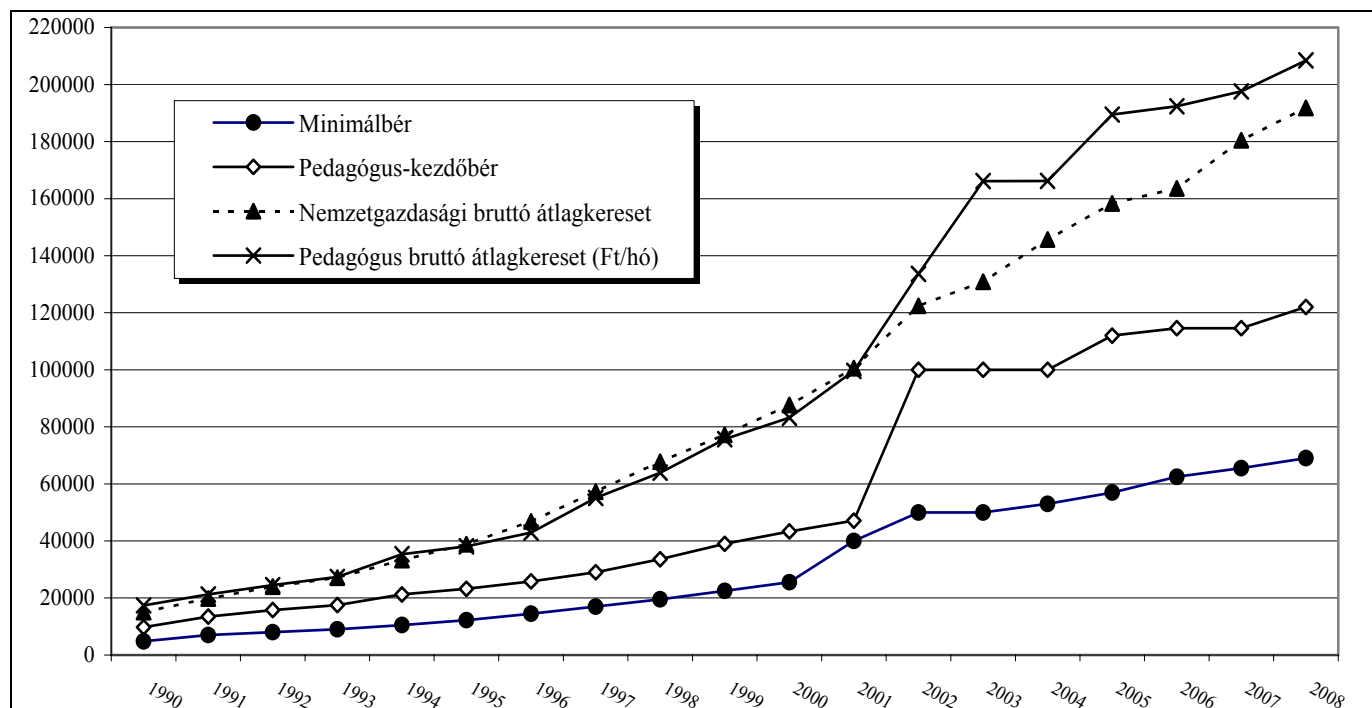
Minimálbér, nemzetgazdasági és pedagógus-átlagkeresetek, 1990-2008

Év	Minimálbér (Ft/hó)	Pedagógus-kezdőbér (főiskolai diplomával) (Ft/hó)	A minimálbérhez viszonyított arány %	Nemzetgazdasági bruttó átlagkereset (Ft/hó)	Pedagógus bruttó átlagkereset (Ft/hó)	Ped. átlagkereset a nemzetgazdasági átlag %-ában
1990	4 800	9 750	203,1	15 050	17 418	115,7
1991	7 000	13 500	192,9	19 820	21 250	107,2
1992	8 000	15 800	197,5	23 950	24 523	102,4
1993	9 000	17 500	194,4	27 133	27 331	100,7
1994	10 500	21 250	204,8	33 289	35 376	106,3
1995	12 200	23 200	190,2	38 900	38 115	97,9
1996	14 500	25 800	177,9	46 837	42 928	91,7
1997	17 000	29 000	170,6	57 270	55 071	96,2
1998	19 500	33 600	172,3	67 764	63 890	94,3
1999	22 500	39 000	173,3	77 187	75 647	98,0
2000	25 500	43 300	169,8	87 645	83 229	95,0
2001	40 000	47 100	117,8	100 571	99 659	99,1
2002	50 000	100 000	200,0	122 453	133 622	109,1
2003	50 000	100 000	200,0	130 861	166 183	127,0
2004	53 000	100 000	188,7	145 675	166 250	114,1
2005	57 000	112 000	196,5	158 315	189 500	119,6
2006	62 500/65 700/68 800**	114 600	183,4	163 600	190 400	116,4
2007	65 500/72 100/75 400**	114 600	175,0	182 665	197 600	108,2
2008	69 000/82 800/86 300**	122 000	176,8	194 150*	208 500*	107,4*

* Becsült adatok 2008-ban várható béremelkedés alapján.

Forrás: KSH, PSZ Országos Iroda

** A 2005 novemberében hároméves minimálbér-megállapodás született. Ennek megfelelően a kormányrendelet szakképzettek számára emelt bérminimumot állapít meg, amelynek értéke 2006-ban pályakezdők esetében 65 700, a legalább két éves gyakorlattal rendelkezők esetében 68 800 Ft volt. 2007-ben a minimálbér összege 65 500 Ft. A középfokú iskolai végzettséggel és/vagy szakképzettséggel rendelkezők esetében pedig 72 100, illetve 75 400 Ft a bérminimum, 2008-ban pedig ugyanezek a kategóriák: 69 000 Ft/hó; 82 800 Ft/hó; 86 300 Ft/hó.

1. A minimálbér és a főiskola utáni kezdőbér (diplomás minimálbér) aránya a kilencvenes évek elején többé-kevésbé 1:2 volt. Ez az arány 1995-től lépcsőről lépcsőre, 2000-2001-ben pedig ugrásszerűen csökkent. Ennek okát jól tudjuk: a minimálbér jelentősen emelkedett, ám a közalkalmazotti bértételek nem vagy alig nőttek. 2001-ben gyakorlatilag egyenlő lett a szakképzetlen és a diplomás minimálbér. A PSZ 2001 novemberében útjára indított, mintegy negyedmillió aláírással támogatott országos népi kezdeményezése éppen ennek az anomáliának a felszámolását tűzte zászlajára. A kormányváltást követően, 2002 szeptemberétől a minimálbér és diplomás minimálbér általunk minimális elvárásnak tartott 1:2 aránya helyreállt. Azóta azonban ismét a visszaesés folyamata zajlik. Ma már csak 1:1,76 az arány.

2. A nemzetgazdasági és a pedagógus-átlagkeresetek összevetése is tanulságos tapasztalatokkal szolgál. 1990-ben a pedagógus-átlagkereset je-

lentősen (15,7%-kal) meghaladta a nemzetgazdasági átlagot. A kilencvenes évek viszont jól demonstrálják a pedagógusbér leértékelődését: 1995-ben már a nemzetgazdasági átlag alatt van. Jellemző módon abban az időszakban süllyedt a legmélyebbre, amikor a PSZ akkori főtitkára a nagyobbik kormány-párt országgyűlési képviselője volt (1994-98). Bár 1995-ben zajlott a legjelentősebb pedagógus-tüntetés és egynapos sztrájkot is hirdettünk, ám ezek eredményt nem hoztak. Csak a PSZ népi kezdeményezése nyomán született 2002. szeptemberi 50%-os közalkalmazotti bértáblaemelés viszi a pedagógus-átlagkeresetet a nemzetgazdasági átlag fölé 9,1%-kal, majd ennek egész éven át érvényesülő hatása 2003-ban 27%-kal emeli az országos szint fölé. 2004-ben viszont ismét elkezdődött a visszaesés, csupán 2005-ben volt egy kis javulás a kétszeri béremelés (7,5+4,5%) hatására. A pedagóguskeresetek még a nemzetgazdasági átlag fölött vannak, de 2008-ban már csak 7,4%-kal. A szellemi foglalkozásúak átlagától pedig mintegy 25%-kal maradunk el. Á. A.

Tájékoztató

a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény hatálya alá tartozó munkáltatóknál működő szakszervezetek reprezentativitásának megállapításával kapcsolatos, a szakszervezeti taglétszám 2008. évi igazolásával összefüggő feladatokról

A Közalkalmazottak Országos Munkaügyi Tanácsa (továbbiakban: KOMT) a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (továbbiakban: Kjt.) hatálya alá tartozó munkáltatóknál működő szakszervezetek reprezentativitásának megállapításáról szóló 48/2005. (III. 23.) Korm. rendelet (továbbiakban: Rendelet) 2. § (2) bekezdésének rendelkezése szerint a 2008. január 31-én megtartott ülésén kisorsolta azt az időpontot, amelyre nézve a közalkalmazotti szakszervezetek reprezentativitását meg kell állapítani.

A sorsolás eredménye szerint a közalkalmazotti jogviszonyban álló szakszervezeti tagok létszáma igazolásához a **2008. január 31-ei taglétszámot kell alapul venni.**

A taglétszámot igazoló jelentésekkel (adatlapokkal) kapcsolatos feladatok:

1. **A munkáltatóknál** (kölségvetési intézményekben) **működő szakszervezeteknek** (alapszervezeteknek) igazolniuk kell a 2008. január 31-ei állapot szerint azoknak a közalkalmazotti jogviszonyban álló szakszervezeti tagoknak a számát, akiknek szakszervezeti tagdíját a munkáltató vonja le az illetményből, illetve akik közvetlenül a munkahelyi szintű szakszervezet pénztárába fizetik be a tagdíjat.

Az igazolást a Rendelet 1. sz. mellékletében található 1. sz. jelentés (adatlap) kitöltésével és beküldésével kell teljesíteni. A négy eredeti példányban elkészített jelentésből hármat a következőknek kell megküldeni:

– egy példányt a **Szociális és Munkaügyi Minisztériumnak;**

– egy példányt a **szakszervezet ágazati központjába (PSZ Országos Iroda, 1068 Budapest, Városligeti fasor 10.);**

– egy példányt a **munkáltató fenntartójának.**

Egy példányt a helyi szakszervezetnek kell megőriznie.

2. **A szakszervezeti központoknak** (területi, ágazati szervezet, országos szakszervezeti konföderáció) a 2008. január 31-ei állapot szerint kell igazolniuk azoknak a közalkalmazotti jogviszonyban álló szakszervezeti tagoknak a létszámát, akik a szakszervezeti központok pénztárába **közvetlenül** fizetik be a tagdíjat. Az igazoláson fel kell tüntetni azt is, hogy a pénztárba befizető tagok mely munkáltatónál (kölségvetési intézményben) állnak alkalmazásban.

Az igazolást a Rendelet 2. sz. mellékletében található 2. sz. jelentés (adatlap) kitöltésével és beküldésével kell teljesíteni.

A három eredeti példányban készített jelentésből kettőt a következőknek kell elküldeni:

– egy példányt Szociális és Munkaügyi Minisztériumnak;

– egy példányt a szakszervezet ágazati (szakmai) központjába, illetve ha közvetlenül országos szakszervezeti konföderációhoz tartozik, akkor az országos szakszervezeti konföderáció központjába.

A harmadik példányt a jelentést kiállító szakszervezeti központnak kell megőriznie.

3. **Azon munkáltatóknak** (kölségvetési intézmények), **amelyeknél nincs szakszervezeti képviselő, és nem tartoznak a központi illetmény-számfejtési rendszerhez** (KIR-hez), igazolniuk kell a 2008. január 31-ei állapot szerint a közalkalmazotti jogviszonyban állók létszámát.

Az **igazolást** a Rendelet 1. sz. mellékletében található 1. sz. jelentés (adatlap) értelemszerű kitöltésével és **2008. április 15-ig** történő beküldésével kell teljesíteni. A három eredeti példányban elkészített jelentésből kettőt a következőknek kell megküldeni:

– egy példányt a Szociális és Munkaügyi Minisztériumnak;

– egy példányt a munkáltató fenntartójának.

Egy példányt a munkáltatóknak kell megőriznie.

A KOMT felhívja a közalkalmazottakat képviselő ágazati szakszervezetek, munkahelyi szervezetek figyelmét a következőkre:

– A jelentéseket (adatlapokat) a **Szociális és Munkaügyi Minisztérium Munkaügyi Kapcsolatok és Bérpolitikai Főosztály Reprezentativitást Megállapító Bizottság, 1054 Budapest, Alkotmány u. 3.** címre, illetve a munkáltató fenntartója címére kell megküldeni.

– A borítékra kérjük ráírni: **KÖZALKALMAZOTTI SZAKSZERVEZETI TAGLÉTSZÁM-IGAZOLÁS.**

– A szakszervezeti taglétszámot igazoló jelentést (adatlapot) **igazolt küldeményként** kell feladni.

– A beküldés határideje: **2008. április 15. napja.** A reprezentativitás megállapításával kapcsolatos helyi feladatok:

Munkáltatói (kölségvetési intézményi) szinten a reprezentativitás megállapításának szabályait a Rendelet 4. § (1) bekezdése alapján a munkáltató és a szakszervezet(ek) állapítják meg. Elkészítéséhez egy ajánlást (mintát) a Szociális és Munkaügyi Minisztérium saját honlapján közzétesz. A szabályokat intézményi szinten írásba kell foglalni.

Helyi önkormányzati szinten a Rendelet 4. § (1) bekezdése alapján létre kell hozni Reprezentativitást Megállapító Bizottságot, melynek tagjai a Rendelet 4. § (2) bekezdés b) pontja szerint a jegyző, főjegyző, valamint a helyi önkormányzati szintű érdekegyeztetésben részt vevő szakszervezetek vagy az országos szakszervezeti konföderációk egy-egy kijelölt képviselője.

Az ágazati és az országos szintű reprezentativitás megállapításához a Rendelet mellékleteiben szereplő 1-2. számú jelentés adatlapjai, a kitöltési útmutatók, valamint az irányadó jogszabályok – a Rendelet, a Kjt. módosításáról szóló 2004. évi CXXIV. törvény – **letölthetők a Szociális és Munkaügyi Minisztérium honlapján (www.szmm.gov.hu) működő Munkaügyi Kapcsolatok Információs Rendszer alatt található közalkalmazotti szakszervezetek taglétszám-összesítése menüpontból.**

Közalkalmazottak Országos Munkaügyi Tanácsa (KOMT)

További tudnivalók a szakszervezeti taglétszámjelentések elkészítéséhez

A fentiekben közreadott KOMT-tájékoztató sok fontos információt tartalmaz. Ennek figyelmes tanulmányozásán túl kérjük az alábbi kiegészítő tudnivalók áttekintését is. A JELENTÉS-nyomtatványmintákat és a kitöltési tudnivalókat lapunk betétlapjaként adjuk közre.

1. Az 1. sz. Jelentésen a foglalkoztatottak számához az intézmény összes közalkalmazotti jogviszonyban álló dolgozójának a számát kell beírni (tartósan távollévők, szerződéses munkaviszonyban lévők).

2. A munkáltatónál működő szakszervezetnél csak abban az esetben kell a törzsszámot beírni, ha az alapszervezet önállóan gazdálkodik (önálló adószámmal rendelkezik.)

Kérjük a PSZ tisztségviselőit, hogy a jelentések elkészítéséről és határidőre történő megküldéséről ne feledkezzenek meg!

3. A szakszervezeti tagdíjat munkabérből való levonás alapján fizetők számát, a tagdíjat levonó bérszámfejtő hivatal (Gamesz, Mákfti, MÁK stb.) januári listájával kell igazolni.

4. A közvetlenül a szakszervezet pénztárába befizető tagok számát üresen kell hagyni az 1. sz. Jelentésen. Ha az intézményben van jogfenntartó gyes-en, gyed-en lévő szakszervezeti tag, az ő tagdíjbefizetésüket a 2. sz. Jelentésen annak a szervezetnek kell igazolni, ahová a készpénzt befizette. Ebben az esetben a reprezentativitás megállapításakor (intézményi, önkormányzati szinten) a két jelentést egyidejűleg kell figyelembe venni.

Ismét módosult a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. számú törvény (Kjt.)

A módosítást az Egyes munkaügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2007. évi CLXXIX számú törvény tartalmazza.

Kihirdetve: a Magyar Közlöny 185. számában 2007. december 28-án. *A módosítás hatálybalépésének ideje:* két módosítás kivételével 2008. 01. 01.

A módosításokat – néhány kivételtől eltekintve – nem idézem és nem részletezem, csak a módosítás lényegét jelzem.

A módosítás:

A Kjt. 1. §-ának (5) bekezdését pontosítja azzal, hogy a Kjt.-nek a munkáltató **fenntartójára** is kiterjedő szabályai közé beemeli a Kjt. 53. §-ának (1) bekezdését is, amely arról szól, hogy ha a munkáltatónál a vizsgálóbiztos és a fegyelmi tanács tagjai nem jelölhetők ki, ezt a fenntartónak kell megtennie.

E szabálynak eddig is itt kellett volna állnia.

A Kjt. 16. §-ának (1) bekezdésén (A közalkalmazotti tanács együttléti joga.) hajt végre stílusos módosítást a szabály tartalmának módosítása nélkül. A szöveg szerkezetét az Mt. szövegével hozza összhangba.

A Kjt. 21/A. §-ának (4) bekezdése helyébe léptet új rendelkezést, egyszerűbben és áttekinthetőbben fogalmazza meg a próbaidő alóli kivételeket. Újszerű rendelkezés, hogy a munkáltató mérlegelésére bízta: amennyiben a közalkalmazott korábbi jogviszonya a gyakornoki idő alatt nem megfelelő minősítés miatt szűnt meg, az új jogviszonyban kiköt-e próbaidőt, vagy sem. A korábban hatályos rendelkezés szerint az új munkáltatónak választási lehetősége nem volt, a próbaidőt ki kellett kötnie.

A módosítás a közalkalmazottakra nézve kedvezőbb.

A Kjt. 22. §-ának

(1) bekezdését annyiban módosítja, hogy a rendelkezéseket kiterjeszti a tudományos kutatói munkakört betöltő közalkalmazottakra is.

(4) és (5) bekezdése helyébe lépő rendelkezés a gyakornoki idő tekintetében tartalmaz újszerű rendelkezést. A közalkalmazottak számára a korábbinál kedvezőbb rendelkezés, hogy amennyiben a közalkalmazott a gyakornoki idő egy részét már kitöltötte, de annak lejárta előtt helyezkedik el más közalkalmazotti jogviszonyba, nem kell a két, illetve hároméves gyakornoki időt újrakezdeni, hanem az E fizetési osztályban csak egy, az F-H fizetési osztályban két év a letöltendő gyakornoki idő.

A Kjt. 22/B. § - 23. §-ai a vezetői feladatok munkakörben, vagy beosztásban történő szabályait tartalmazza. Tanulmányozását fenntartóknak és magasabb vezetőknek ajánlom.

A Kjt. 25. §-a (2) bekezdésének f) pontja helyébe lépő rendelkezés lényegi módosítást nem tartalmaz, a közalkalmazotti jogviszony megszüntetésének szabályai között teremt meg a belső összhangot. Jogi szabályozástechnikai kérdés, hogy a jogviszony megszüntetésének okai egy helyen összefoglalva is szerepeljenek.

A Kjt. 25/C. §-ának (2) és (3) bekezdését szabályozza újra, egyidejűleg az (5) bekezdést – mint szükségtelent – hatályon kívül helyezi. A munkáltató jogállásváltozása miatt megszűnő közalkalmazotti jogviszony esetén az átadó munkáltatónak legkésőbb az átadás időpontjában ki kell fizetnie a közalkalmazottak számára az átadás és a jogviszony megszűnése közötti időtartam alatti díjazást, illetve juttatást. Az új szabályozás lényege, hogy e díjazás mértékének általános szabálya – a távolléti díj figyelembe vételével kell meghatározni – alól kizárólag a Kjt. engedhet eltérést. A korábbi szabályozás szerint eltérést engedélyezhetett a közalkalmazotti jogviszonyra vonatkozó szabály, vagy a felek eltérő megállapodása is. A módosítás a szigorítás irányába hat.

A Kjt. 27. §-ának (2) bekezdése helyébe iktat új rendelkezést a határozott idejű közalkalmazotti jogviszony azonnali hatályú megszüntetésére. A szabályozástechnikai eltérésen túl a módosítás lényege, hogy az azonnali hatályú megszüntetés és ezzel együtt a hátralevő időre járó átlagkereset kifizetésére vonatkozó szabály nem érvényesül akkor, ha a közalkalmazott munkaköri feladatainak ellátására – az egészségügyi alkalmatlanságot kivéve – tartósan alkalmatlanná vált, vagy munkáját

nem végzi megfelelően. **Magyarán: ha a közalkalmazott nem egészségügyi alkalmatlanság miatt vált alkalmatlanná munkaköri feladatainak ellátására, nem jogosult a hátralevő időre járó átlagkeresetre!**

A Kjt. 29. §-ának (1) bekezdését egészíti ki két mondat. Ha a közalkalmazott rendkívüli lemondással szünteti meg a közalkalmazotti jogviszonyát, ezt indokolni köteles és: **„Az indokolásból a rendkívüli lemondás okának világosan ki kell tűnnie. Vita esetén a rendkívüli lemondás indokának valóságát és okszerűségét a közalkalmazottnak kell bizonyítania.”** Az új, kiegészítő rendelkezés a Kjt. szabályozását összhangba hozza az Mt. szabályaival és megfelel az állandóan követett bírósági gyakorlatnak is.

A Kjt. 30. § (1) bekezdése, és az ezzel összefüggésben álló Kjt. 37/B. §, 37. § és 78. § módosításával – együttesen – részletesen foglalkozom.

A módosítás lényege, hogy a felmentési okok közé felvettek egy új e) pontot. Eszerint:

„30. § (1) A munkáltató a közalkalmazotti jogviszonyt - a 30/A-30/B. §-ban foglalt korlátozással - felmentéssel akkor szüntetheti meg, ha

e) az előrehozott öregségi nyugdíj jogosultság életkori, valamint szolgálati idővel kapcsolatos feltételeivel rendelkező közalkalmazott azt írásban kéri meg.”

A szabály – annak ellenére, hogy csak lehetőség és nem kötelezettség – üdvözlendő, hiszen lehetőséget ad a munkáltatónak, hogy az előrehozott öregségi nyugdíj megállapításához előírt feltételeknek megfelelő közalkalmazott jogviszonyát felmentéssel szüntesse meg.

E szabály nélkül, tekintettel arra, hogy 2008. 01. 01. napjától az előrehozott öregségi nyugdíj megállapításának egyik feltétele a biztosítási jogviszony megszűnése, a közalkalmazotti jogviszony csak közös megegyezéssel vagy a közalkalmazott részéről történt lemondással volt megszüntethető.

Levelek, telefonok számai jelzik, hogy a módosítást vagy nem ismerik, vagy helytelenül értelmezik.

1. A szabály csak akkor alkalmazható, ha a közalkalmazott a nyugdíj jogosultság életkori, valamint szolgálati idővel kapcsolatos feltételeivel rendelkezik. E feltételek 2008 évben nőknél 57, férfiaknál 60 betöltött életév és 38 év szolgálati idő.

2. Tekintettel arra, hogy a felmentés okának a felmentés közlésekor, vagy legkésőbb a felmentési idő kezdetekor fenn kell állnia, az életkor betöltését és a szolgálati idő meglétét megelőzően a közalkalmazotti jogviszony – ezen okból történő – megszüntetésére felmentéssel nem kerülhet sor.

3. A felmentési idő közalkalmazotti, következőképpen biztosítással járó jogviszonynak minősül, ezért lejártáig, a közalkalmazotti jogviszony megszűnéséig az előrehozott öregségi nyugdíj nem állapítható meg.

A Kjt. 37/B. §-a határozza meg, hogy a közalkalmazott a munkajogi szabályok tekintetében mikor minősül nyugdíjasnak. Az előzőekben kifejtett módosítással összhangban módosították, új (3) bekezdéssel kiegészítették a Kjt. 37/B. §-át is.

Emlékeztetőül:

„37/B. § (1) E törvény alkalmazása szempontjából a közalkalmazott akkor minősül nyugdíjasnak, ha

a) a hatvankettedik életévét betöltötte és az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel rendelkezik (öregségi nyugdíjra való jogosultság), illetve

b) az a) pontban említett korhatár betöltése előtt öregségi nyugdíjban, vagy

c) kordedvezményes öregségi nyugdíjban, vagy

d) előrehozott (csökkentett összegű előrehozott) öregségi nyugdíjban, vagy

e) szolgálati nyugdíjban, vagy

f) korengedményes nyugdíjban, vagy

g) más, az öregségi nyugdíjjal egy tekintet alá eső nyugellátásban, illetőleg

h) rokkantsági (baleseti rokkantsági) nyugdíjban részesül.

(2) A közalkalmazott akkor részesül az (1) bekezdés b)-h) pontokban felsorolt nyugellátásban, amikor a nyugellátást kérelmére megállapították.

(3) Az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően, e törvény alkalmazásában nyugdíjásnak minősül az a közalkalmazott, aki az előrehozott nyugdíj feltételeivel rendelkezik, és felmentésére a 30. § (1) bekezdése e) pontja alapján kerül sor.

(4) A közalkalmazott köteles tájékoztatni a munkáltatót, ha az (1) bekezdés hatálya alá esik.”

Abban az esetben tehát, ha a feltételekkel rendelkező közalkalmazott kérelmére a munkáltató a közalkalmazotti jogviszonyt a 30. § (1) bekezdése e) pontja alapján felmentéssel szünteti meg, a közalkalmazott nyugdíjásnak minősül, ezért a Kjt. 37. § (2) bekezdése értelmében végkielégítésre nem jogosult.

A jubileumi jutalomra való jogosultság feltételeiről rendelkező Kjt. 78. § alábbi módosítása folytán azonban a jubileumi jutalmat a közalkalmazott részére ki kell fizetni a következők szerint:

Kjt. 78. §

„(3) Ha a közalkalmazott jogviszonya a 30. § (1) bekezdés d) vagy e) pontja alapján szűnik meg, részére a megszűnés évében esedékessé váló jubileumi jutalmat az utolsó munkában töltött napon ki kell fizetni.

(4) Ha a közalkalmazott közalkalmazotti jogviszonya - a fegyelmi elbocsátás büntetés vagy a 25. § (2) bekezdés b) 1. pontja szerinti áthelyezés kivételével - megszűnik és legkésőbb a megszűnés időpontjában nyugdíjásnak minősül [37/B. § (1), illetve (3) bekezdés], továbbá legalább harmincöt évi közalkalmazotti jogviszonnyal rendelkezik, a negyvenéves közalkalmazotti jogviszonnyal járó jubileumi jutalmat részére a jogviszony megszűnésekor ki kell fizetni.”

Figyelem!

Különbség van a megszűnés évében esedékes, és a Kjt. 78. § (4) bekezdése alapján járó jubileumi jutalom kifizetésének időpontja között. Ebben nincs módosítás!

A Kjt. 78. § (4) bekezdésének azon módosításával, mely szerint a Kjt. 37/B. § szerint nyugdíjásnak minősülő közalkalmazott számára az ott írt feltételek fennállása esetén sem fizethető ki a 40 éves jubileumi jutalom, ha a közalkalmazotti jogviszony fegyelmi elbocsátás büntetéssel szűnik meg, a Pedagógusok Szakszervezete nem ért egyet.

Már a módosítás tervezetének véleményezésekor is a jogalkotók tudomására hoztuk a következőket:

„A módosítás jogszerűnek és indokoltnak tűnik, azonban ellentétes a jubileumi jutalom, mint jogintézmény jogi természetével és alkotmányossági aggályokat is felvet.

A jubileumi jutalom csak elnevezésében „jutalom”, a Kjt. megalkotásától kezdve nélkülözött minden szubjektív elemet, annak az objektív ténynek a honorálása volt, hogy a közalkalmazott huzamos időn át dolgozott a közszférában. Különösen így van ez a negyvenéves jubileumi jutalom esetén és a 78. § (4) bekezdésében megfogalmazott „méltányossági” szabály annak az objektív ténynek az elismerése, hogy a közalkalmazott, amennyiben nyugdíjásnak minősül, közalkalmazotti jogviszonyának megszűnésekor legalább 35 év figyelembe vehető közalkalmazotti jogviszonnyal rendelkezik. A jubileumi jutalom tehát jogi természeténél fogva, az objektív körülmények teljesülése esetén, minden megítéléstől függetlenül, alanyi jogon jár a közalkalmazottnak. Erre mutat, hogy a Kjt. hatálya lépésétől kezdve töretlenül érvényesül az a szabály is, amely szerint a közalkalmazott halála esetén a negyvenéves jubileumi jutalmat a közalkalmazott örökösének kell kifizetni.

A 15 éve érvényesülő szabály megváltoztatása szerzett jogot sért. Az Alkotmánybíróság számos határozatában elvi élel rámutatott arra, hogy az Alkotmány 2. §-ának (1) bekezdésében deklarált „jogállamisághoz hozzá tartozik a szerzett jogok tiszteletben tartása.” [pl. 62/1993. (XI. 29.) AB határozat, 43/1995. (VI. 30.) AB határozat]

A módosítással szemben a fentiekben túl a következő érvek szólnak:

- Demagóg az a megközelítés, hogy „méltánytalan a munkáltatóval szemben...” méltányosság alkalmazása annál a közalkalmazottnál, aki súlyos fegyelmi vétséget követ el. Ugyanígy mondható lenne, hogy méltánytalan a közalkalmazottal szemben a méltányosság kizárása azért, mert hosszú pályafutása végén megbotlott. A fegyelmi elbocsátás szankciója nem annullálhatja azt a tény, hogy a közalkalmazott 35 évet töltött közalkalmazotti jogviszonyban.

- A Kjt. 78. §-ának (4) bekezdése voltaképpen nem is méltányossági szabály, hanem korrekciós rendelkezés arra figyelemmel, hogy a tábla [Kjt. 78. §-ának (2) bekezdése] kettőt ugrik: a 25 és 30 év után nem 35 évre, hanem 40 évre lép. Ezért a sorrendben következő 35 évet – a magyar lakosság életkori sajátosságait is figyelembe véve – olyannak tekintí, mint amely már jogosít a kiemelt jutalomra. Ezt látszik alátámasztani az is, hogy a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (Kt. v.) 45/E. §-ának (1) bek. c) pontja 35 év után is jubileumi jutalom kifizetését rendeli. (Egyébként nincs tudomásunk arról, hogy a köztisztviselők esetében hasonló megszorító módosításokat terveznének.)

- A Kjt. 45. §-ának (2) bekezdése sorolja fel a kiszabható fegyelmi büntetéseket. Ezek között a jubileumi jutalomból való kizárás nem szerepel. A módosító rendelkezés tehát az *elbocsátás* fegyelmi büntetéshez egy másodlagos, a fegyelmi büntetések között nem szereplő szankció fűz, ami megengedhetetlen.

- Mivel e másodlagos szankció sem a huszonöt éves, sem a harminc éves jubileumi jutalomnál nem alkalmazható, a módosítás a kor szerinti hátrányos megkülönböztetés tilalmába is ütközhet.

- Végezetül az az extrém eset, hogy valaki 35 év közalkalmazotti jogviszony letöltése után követ el olyan fegyelmi vétséget, ami miatt jogszerűen elbocsátás fegyelmi büntetéssel sújtják, nem kecsegtet olyan mértékű költségvetési megtakarítással, hogy emiatt érdemes lenne a Kjt. belső egységét megbontani és alkotmányossági aggályokat is felvető módosító rendelkezést hozni.”

A jogalkotók nem először – és sajnos feltételezzük, hogy nem utoljára – az érdekvédelem érveit nem vették figyelembe, és a módosítást végrehajtották.

A Pedagógusok Szakszervezete a módosított rendelkezés megsemmisítése iránt alkotmányos panaszt nyújt be az Alkotmánybírósághoz.

A módosítás továbbá:

A Kjt. 30/A. §-át egészíti ki új (4) bekezdéssel, amely a közalkalmazotti jogviszony megszüntetését szolgáló intézményrendszert kiterjeszti a munkáltató jogutód nélküli megszüntetésének esetére is.

A Kjt. 30/B. és 30/C. §-ait szabályozza újra a felmentés elkerülése érdekében alkalmazandó rész munkaidős kinevezés-módosítás feltételei tekintetben, a közalkalmazottakra nézve kedvezőbb módon. A jelenleg hatályos szabályozás ugyanis a gyakorlat számára értelmezési gondot okozott, egyben a munkavállalók számára méltánytalan is volt, hiszen nem az érintett létszámleépítéshez kapcsolódó munkaidő mértékét, hanem csak felét jelölte meg irányadóként.

A Kjt. 31. §-ának felvevő szövegéből elhagyja az „...és az azt követő harminc nap alatt” szövegrészt. Az új rendelkezés a közalkalmazottakra nézve egyértelműen hátrányos.

A Kjt. 33/A. §-ának (2) bekezdését pontosítja és a jogviszony megszüntetések indoklására állapít meg általános követelményt. A pontosítás indokolt.

A Kjt. 34. §-ának (1), (4), (5) és (7) bekezdése helyébe iktat új rendelkezéseket, melyeknek – néhány pontosítástól eltekintve – a lényege az, hogy a közalkalmazotti jogviszony munkáltató általi jogellenes megszüntetése esetén, ha a jogellenes megszüntetésre nem az (1) bekezdésben felsorolt súlyos jogsértések miatt került sor, az átalány-kártérítés mértéke változik.

Ez a módosítás jól jellemzi a hosszú ideje folytatott, véget érni nem akaró, át nem gondolt jogalkotási munkát.

A jogellenesség szankciójaként, a bíróság mérlegelésétől függő átalánykártérítés mértéke:

2007. december 07-től 2007. december 31-ig legalább két, legfeljebb tizenkét havi átlagkereset,

2008. január 01-től 2008. június 01-ig legalább tizenkét, legfeljebb huszonnégy havi átlagkereset,

2008. július 01-től (a módosítás ekkor lép hatályba!) legalább két, legfeljebb harminchat havi átlagkereset.

Szavakat nem lehet találni ilyen, a jogbiztonság alkotmányos alapelvét sértő módosítás-özönre, amelynek okát még kitalálni sem tudom.

A Kjt. 34. § (1) bekezdés b) pontjában – és ez üdvözlendő –, hogy a jogellenes megszüntetés körébe bevonja a közalkalmazotti megbízott, a munkavédelmi képviselő, a munkavédelmi bizottság tagja munkajogi védelmének megsértését is.

A Kjt. 36. §-ának (2) bekezdése első mondatát és b) pontját módosítja a közalkalmazotti igazolás tartalmát illetően. A pontosításokon túl új rendelkezés, hogy az igazolásnak tartalmaznia kell a tizenharmadik havi illetmény kifizetéséről szóló adatokat.

A Kjt. 37. §-a (9) bekezdésének felvezető mondatát módosítja megfogalmazva azt is, hogy a közalkalmazott csak a végkielégítés felére jogosult abban az esetben is, ha közalkalmazotti jogviszonyának megszüntetésére azért került sor, mert a munkáltató – jogutód nélküli megszűnése esetén – kinevezése módosításához, áthelyezéséhez nem járult hozzá.

A Kjt. 67. §-ának (2) bekezdését módosító szabály felhatalmazást ad a munkáltatónak, hogy az illetménykiegészítésre felhasználható összeget meghatározza abban az esetben, ha a munkáltatónál nincs kollektív szerződés. A módosító rendelkezés hiányt pótol, ugyanakkor csökkenti a kollektív szerződések szerepét és a munkáltatói kedvet a megkötésükhöz.

Dr. Selmeciné dr. Csordás Mária vezető jogtanácsos

MI MENNYI 2008-BAN?

1. A kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összege

A teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló részére megállapított személyi alapbér kötelező legkisebb összege a teljes munkaidő teljesítése és

havibér alkalmazása esetén	69 000 Ft
hetibér alkalmazása esetén	15 880 Ft
napibér alkalmazása esetén	3 180 Ft
órabér alkalmazása esetén	397 Ft.

A legalább középfokú iskolai végzettséget, illetőleg szakképzettséget igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállaló részére megállapított havi személyi alapbér garantált bérminimuma:

	Gyakorlati idő 2 évnél kevesebb	legalább 2 év
Havibér	82 800 Ft	86 300 Ft
Hetibér	19 060 Ft	19 850 Ft
Napibér	3 820 Ft	3 980 Ft
Órabér	477 Ft	497 Ft

2. Havi nyugdíjminimumok 2008-ban

- Öregségi nyugdíj		28 500 Ft
- Rokkantsági nyugdíj:	III. rokkantsági csoport	28 500 Ft
	II. rokkantsági csoport	29 800 Ft
	I. rokkantsági csoport	30 850 Ft
- Baleseti rokkantsági nyugdíj:	III. rokkantsági csoport	28 600 Ft
	II. rokkantsági csoport	30 000 Ft
	I. rokkantsági csoport	31 000 Ft
- Árvellátás		24 250 Ft

A saját jogú nyugellátás és az özvegyi nyugdíj, baleseti özvegyi nyugdíj együtt folyósítási összeghatára 2008. 01. 01-től havi 63 560 Ft (352/2007. (XII. 23. Korm. rendelete).

3. Nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások [351/2007. (XII. 23.) Korm. rendelete)

- A rokkantsági járadék összegét 2008. 01. 01-től 5%-kal kell emelni.

A 2007. 12. 31-ét követő időponttól megállapításra kerülő rokkantsági járadék összege havi 32 610 Ft.

- A rendszeres szociális járadék összegét a 62. életévüket 2008. 12. 31-ig betöltő személyek esetében havi 1 460 Ft-tal, egyéb esetekben havi 1 260 Ft-tal kell emelni.

A 2007. 12. 31-ét követő időponttól megállapításra kerülő rendszeres szociális járadék összege 26 620 Ft.

- Az egészségkárosodási járadék havi összege max 85 500 Ft.
- A vakok személyi járadéka havi 15 020 Ft.
- A házastársi pótlék és a házastársi pótlékhoz járó kiegészítés havi együttes összege 19 970 Ft.

- A házastárs után járó jövedelempótlék havi 13 860 Ft.

4. Álláskeresési járadék

Az álláskeresési járadék összege a folyósítás első szakaszában – amely a folyósítási időtartam feléig, de legfeljebb 91 napig terjed – a meghatározott járadékalap 60%-a, a folyósítási időtartam második szakaszában pedig az álláskeresési járadékra

való jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb munkabér 60%-a [1991. évi IV. törvény 26. § (5) és (6) bekezdés].

5. Keresetpótló juttatás

Összege a megállapításakor hatályos minimálbérnek megfelelő összeg [1991. évi IV. törvény 14. § (11) bekezdés].

6. Álláskeresési segély

Összege a kérelem benyújtásának időpontjában hatályos minimálbér 40%-a, vagy ha a megelőző átlagkereset ettől alacsonyabb volt, akkor a segély összege megegyezik az átlagkeresettel [1991. évi IV. törvény 30. § (3) bekezdés].

7. Rendszeres szociális segély [1993. évi III. törvény 37/E. § (1) bekezdés]

A rendszeres szociális segély havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja tényleges havi összjövedelmének különbözete, de nem haladhatja meg a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló részére megállapított személyi alapbér mindenkori kötelező legkisebb összegének személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjáradékkal csökkentett összegét. A családi jövedelemhatár összege megegyezik a családi fogyasztási egységeihez tartozó arányszámok összegének és az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege 90%-ának szorzatával.

8. Alkalmi munkavállalói könyvvél történő munkavégzés

Az alkalmi munkára kifizetett munkabér naptári napi átlagban nem lehet kevesebb 1 800 Ft-nál és nem haladhatja meg a 4 600 Ft-ot.

2008. január 1-jétől az alkalmi munkavállalónak napi 145 Ft egészségügyi szolgáltatási járulékot kell fizetnie.

Alkalmi munkáért fizetett napidíj közterhe és ellátási alapja

A kifizetett munkadíj/napi	A közterherjegy értéke	Az ellátási alap
1 800 - 2 399 Ft	400 Ft	2 700 Ft
2 400 - 2 999 Ft	700 Ft	3 600 Ft
3 000 - 3 599 Ft	900 Ft	4 500 Ft
3 600 - 4 600 Ft	1 100 Ft	5 400 Ft

9. Adósávok, adókedvezmények

A 2008. évi adóábra azonos a 2007. évivel.

Ha a jövedelem összege:

- 0 – 1 700 000 Ft	18%
- 1 700 001 Ft-tól	306 000 Ft
és a 1 700 000 Ft-on felüli részből	36%

Adójóváírás: Az adóévben szerzett bér 18%-a, de legfeljebb jogosultsági hónaponként 11 340 Ft, 12 hónapra 136 080 Ft. Ez teljes egészében évi 1 250 000 Ft jövedelem alatt érvényesíthető.

2 762 000 Ft jövedelemig a különbözet 9%-ával kell csökkenteni.

10. Adómentes természetbeni juttatások

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 1. sz. melléklet 8. pontja szerint

- üdülési csekk:	69 000 Ft/fő/év
- melegítél-juttatás és utalványai:	12 000 Ft
- hidegítél-utalvány	6 000 Ft
- nyugdíjazáskor adott tárgyjutalom	15 000 Ft
- társadalmi szervtől, egyháztól kapott tárgyjutalom	5 000 Ft/év

- a munkavállalónak ingyenesen juttatott helyi utazási bérlet
- iskolakezdesi támogatás (a havi minimálbér 30%-áig) 20 700 Ft
- önkéntes nyugdíjpénztári munkáltatói hozzájárulás 34 500 Ft/hó
- önkéntes egészségpénztári munkáltatói hozzájárulás 20 700 Ft/hó
- csekély értékű ajándék 3 x 6 900 Ft/fő/év

11. Járulékfizetési kötelezettség

A társadalombiztosítás ellátására és a magánnyugdíjra jogosultságáról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.) 19. § (1) – (3) bekezdésében található.

A munkáltató fizetési kötelezettsége

Társadalombiztosítási járulék	29%
ebből: nyugdíjbiztosítási járulék	24%
egészségbiztosítási járulék	5%
amely megoszlik	4,5% természetbeni egészségbiztosítási járulékra, 0,5% pénzbeli egészségbiztosítási járulékra.

A biztosított (foglalkoztatott) fizetési kötelezettsége

Egyéni járulék	15,5%
ebből: nyugdíjjárulék	9,5%; (tagdíj 8% + nyugdíjjárulék 1,5%)
egészségbiztosítási járulék	6%,
amelyből	4% természetbeni, 2% pénzbeli egészségbiztosítási járulék.

A nyugdíjjárulék-fizetési felső határ egy naptári napra jutó összege 19 500 Ft. 2008-ban éves összege: 19 500 Ft x 366 = 7 137 000 Ft [Tbj. 24. § (2) bekezdés].

A nem biztosítottak egészségügyi szolgáltatási járuléka havi 4 350 Ft, napi 145 Ft.

12. A tételes egészségügyi hozzájárulás összege

Személyenként havi 1 950 Ft, napi 65 Ft (1998. évi LXVI. törvény 9. §).

13. Munkaadói járulék

Az elszámolt bruttó bér 3% [1991. évi IV. törvény 40. § (1) bekezdés].

14. Munkavállalói járulék

A bruttó bér 1,5%-a (1991. évi IV. törvény 41. §).

15. Szakképzési hozzájárulás

A bérköltség 1,5%-a (2003. évi LXXXVI. törvény 3. §).

16. Anyasági támogatás (1998. évi LXXXIV. törvény 31. §)

Az anyasági támogatás – gyermekenkénti – összege azonos a gyermek születésének időpontjában érvényes öregségi nyugdíj legkisebb összegének 225%-ával (64 125 Ft), ikergyerekek esetén 300%-ával (85 500 Ft).

17. Gyermekgondozási díj (GYED) (1997. évi LXXXIII. törv. 42/A-D. §)

A gyermekgondozási díj a naptári napi átlagkereset 70%-a, de legfeljebb naponta a mindenkori minimálbér kétszeresének 70%-a, amely legfeljebb 2 x 69 000 Ft 70%-a, azaz 96 000 Ft.

Új: a GYED-re történő jogosultsághoz szükséges előzetes 180 napi biztosítási időbe kell számítani

- a biztosítás megszűnését követő táppénz, baleseti táppénz, terhességi, gyermekágyi segély folyósításának az idejét;
- közép- vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán egy évnél hosszabb ideig folytatott tanulmányok idejét;
- a rehabilitációs járadék folyósításának idejét.

18. Gyermekgondozási segély (GYES) (1998. évi LXXXIV. törvény 20. §)

A gyermekgondozási segély havi összege azonos az öregségi nyugdíj legkisebb összegével (28 500 Ft). Törődék hónap esetén 1 naptári napra a havi összeg 30-ad része jár (950 Ft/nap).

A GYES havi összege ikergyerekek esetén – függetlenül a gyermekek számától – azonos az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200%-ával (57 000 Ft/hó).

19. Gyermeknevelési támogatás (GYET) (1998. évi LXXXIV. törvény 23. §)

A gyermeknevelési támogatás havi összege – függetlenül a gyermekek számától – azonos az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegével, törődék hónap esetén egy naptári napra a havi összeg 30-ad része jár 2008-ban 28 500 Ft/hó, 950 Ft/nap.

20. Családi pótlék (1998. évi LXXXIV. törvény 6. § - 11. §)

A családi pótlék havi összege:

a) egygyermekes család esetén	12 200 Ft
b) egy gyermeket nevelő egyedülálló esetén	13 700 Ft
c) kétgyermekes család esetén gyermekenként	13 300 Ft
d) két gyermeket nevelő egyedülálló esetén gyermekenként	14 800 Ft
e) három- vagy többgyermekes család esetén gyermekenként	16 000 Ft
f) három- vagy többgyermekes egyedülálló esetén gyermekenként	17 000 Ft
g) tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermekeket nevelő család esetén, valamint a 7. § (1) bekezdésének b)-c) pontja szerinti intézményben élő, továbbá nevelőszülőknél elhelyezett tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek után	23 300 Ft
h) tartósan beteg, illetve fogyatékos gyermeket nevelő egyedülálló esetén a tartósan beteg illetve fogyatékos gyermek után	25 900 Ft

i) 18. életévét betöltött tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos személy esetén 20 300 Ft

j) a gyermekotthonban, a javítóintézetben nevelt vagy büntetés-végrehajtási intézményben lévő, gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló, valamint szociális intézményben élő; továbbá nevelőszülőnél, hivatásos nevelőszülőnél elhelyezett gyermek esetén, valamint a saját jogon ellátásban részesülő személy esetén 14 800 Ft

21. Időskorúak járadéka (1993. évi III. törvény 32/B. § és 32/C. §)

Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. A települési önkormányzat, 2007. január 1-jétől a jegyző időskorúak járadékában részesíti azt

a) a 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át;

b) az egyedülálló, 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 95%-át;

c) az egyedülálló, 75. életévét betöltött személyt, akinek havi jövedelme nem, haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-át.

22. Ápolási díj (1993. évi III. törvény 40-44. §)

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás.

23. Nevelőszülői díj

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. XXXI. törvény 66/F. §-ának (2) bekezdése szerinti nevelőszülői díj legalacsonyabb összege – gyermekenként, fiatal felnőttként – a 2008. évben 13 000 Ft/hó.

24. Hivatásos nevelőszülői díj

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 66/L. §-ának (1) bekezdése szerinti hivatásos nevelőszülői díj legalacsonyabb összege 2008. évben 112 000 Ft/hó.

Összeállította:

Horváth Erzsébet tb-szakreferens

**Teremts esélyt érdekeid védelmére! Vedd igénybe a Pedagógusok Szakszervezete szolgáltatásait!
Légy tagja a PSZ-nek, hazánk legnagyobb ágazati szakszervezetének!**

PSZ Országos Iroda 1068 Budapest, Városligeti fasor 10.

T.: 322-8452-től 55-ig tel./fax: 322-8464, 322-2249. Internet: www.pedagogusok.hu, e-mail: psz@enternet.hu

PSZ-tagoknak ingyenes jogsegélyszolgálat (dr. Selmeciné dr. Csordás Mária, dr. Dudás Lilian),
társadalombiztosítási és nyugdíjúgyek (Horváth Erzsébet), bér- és finanszírozási ügyek, szakmapolitika (dr. Horváth Péter)

MUNKAJOGI KÉRDÉSEK

A munkahelyi dohányzással kapcsolatos néhány kérdés

A 2005. évi CLXXXI. törvény 2006. szeptember 1-jei hatállyal módosította a munkahelyi dohányzással kapcsolatos jogszabályi rendelkezéseket.

1. A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (Mvt.) 38. § (1) bekezdése szerint azokon a munkahelyeken, ahol az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés dohányzási tilalom elrendelését teszi szükségessé, külön dohányzóhelyet kell kijelölni, kivéve, ha a munkáltató a munkahelyet külön törvény szerint nemdohányzó munkahellyé nyilvánította.

Az Mvt. 38. § (2) bekezdés szerint a nemdohányzók védelme érdekében – az (1) bekezdésben foglaltakat nem érintve – gondoskodni kell dohányzóhelyek, dohányzóhelyiségek kijelöléséről, illetőleg a zárt légtérű dohányzóhelyeken a folyamatos légcserét biztosító megfelelő műszaki megoldásról. Zárt légtérű, a munkáltató által több munkavállaló egyidejű munkavégzésének lehetőségét biztosító munkahelyeken – a dohányzás számára kijelölt hely kivételével – nem szabad dohányozni.

A nemdohányzók védelméről szóló 1999. évi XLII. törvény (Ndv.) 4/A. §-a szerint a munkáltató a munkahelyet – külön telephely esetén telephelyenként – nemdohányzó munkahellyé nyilváníthatja. Ebben az esetben a munkáltató kizárólagos rendelkezése alatt álló létesítményekben, illetve helyiségekben dohányzóhelyet kijelölni nem lehet. A nemdohányzó munkahellyé minősítés tényét jól látható és egyértelmű felirat vagy jelzés alkalmazásával, a munkahelynek a személyforgalom számára nyitva álló valamennyi bejáratnál, valamint a nem kizárólag a munkavállalók által igénybe vett valamennyi helyiségben vagy az ezekhez vezető közlekedőfolyosókon – valamennyi igénybevevő által jól látható módon – fel kell tüntetni. Ezt a döntést azonban a munkáltató a törvényben előírt eljárás szerint hozhatja meg.

A nemdohányzó munkahellyé nyilvánításról szóló döntés kollektív szerződéssel rendelkező munkáltatónál a kollektív szerződésben, kollektív szerződés hatálya alá nem tartozó munkáltatónál a munkavállalók kezdeményezésére vagy az ő egyetértésükkel hozható meg.

A munkavállalók részéről a kezdeményezésre jogosult a kollektív szerződés megkötésére jogosult szakszervezet, ennek hiányában a munkáltatónál – telephelyen történő munkavégzés esetén az adott telephelyen – a megállapodás megkötésekor foglalkoztatott munkavállalók legalább 50%-a. A munkáltató kezdeményezése esetén a munkavállalói egyetértésre a kezdeményezési jog szabályai irányadók. A munkavállalók kezdeményezését a munkáltató köteles figyelembe venni. Ebben az esetben a munkahelyet, illetve telephelyet 30 napon belül nemdohányzóvá kell nyilvánítani.

A fentiekben ismertetett szabályok kapcsán érdemes kitérnünk arra is, hogy ha a munkahelyi dohányzásra lehetőség van, akkor ezt a munkaidő szempontjából miként kell kezelni, illetve hogy sérti-e az egyenlő bánásmód követelményét, ha a munkáltató nem kíván dohányzó munkavállalót alkalmazni.

2. Az Mt-nek a munkaidőre és a munkaközi szünetre vonatkozó szabályai alapján, ha a beosztás szerinti napi munkaidő vagy a rendkívüli munkavégzés tartama a hat órát meghaladja, valamint minden további három óra munkavégzés után húsz perc munkaközi szünetet kell kiadni, mégpedig a munkavégzés megszakításával [122. §]. A munkáltató vagy a felek eltérő rendelkezése hiányában a munkaközi szünet időtartama a munkaidőbe nem számít be [117. § (1) bekezdés]. A munkaközi szünet a munkavállaló pihenését, étkezését, tisztálkodását szolgálja, illetőleg az alatt a munkavállaló dohányozhat is a számára kijelölt helyiségben. A munkaközi szüneten kívüli dohányzást a munkáltató megtilthatja, különösen arra tekintettel, hogy az feszültséget idézhet elő a nem dohányzó és a dohányzó munkavállaló között. Amennyiben a munkavégzés jellege nem kívánja meg a folyamatos munkavállalói jelenlétet, kompromisszumos megoldás is elképzelhető. A munkáltató szabadon előírhatja, hogy a törvényben biztosított munkaközi szüneten kívül mikor, milyen időtartamú szüneteket lehet tartani a munkavégzés megszakításával. A munkáltató rendelkezhet akként is, hogy a munkavállaló dohányozhat a munkaközi szüneten kívül is, azzal a feltétellel, hogy ledolgozza az így kiesett munkaidőt, vagyis meghosszabbodik a munkahelyen töltendő ideje, és ezen további szünetek nyilvántartásáról is megfelelően gondoskodnia kell.

3. Az egyenlő bánásmódról szóló 2003. évi CXXV. törvény 8. §-a alapján közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt neme, életkora, továbbá egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője miatt részesül más, összehasonlítható helyzetben levő személyhez vagy csoporthoz képest kedvezőtlenebb bánásmódban. Ilyen „egyéb tulajdonsága vagy jellemzője” lehet egy személynek a dohányzás is. A 21. § szerint az egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz, különösen a munkához való hozzájutásban, nyilvános álláshirdetésben, a munkára való felvételben, az alkalmazási feltételekben. Nem jelenti azonban az egyenlő bánásmód követelményének megsértését a munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés (22. §).

Ezen kívül nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét az a magartás, amelynek a tárgyilagos mérlegelés szerint is az adott jogviszonnyal közvetlenül összefüggő, ésszerű indoka van (7. §).

A munkáltató olyan álláshirdetése, amelyben alkalmazási feltételként határozza meg a nemdohányzást, álláspontunk szerint önmagában feltétlenül sérti az egyenlő bánásmód követelményét. Az EU Bizottság szociális és munkaügyi biztosának nemrégiben nyilvánosságra hozott álláspontja szerint nem ellentétes az EU-nak a emberi jogok tiszteletben tartására vonatkozó szabályaival és nem diszkriminatív jellegű, ha a vállalkozás az álláshirdetésben a nemdohányzást előírja. A biztos megítélése szerint a dohányzás nem olyan jellegű kategória, mint pl. a nem, életkor, nemzetiség, szexuális orientáció, stb.

A hatályos és fent idézett magyar jogszabályi rendelkezésre tekintettel azonban fel kell hívni a figyelmet arra, hogy ha az álláshirdetésre jelentkezik egy dohányzó, aki egyébként minden más feltételnek megfelel, pusztán arra hivatkozással való elutasítása, hogy dohányzik, aggályos lehet. A pályázó e sérelme miatt a munkaügyi bírósághoz vagy az Egyenlő Bánásmód Hatósághoz fordulhat. Ha azonban a munkáltató a Ndv.4/A. §-a szerint teljes dohányzási tilalmat rendelt el a telephelyen, akkor véleményünk szerint tárgyilagos mérlegelés szerint is jogszerű lehet a megkülönböztetés.

Fel kell hívni a figyelmet arra is, hogy az esélyegyenlőségi törvény és az itélkezési gyakorlat szerint, ha a hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatban vita merül fel, a munkáltatónak kell bizonyítania, hogy az eljárása nem sértette meg a törvény rendelkezéseit.

Szabadságra való jogosultság a munkaviszony szünetelése alatt

Az Mt. 130. § (2) bekezdése szerint a munkaviszony szünetelésének időtartamára a következő esetekben jár a szabadság: a keresőképtelenséget okozó betegség tartamára; a tizenégy éven aluli gyermek gondozása vagy ápolása miatt kapott fizetés nélküli szabadság első évére; a harminc napot meg nem haladó fizetés nélküli szabadság tartamára; a tartalékos katonai szolgálat idejére, és minden olyan munkában nem töltött időre, amelyre a munkavállaló távolléti díj-, illetve átlagkereset-fizetésben részesül.

A felsorolt esetek tekintetében a gyakorlatban felmerül az a kérdés, hogy ha a munkavállaló hosszabb ideig keresőképtelen beteg, majd ezt követően ugyan keresőképesé válik, de azért nem tud munkát végezni, mert az egészségi állapota megromlott, és erre tekintettel az eredeti munkakörében nem foglalkoztatható, hogyan kell megállapítani a munkavállalót megillető szabadság mértékét.

Arra az időre, amely alatt a munkavállaló egészségi állapotával összefüggésben nem végzett munkát, attól függően illeti meg szabadságot a munkavállalót, hogy milyen jogcímen mentesült a munkavégzés alól. Azon időszak vonatkozásában, amely alatt a munkavállaló keresőképtelenséget okozó beteg állapotban volt – függetlenül attól, hogy ez idő alatt táppénzben részesült-e, vagy sem –, a munkavállalót a szabadság megilleti. Az Mt. 130. § (2) bekezdés a) pontja ugyanis úgy rendelkezik, hogy a munkavállalót szabadság illeti meg „a keresőképtelenséget okozó betegség tartamára”. Az így keletkezett szabadságot az Mt. 134. § (3) bekezdés b) pontja alapján kell kiadni, hiszen a hivatkozott rendelkezés szerint a szabadságot, ha a munkavállaló oldalán felmerült okból nem lehetett kiadni, az akadály megszűnésétől számított 30 napon belül ki kell adni. Az így kiadásra kerülő szabadság tartamára a munkavállalót távolléti díj illeti meg.

Arra az időszakra azonban, amely alatt a munkavállaló – az orvosi igazolás alapján – már keresőképesnek minősül, de munkát azért nem végezhet, mert a munkáltató nem tudja egészségi állapotának megfelelő munkakörben foglalkoztatni, szabadság nem illeti meg a munkavállalót. Ebben az esetben a munkavégzési kötelezettség, és így a munkaviszony szünetel, a munkaviszony szünetelésének ezt az esetét azonban az Mt. 130. § (2) bekezdése nem sorolja fel a szabadságra jogosító esetek között.

Dr. Selmečiné dr. Csordás Mária
vezető jogtanácsos

A munkaügyi perekről – egy jogszabályváltozás ürügyén

Úgy hiszem, normális ember pereskedni nem szeret: idő, pénz, stressz. Eleve ellenzés van az emberben attól, hogy meg nem oldott konfliktusait kivigye abból a körből, ahol keletkeztek, a nyilvánosság elé tárja meg nem oldott élethelyzeteit. E viszolygáshoz nagyban hozzájárul a magyar társadalom – és nem kivétel ez alól a pedagógus társadalom sem – jogi kultúrájának hiánya: a jogérvényesítés természetes eszközét, a magánjogi keresetet gyakran összekeverik a büntető ügyben tett feljelentéssel. Hányszor hallani: „feljelentettem a bíróságon”, amikor egyszerűen csak arról van szó, hogy valamely jogos vagy jogosnak vélt igényt keresettel érvényesítettek a polgári vagy munkaügyi bíróságon.

Különösen igaz ez az idegenkedés a munkaügyi perek esetében. Az emberek sokaságában él valami – hol érthető, hol alig-alig magyarázható – „tisztességérzet”, félelem, vagy patriarchális alázat, amely meggátolja abban, hogy munkaadójával, „kenyéradó gazdájával” szemben a jogérvényesítés bírósági eszközével éljen, „feljelentse a bíróságon”. Érdekképviselési, szakszervezeti jogászok a megmondható, milyen nehézségekbe ütközik esetenként bíróság elé vinni olyan ügyeket, amelyek dolgozó kollektívák jogos érdekeinek sérelmét orvosolhatnák, de ha nem akad egy mindenre elszánt, vakmerő munkavállaló, aki peresíteni meri a jogait, a jogtalan állapot jogtalan marad és a különféle fórumokhoz intézett eredménytelen panaszlevelek áradata csak nő, a közhangulat pedig romlik.

A munkaügyi perek nem „fülemüle-perek”, ezekben a perekben életék, sorsok dőlnek el, karrierék, hivatások, sok éves kitartó erőfeszítések veszhetnek semmibe, vagy egyszerűen „csak” az a tétjük, hogy hozzájut-e a dolgozó az őt megillető jövedelemhez, vagy sem. A jogtalanságot elszenvetettek százszor meggondolják, hogy éljenek-e a perindítás lehetőségével és e meggondolásban nem kis szerepet játszik az, mennyibe kerül a pereskedés.

E viszolygó ember azonban időnként pereskedésre kényszerül, vagy arra kényszerítik. A jelenlegi időszak, a társadalmi reformok időszaka – hogy csak az oktatási és egészségügyi reformot említsem – óhatatlanul azzal jár, hogy a munkaügyi perek száma növekszik, a munkavállalók tömegei kerülnek jogi orvoslást igénylő helyzetekbe. Ezzel a munkavállalók jogi képviselését ellátó érdekképviselőknek is számolniuk kellett, és a Pedagógusok Szakszervezete is igyekszik az e téren megnövekedett igényeknek eleget tenni.

Az érdekképviselői jogászok minden esetben arra törekedtek és törekednek ma is, hogy azokban az ügyekben vállalják a jogi képviselést, amelyek széles jogi tapasztalataik, a bírósági gyakorlat ismerete alapján jogszerűek és így a képviselt munkavállaló számára eredménnyel kecsegtetnek.

Nem egyszer éri őket a vád, hogy túlzottan megválogatják a képviselt ügyeket és nem vállalják el olyan bizonytalan kimenetelű ügyek képviselését, amelyekkel ügyvédek esetleg elvállalnak. Véleményem szerint az érdekképviselői jogászok gyakorlata helytálló. Anélkül, hogy az ügyvéd kollégákra egy rossz szót is kívánnék szólni, az ügyvéd az ügyvédi munkadíjért dolgozik, amely független a per eredményétől vagy eredménytelenségétől. az érdekképviselői jogász viszont, miközben ellátja a munkavállaló jogi képviselését, képviseli a teljes tagságot is, és nem engedheti meg magának, hogy kétes kimenetelű ügyek képviselésével rombolja a tagság, adott esetben a Pedagógusok Szakszervezete tagságának hitelét.

Az a körülmény, hogy a reformok korát éljük, természetzerűleg maga után vonja a joganyag dinamikus változását. Jogszabályok születnek, jogszabályok halnak el, nincs idő arra, hogy évtizedeken át kialakult, kiérlelt bírósági gyakorlat alakuljon ki. Hogy csak a pedagógus társadalmat érintő legfontosabb jogszabályokról beszéljünk, az utóbbi két évben a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény (Kjt.) legalább hatszor, a közoktatásról szóló törvény legkevesebb négyszer szenvedett el lényeges változásokat. Ebben a jogi környezetben még a legtapasztaltabb munkajogász sem képes száz százalékos biztonsággal előre látni egy per kimenetelét, hiszen a bíróságok álláspontja is alakulóban van, elképzelhető, hogy másként íté meg egy jogi kérdést a budapesti, a kecskeméti, vagy a nyíregyházi munkaügyi bíróság, sőt a Legfelsőbb Bíróság is hozhat eltérő döntéseket.

Ilyen jogi környezetben elképesztő és felháborító az a jogszabály-módosítás, amelyet az Igazságügyi Minisztérium 2007 decemberében hajtott végre, mindenfajta előzetes hatásvizsgálat, nem utolsósorban érdekegyeztetés nélkül. Igen sajtóságos módon, a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény módosításáról rendelkező, a jogi segítségnyújtás igénybevitelének részletes szabályairól szóló 56/2007. (XII. 22.) IRM rendelet 2008. február 6-i hatállyal módosította a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban című 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet rendelkezéseit.

A módosítás lényege a következő:

A módosított IM rendelet a munkaügyi perekre teljes, az ügyfelek jövedelmi és vagyoni viszonyaira tekintet nélküli (ügynevezett tárgyi) **költségmentességet** biztosított, ami azt jelentette, hogy a bírósághoz forduló munkavállalónak nem kellett tartania attól, hogy pereskedése esetén ki kell fizetnie a per költségeit.

E rendelkezés volt hivatott garantálni azt, hogy a perléstől egyébként is ódzkodó, gyakran kiszolgáltatott munkavállaló bátran élhessen a jogérvényesítés ezen eszközével és pusztán az esetleges anyagi következmények miatt ne tűrje el a jogtalanságot.

A módosított rendelkezés szerint - a jövőben - a munkaügyi perben az ügyfelet csak tárgyi **költségfeljegyzési jog** illeti meg, ami azt jelenti, hogy a munkavállaló a per megindításakor ugyan nem köteles a költségeket megelőlegezni, azonban **peresztesége esetén a költségeket állni kénytelen.**

Ennyit a jogi segítségnyújtásról. Elképzelhető, hogy ez a rendelkezés hány embert fog visszatartani jogainak érvényesítésétől akkor, amikor a bírósági gyakorlat kiszámíthatatlan!

Ez a rendelkezés hozzávetőlegesen öt millió magyar munkavállalót érint hátrányosan egy átalakuló világban, átalakulóban levő és kiforratlan jogrendszer mellett. És ezt a jogszabály-módosítást egy alacsonyabb rendű jogszabály, miniszteri rendelet tartalmazza, állszenet módon a **jogi segítségnyújtásról** szóló törvény végrehajtásáról rendelkező jogszabály záró rendelkezései között elrejtve, az érdekegyeztetés teljes megkerülésével. Ez ellen a rendelkezés ellen valamennyi érdekképviselőnek egyöntetűen kellene fellépnie. Ebben a megközelítésben is nevetségesnek hat, hogy népszavazást tartunk egy háromszáz forintos vizitdíj ügyében, és szó nélkül hagyunk egy minden munkavállalót hátrányosan érintő és a jogérvényesítési lehetőségeket csorbító rendelkezést.

Dr. Selmei István

További adalék a munkaügyi perekhez

E jogszabály-módosításban, sajnos nem először, a jogalkotó szociális érzéketlensége nyilvánult meg.

Itt az idő, hogy ne csak a legújabb jogszabály-módosítás ellen szóljunk, hanem egy másik, ezzel összefüggő és szintén rendkívül antiszociális, hosszabb ideje hatályos jogszabályi rendelkezés ellen is.

Eszerint, ha a munkaügyi perre „vete-medő” munkavállaló peresztes lesz, akkor a pernyertes munkáltató ilyen kérelmére a munkaügyi bíróság a peresztes munkavállalót a pernyertes munkáltató ügyvédi (jogi)

képviselésével járó költségének viselésre kötelezi.

A kötelezés mértéke, külön ügyvédi megbízási szerződés becsatolása hiányában, átlagosan a pertárgy értékének 5%-a + 20% áfa. Ez átlagos esetben, azaz havi 100 000 Ft átlagkeresetnél és 12 havi átlagkeresettel egyező pertárgy értékénél: 75 000 Ft. Nagyobb, pl. jubileumi jutalomra és felmentési időre irányuló követelésnél, akár 175 000 Ft is lehet. És mindez pereszteség esetén következik be, azaz akkor, amikor amúgy sincs a peresztes munkavállalónak a munkáltatótól a perrel összefüggésben bevétele.

Tapasztalom: gyakran hiába kérik a peresztes munkavállalók, hogy a munkaügyi bíró legyen tekintettel az állás nélkül maradt munkavállaló szociális helyzetére, a perköltség megállapításakor vegye figyelembe a pernyertes és a peresztesesség arányát.

Megítélésem szerint: a munkaügyi bíróságok – közvélekedés szerinti – munkavállaló-pártisága sajnos már a múlté. Nem kedvez a pálya az amúgy is kiszolgáltatott, ezer sebből vérző munkavállalóknak.

Dr. Németh Zoltán ügyvéd,
a PSZ Heves megyei jogsegélyszolgálatának vezetője

NYUGDÍJPÉNZTÁR, EGÉSZSÉGPÉNZTÁR KEDVEZŐ LEHETŐSÉGEKKEL, 2008

MKB NYUGDÍJPÉNZTÁR

Az MKB Nyugdíjpénztár sikeresen zárta a 2007. évet. A taglétszám csaknem 1,5%-kal bővülve, **145 ezerre nőtt**, a kezelt **vagyon 130,0 Mrd Ft-ra** (+12,7%-kal) emelkedett. A pénztár teljesítményéhez az önkéntes ág csaknem 113 ezer fő taglétszámmal, 90 Mrd Ft kezelt vagyonnal (+8,0%-kal), míg a magánág 32 ezer fő feletti (+8,7%-os) taglétszámmal 40,0 Mrd Ft kezelt vagyonnal (+25,0%-kal) járult hozzá. Mindezek alapján az MKB önkéntes pénztárának a kezelt vagyon alapján számított piacrésze előzetesen 11,5%, ez a pénztári ág vagyon szerint változatlanul a 3. legnagyobb a piacon.

A pénztárban az egy főre jutó vagyon önkéntes ágon az előzetes adatok alapján 40%-kal, magán ágon 75%-kal magasabbak az országos (PSZÁF-) átlagnál.

A Nyugdíjpénztár **magán ágán** egységesen a pénztár **emelte az egyéni számlán jóváírandó összeget**, már a befizetett összeg **95,0%-a kerül az egyéni számlára**. A működési hozzájárulás 4,8, a tagdíj 0,2%-ából likviditási tartalék képződik.

További pénzügyi lehetőségek pénztártagjainknak

- Az **átmeneti pénzügyi forráshoz jutást** segíti a pénztár a tagsági jogviszony alatt többször felvehető **tagi kölcsön** lehetőségével.
- A **10 éves pénztártagságot elért tagjaink** – megtakarításuk megtartása és természetesen az elért hozamok jóváírása mellett – élhetnek a **tagi lekötés** lehetőségével. (Az egyéni számla felének hitelfelvétel érdekében történő elzálogosításával.) Ez a forma előnyös lehet, mert így olyan módon lehet szabadon felhasználható pénzhez jutni, hogy nem kell a felvett összeg egy részét adóként befizetni.
- A hitel természetesen rendelkezésre áll azok számára is, akik átlépéssel, beolvadással váltak tagjainkká, valamint a jövőben lépnek át hozzánk. A kölcsön legkisebb összege 300 ezer Ft.

10 éves pénztártagság utáni kilépők adóvisszaigénylése

Azon tagjaink esetében, akik 10 éves pénztártagságot követően pénztárunkból kilépnek, de ezt megelőzően adókedvezményre jogosító befizetésük, esetleg adományuk volt – és **ha adóvisszaigénylési lehetőségről adóigazolást kiküldő más önkéntes pénztárban nem tagok** –, a visszatérítést csak akkor kapják meg, ha tagságukat változatlanul fenntartják. A tagsági viszony fenntartása az adókedvezmény fogadása mellett azért is előnyös a tagjainknak, mert nem vesztik el a munkáltatójuk döntése alapján egyébként részükre járó, a munkáltató által fizetett hozzájárulást.

MKB EGÉSZSÉGPÉNZTÁR

A 2007. év az MKB Egészségpénztár számára igen eredményes év volt, mindenekelőtt a pénztár méretét tekintve. Az MKB Egészségpénztár dinamikusan fejlődött: a **taglétszám meghaladta a 86 ezer főt** (+44%-kal nőtt), ez alapján várhatóan a 3. helyre lépett elő a pénztári rangsorban, mintegy 12%-os piacrészt érve el. 2007. év végén a pénztár immár több mint **2 010 munkáltatóval** állt kapcsolatban.

Legalább ennyire jelentős, hogy az üzleti kapcsolatrendszer ugrásszerűen bővült, a szerződéses egészségügyi **szolgáltató partnerek száma csaknem 5 700**, miközben a **kártyaelfogadó-helyek száma 3 400-ra** bővült, elősegítve a már kiadott csaknem 80 ezer db MKB Egészségkártya minél aktívabb használatát.

Öröndetes hír, hogy 2008. január 1-jétől havonta a minimálbér **30%-ára**, azaz **havi 20 700 Ft-ra** emelkedett a munkáltató által adó- és járulékmentesen nyújtható hozzájárulás összege, és az egészségpénztári szolgáltatásokat érintő szabályozások is több ponton kedvezően módosultak.

- **Újra adómentes** a gyógyszernek nem minősülő, **OGYI-engedélyszámmal ellátott gyógyhatású termékek megvásárlása** (a lista a pénztár és az OGYI honlapján is megtalálható).
- A **sportolásra vonatkozó értékhatár kibővült**, így ez a szolgáltatás 2008. január 1-jétől adómentesen személyenként (a pénztártag és a bejelentett szolgáltatás jogosultjai külön-külön) a tárgyév január 1-jén érvényes minimálbér havi összegének mértékéig (2008-ben **69 000 Ft-ig**) számolható el.

* * *

Az MKB Pénztárak taglétszáma (magán-, önkéntes nyugdíjpénztári és egészségpénztári), **elérte a 231 ezer főt**.

Az MKB Bankcsoport továbbra is jelentős kedvezményeket kínál az MKB Pénztárak tagjainak.

Az MKB-Csoport által ajánlott kedvezményekkel kapcsolatos további információról az MKB TeleBANKár (06 40 333 666), az MKB honlapja (www.mkb.hu) vagy bármelyik MKB-fiók nyújt tájékoztatást.

1. sz. J E L E N T É S
a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXII. törvény hatálya alá tartozó munkáltatóknál működő szakszervezetek
reprezentativitásának megállapításához
2008.-i időpontban megállapított taglétszám

4. / sz. példány

Munkáltatói (intézményi) információk					
Törzsszáma:	<input type="text"/>	PIR száma:	<input type="text"/>	Foglalkoztatott közalkalmazottak létszáma:	<input type="text"/>
Neve:	<input type="text"/>				
Címe:	<input type="text"/>				
Telefon:	<input type="text"/>	Telefax:	<input type="text"/>	E-mail:	<input type="text"/>
Munkáltatói (intézményi) szintű szakszervezet információi					
Törzsszáma:	<input type="text"/>				
Neve:	<input type="text"/>				
Címe:	<input type="text"/>				
Telefon:	<input type="text"/>	Telefax:	<input type="text"/>	E-mail:	<input type="text"/>
Felsőbb szakszervezet neve					
Ágazati szakszervezet:	<input type="text"/>				
Országos szakszervezeti konföderáció:	<input type="text"/>				
Taglétszám adatai					
Szakszervezeti tagdíjat munkabérből való levonás alapján fizető tagok száma:	<input type="text"/>				
Szakszervezeti tagdíjat közvetlenül a szakszervezeti pénztárba befizető tagok száma:	<input type="text"/>				

..... település, 2008. év hó nap

.....
szakszervezet intézményi vezetője

.....
központi tagdíjlevonás alapján tagdíjat
fizetők létszámát igazolom
munkáltató

ÚTMUTATÓ

a 1. sz. jelentés kitöltéséhez

Az 1. sz. Jelentésben a munkáltatóknál működő szakszervezeteknek igazolniuk kell a 2008. ...-i állapot szerint azoknak a közalkalmazotti jogviszonyban álló szakszervezeti tagoknak a számát, akiknek szakszervezeti tagdíját a munkáltató vonja le az illetményből, illetve akik közvetlenül a munkahelyi szintű szakszervezet pénztárába fizetik be tagdíjukat.

Ugyancsak ezt az adatlapot kell kitölteni azoknak a munkáltatóknak, amelyeknél nincs szakszervezeti képviselő, és nem tartozik a központi illetmény-számfejtési rendszerhez (KIR-hez).

A jelentést az alábbi címre kérjük küldeni:

Levelezési cím: Szociális és Munkaügyi Minisztérium Munkaügyi Kapcsolatok és Bérpolitikai Főosztály Reprezentativitást Megállapító Bizottság

1054 Budapest, Alkotmány u. 3.

A borítékra kérjük ráírni: Közalkalmazotti taglétszám igazolás

A jelentést négy eredeti példányban kell elkészíteni. Egy példányt 2008. ...-ig a Szociális és Munkaügyi Minisztériumnak, egy példányt a szakszervezet ágazati (szakmai), központjába, illetve ha közvetlenül országos szakszervezeti konföderációhoz tartozik, akkor az országos szakszervezeti konföderáció központjába, egy példányt a munkáltató fenntartójának kell megküldeni. Egy példányt a helyi szakszervezetnek kell megőriznie.

Abban az esetben, ha a munkáltatóknak nincs szakszervezeti képviselő, és nem tartozik a KIR-hez, 3 eredeti példányban kell elkészíteni a jelentést, melyből egy példányt a Szociális és Munkaügyi Minisztériumnak, egy példányt a munkáltató fenntartójának kell megküldeni, egy példányt pedig a munkáltatónak kell megőriznie.

Az 1. sz. Jelentésen szereplő adatok kitöltése

1. A munkáltató (intézmény) neve és címe mellett a törzsszámot és/vagy a PIR számot is fel kell tüntetni, továbbá azt a telefonszámot célszerű beírni, ahol minden szükséges információ a rendelkezésre áll.

A törzsszám a munkáltató KSH statisztikai jelzőszámának első nyolc számjegye, amely megegyezik a munkáltató adószámának első nyolc számjegyével.

A PIR szám: a költségvetési intézmények törzsszáma a Pénzügyi Információs Rendszerben (önállóan gazdálkodó szervezeteknél utolsó 3 számjegye: 0)

2. A munkáltatónál működő szakszervezet neve és címe mellett a törzsszámot akkor kell kitölteni, ha a munkáltatónál működő szakszervezet önálló jogon a bíróságon be van jegyezve, illetve az alapszervezet adószámmal rendelkezik. (A törzsszám megegyezik az adószám első nyolc számjegyével.) Azt a telefonszámot célszerű beírni, ahol a szakszervezettel kapcsolatban minden információ a rendelkezésre áll.

3. Azon ágazati (szakmai) szakszervezet vagy országos szakszervezeti konföderáció nevét kell beírni, amelyhez a munkáltatónál működő szakszervezet szervezetileg tartozik (csatlakozik).

4. Külön-külön kérjük megadni a munkavállalói érdekképviselői tagdíjfizetés önkéntességéről szóló 1991. évi XXIX. törvény 2. §-a alapján a közalkalmazottaknak a szakszervezeti tagdíj munkabérből való levonására a munkáltatónak adott megbízások összesített számát, valamint a szakszervezeti tagdíjat közvetlenül a szakszervezeti pénztárba befizető tagok összesített számát.

A jelentés aláírói a munkáltatónál működő szakszervezet vezetője, gazdasági vezetője, és a bérlevonás alapján tagdíjat fizetők létszámának igazolása tekintetében a munkáltató vezetője.

2. sz. J E L E N T É S

A szakszervezeti tagdíjat területi (ágazati, országos) szakszervezeti központba közvetlenül befizető szakszervezeti tagok létszámáról
2008.i időpontban megállapított taglétszám

3. / sz. példány

Munkáltatói (intézményi) információk			
1. Törzsszáma:	<input type="text"/>	PIR száma:	<input type="text"/>
Neve:	<input type="text"/>		
Címe:	<input type="text"/>		
2. Törzsszáma:	<input type="text"/>	PIR száma:	<input type="text"/>
Neve:	<input type="text"/>		
Címe:	<input type="text"/>		
3. Törzsszáma:	<input type="text"/>	PIR száma:	<input type="text"/>
Neve:	<input type="text"/>		
Címe:	<input type="text"/>		
4. Törzsszáma:	<input type="text"/>	PIR száma:	<input type="text"/>
Neve:	<input type="text"/>		
Címe:	<input type="text"/>		
5. Törzsszáma:	<input type="text"/>	PIR száma:	<input type="text"/>
Neve:	<input type="text"/>		
Címe:	<input type="text"/>		
A jelentést beküldő szakszervezet			
Törzsszáma:	<input type="text"/>	Neve:	<input type="text"/>
Címe:	<input type="text"/>		
Telefon:	<input type="text"/>	Telefax:	<input type="text"/>
E-mail:	<input type="text"/>		
Ágazati/országos szakszervezeti konföderáció:	<input type="text"/>		

..... település, 2008. év hó nap

.....
aláírás

ÚTMUTATÓ **az 2. sz. jelentés kitöltéséhez**

A 2. sz. Jelentésen a szakszervezeti központoknak (területi, ágazati szervezet, országos szakszervezeti konföderáció) a 2008.-i állapot szerint kell igazolniuk azoknak a közalkalmazotti jogviszonyban álló szakszervezeti tagoknak a létszámát, akik a szakszervezeti központok pénztárába közvetlenül fizetik be a tagdíjat. Az igazoláson fel kell tüntetni azt is, hogy a pénztárba befizető tagok mely munkáltatónál (kötségvetési intézményben) állnak alkalmazásban.

A jelentést az alábbi címre kérjük küldeni:

Levelezési cím: Szociális és Munkaügyi Minisztérium Munkaügyi Kapcsolatok és Bérpolitikai Főosztály Reprezentativitást Megállapító Bizottság

1054 Budapest, Alkotmány u. 3.

A borítékra kérjük ráírni: Közalkalmazotti taglétszám igazolás

A jelentést három eredeti példányban kell elkészíteni. Egy példányt 2008. ...-ig a Szociális és Munkaügyi Minisztériumnak, egy példányt a szakszervezet ágazati (szakmai), központjába, illetve ha közvetlenül országos szakszervezeti konföderációhoz tartozik, akkor az országos szakszervezeti konföderáció központjába kell megküldeni. A harmadik példányt a jelentést kiállító szakszervezeti központnak kell megőriznie.

A 2. sz. Jelentésben szereplő adatok kitöltése

1. A munkáltató (intézmény) neve és címe mellett a törzsszámot és/vagy a PIR számot is fel kell tüntetni.

A törzsszám: a munkáltató KSH statisztikai jelzőszámának első nyolc számjegye, amely megegyezik a munkáltató adószámának első nyolc számjegyével.

A PIR szám: a költségvetési intézmények törzsszáma a Pénzügyi Információs Rendszerben (önállóan gazdálkodó szervezeteknél utolsó 3 számjegye: 0)

Taglétszám: az adott munkáltató által foglalkoztatott, de a szakszervezeti tagdíjat közvetlenül a területi (ágazati, országos szakszervezeti konföderáció) szakszervezeti pénztárba befizető tagok összesített száma.

A jelentésben minden olyan munkáltató adatait közölni kell, amely foglalkoztat a szakszervezeti tagdíjat közvetlenül a területi (ágazati, országos szakszervezeti konföderáció) szakszervezeti pénztárba befizető tagot.

Amennyiben egy adatlap nem elegendő az összes munkáltató adatai közzétételére, akkor több adatlapot töltenek ki. Ebben az esetben a jelentést beküldő szakszervezet adatait csak az első adatlapon szükséges kitölteni.

2. A jelentést beküldő szakszervezet neve és címe mellett a törzsszámot akkor kell kitölteni, ha a jelentést beküldő szakszervezet önálló jogon a bíróságon be van jegyezve, illetve adószámmal rendelkezik. (A törzsszám megegyezik az adószám első nyolc számjegyével.) Azt a telefonszámot célszerű beírni, ahol minden szükséges információ rendelkezésre áll.

Azon ágazati (szakmai) szakszervezet vagy országos szakszervezeti konföderáció nevét kell beírni, amelyhez a jelentést beküldő szakszervezet szervezetileg tartozik (csatlakozik).

A jelentés aláírója a jelentést beküldő szakszervezet vezetője.